

ELŐTERJESZTÉS

**Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2015. április 21-i ülésére**

Tárgy: Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

Az előterjesztést készítette:

Horváth Sándor
pályázati referens

Véleményezésre és tárgyalásra megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

dr. Balogh László s.k.
jegyző

Előterjesztés
Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2015. április 21-i ülésére

Tárgy: Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

Ikt. sz.: LMKOHFL/178/2/2015.

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.) 116. §-a alapján a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Az Möt. 116. §-ának további rendelkezései alapján:

A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Felsőlajos Község Önkormányzata előző gazdasági programját 2011-2014 évekre állapította meg a Képviselő-testület.

Fenti rendelkezéseknek megfelelően a felülvizsgált gazdasági program az *előterjesztés mellékletét* képi.

Fentiekre tekintettel az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2015. (.....)ÖH
Felsőlajos Község Önkormányzata
Gazdasági Programjának elfogadása

Határozat

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programját a 2015-2020-as időszakra vonatkozóan megtárgyalta és az alábbi kiegészítésekkel elfogadja:

.....
.....
.....

Felelős: Képviselő-testület
Határidő: 2015. április 21.

Lajosmizse, 2015. április 15.

Juhász Gyula s.k.
polgármester

Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

2015-2020.

2015. április 21.

A Gazdasági Program készítés céljainak rövid bemutatása

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 116. §-a tartalmazza az önkormányzat gazdasági programjának elkészítésére vonatkozó kötelezettségét.

A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Felsőlajos Község Önkormányzata az előző ciklus során készített gazdasági programot a 2011-2014 időszakra vonatkozóan, jelen dokumentum ennek felülvizsgált formája.

A gazdasági program időtávját az önkormányzat képviselő-testülete összhangba kívánja hozni a Partnerségi Megállapodás operatív programjainak támogatási lehetőségeivel az EU 2014-2020 tervezési időszakához igazodóan. Ennek fényében a felülvizsgálat a megjelenő pályázati lehetőségek függvényében a kötelezőnél szűkebb időtávon belül is indokolt lehet, hogy a fejlesztések tervezett határidőit a lehetőségekkel összhangba lehessen hozni.

A Gazdasági program szerkezete a program felülvizsgálatnak köszönhetően a korábbi jogszabály (1990. évi LXV. tv a helyi önkormányzatokról) által megadott tartalmi elvárások szerint építkezik, mivel a jelenleg aktuális jogszabály nem határoz meg részletes tartalmi elvárásokat. Jelen gazdasági program a jogszabályi előírásnak megfelelően összhangban van a Bács-Kiskun megyei területfejlesztési elképzelésekkel (a Bács-Kiskun 2020 Bács-Kiskun megye területfejlesztési koncepciójával és Bács-Kiskun Megye Integrált Területi Programjával).

Felhasznált tervezési dokumentumok

- Felsőlajos Településfejlesztési Koncepciója (2004.)
- Felsőlajos Településrendezési terve és helyi építési szabályzata (2005.)
- Felsőlajos projektlistája 2015.
- Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Koncepciója
- Országos Területfejlesztési Koncepció

Célkitűzések

- A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a helyi munkaerő képzettségi szintjének, és munkaerő-piaci alkalmazkodóképességének fokozásával, valamint a vállalkozások helyi infrastrukturális és együttműködési feltételeinek biztosításával/megteremtésével.
- A településfejlesztési politika célja a lakosság életminőségének folyamatos javítása, a külterület és a belterületi lakosok esélyegyenlőségének biztosítása a szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a vállalkozói környezet területén egyaránt.
- Az adópolitika célkitűzése a lehetséges ösztönző kedvezmények biztosítása az uniós normák és kötelezettségek betartása mellett, és az adóbevételek fejlesztési célú hasznosítása.
- A közszolgáltatásokban a magasan kvalifikált helyi szakemberek foglalkoztatása, a szolgáltató közigazgatás megteremtése, a lakossági és az önkormányzati célok szakszerű, diszkriminációmentes szolgálata.
- A befektetés-támogatási politika terén a vállalkozások működési, letelepedési feltételeinek javítása mellett az adóbevételek fejlesztési célú hasznosításának előtérbe helyezése.

Felsőlajos Község Önkormányzatának 2015-2020. évi gazdasági programja

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 4. pontja és a 116. § (1) bekezdése alapján Felsőlajos Község Önkormányzatának képviselő-testülete az alábbi gazdasági programot készíti a 2015-2020. évi időszakra vonatkozóan.

1. A település jellemzői

Felsőlajos Község Bács-Kiskun megye északi csücskében, az 5. sz. főút 62. km-énél elhelyezkedő település. Közigazgatási szempontból a település a Dél-alföldi régióhoz tartozó Bács-Kiskun megyében, a kecskeméti járásban helyezkedik el. A Dél-alföldi régió az Európai Unió besorolása szerint konvergencia-régió.

A község területe 11.441.374 m², ebből 843.070 m² belterület, 10.568.304 m² külterület. Az igazgatási területe a 2003. évi XXVI. törvénnyel elfogadott Országos Területrendezési Terv (OTRT) szerint jellemzően mezőgazdasági terület mozaikosan elhelyezkedő tanyákkal.

2. A környezet állapota

A település a Kiskunsági-löszöshát és Kiskunsági homokhát kistáj nevű területen helyezkedik el. A kistáj szélhordta homokkal fedett hordalékkúp-síkság.

A felszín közeli képződmények döntő többsége futóhomok. Vastagsága körülbelül 6-8 m-re tehető, de ez helyenként több is lehet.

Az ország egyik legnapfényesebb területe, mivel az évi napsütéses órák száma eléri a 2100 órát. A nyári évnegyedben 840 óra napsütés, a téli évnegyedben 200-210 óra körüli várható. Az évi középhőmérséklet 10,2-10,4 °C. A csapadék évi átlaga 540-560 mm között van. A szélirány leggyakrabban ÉNY-i, de jelentős a D-i irány is. Az átlagos szélesség 2,5-3,0 m/s közötti.

3. Infrastruktúra helyzete

3.1. Közút

Felsőlajos közlekedés-földrajzi helyzete kiváló, településünk közigazgatási területét átszeli a Budapest Szegeddel összekötő 50. sz. főút. Az M5-ös autópályára legközelebb a lajosmizsei csomópontoknál lehet feljutni. Az M8-as autópálya tervezett Lajosmizse mellett elhaladó nyomvonalának kiépítése tovább erősítheti községünk kedvező logisztikai adottságait, társadalmi-gazdasági vonzerejét.

Felsőlajos belterületén jelenleg a következő utcák nem rendelkeznek szilárd burkolattal:

- ↖ Málna u.
- ↖ Akácfa u.
- ↖ Jonatán u.
- ↖ Kertész u.
- ↖ Körtefa u.
- ↖ Liget u.
- ↖ Diófa u.

- ↪ Nyírfa u.
- ↪ Hársfa u. egy része
- ↪ Nap u. egy része
- ↪ Fő u. egy része
- ↪ Óvoda u. egy része

A burkolattal rendelkező utak egy része felújításra szorul.

A belterületi utak egy része nincs burkolattal ellátva, ezek burkolása mindenképpen megoldandó feladat. A már burkolattal rendelkező utak bizonyos hányada felújításra szorul. Fontosnak tartjuk a járdaépítés folytatását.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Belterületi földes utcák szilárd burkolattal való ellátása*
- ↪ *Szilárd burkolatú utak felújítása*
- ↪ *Felsőlajosi bekötőút útburkolat felújítása*
- ↪ *Járda építése*
- ↪ *Kerékpárút-hálózat kiépítése a Pest megyei Táborfalva község irányába. A fejlesztéssel megvalósul Bács-Kiskun és Pest megye kerékpárúttal való összekapcsolása, hiszen Lajosmizsétől Dabasig összefüggő kerékpáros közlekedési feltétel is biztosított lenne.*
- ↪ *A már meglévő kerékpárút-hálózat felújítása Lajosmizse irányába.*

A Lajosmizséért Közalapítvány 2012. évben a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Vidékfejlesztési Támogatások Igazgatóságához pályázatot nyújtott be 5 db, külterületi földutak javításához szükséges eszköz beszerzésére. A pályázat támogatásban részesült.

Felsőlajos Község Önkormányzata és Lajosmizse Város Önkormányzata a Lajosmizséért Közalapítvánnyal 2013. február 1. napján üzemeltetési szerződést kötöttek, melyben a tulajdonos közalapítvány az üzemeltetési szerződésben megjelölt 5 db gépet az üzemeltetők használatába adja.

Felsőlajos Község Önkormányzata 2014. március 6. napján megállapodást kötött Lajosmizse Város Önkormányzatával az eszközök bérleti díjának megfizetéséről.

Fenti eszközök lehetőséget biztosítanak a külterületi földutak karbantartására.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Mezőgazdasági úthálózat fejlesztése*

3.2. Villamos energia, gáz, vízellátás

Felsőlajos villamos energia ellátottsága és a közvilágítás megoldott. A tanyák közötti nagy távolságok magas fajlagos költséget eredményeznek.

A belterületi hálózatbővítés az új lakóterület-alakításokkal összefüggésben várható a lakosság igénye és vállalása szerint.

Kiemelt cél, hogy a középületek energiafelhasználásának hatékonyságát növeljük megújuló energiaforrások bevonásával, korszerű berendezések beszerzésével.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Önkormányzati tulajdonú középületek villamos-energetikai korszerűsítése*

Felsőlajos belterületi középnyomású földgázhálózata kiépült, a hálózat karbantartását az GDF Suez végzi.

A belterületi hálózatbővítés az új lakóterület-alakításokkal összefüggésben a lakosság igénye és vállalása szerint.

A település vezetékes ivóvíz ellátottsága a következő utcák kivételével megoldott:

- ↪ Diófa u. egy része
- ↪ Körtefa u.
- ↪ Jonatán u.
- ↪ Kertész u.
- ↪ Nyírfa u.
- ↪ Vasút köz

A vízközmű üzemeltetője a Bácsvíz Zrt.

Az ivóvíz hálózat bővítése a már meglévő hálózat fejlesztésével fog megvalósulni a lakosság igénye és vállalása szerint.

<i>Kapcsolódó fejlesztési elképzelések</i>

↪ <i>Ivóvízhálózat fejlesztése, bővítése</i>

3.3. Csatornázás, szennyvízkezelés

Felsőlajos jelenleg nem rendelkezik kiépített szennyvízcsatorna hálózattal. Az ingatlanokról a települési folyékony hulladék tengelyen kerül elszállításra, 70 %-a zárt tároló berendezésekből, míg 30 %-a nem zárt tárolókból. A települési folyékony hulladék a Lajosmizse Városi Szennyvíztisztító Telepre és a Táborfalvi Szennyvíztisztító Telepre kerül beszállításra.

Felsőlajoson a szennyvízhálózat kiépítése pályázati úton nyert támogatás segítségével lehetséges. Lajosmizse egy kétfordulós KEOP-os pályázaton indult önállóan, melynek mindkét fordulóját megnyerte. A Lajosmizsével való közös pályázat tehát jelenleg nem releváns, így más településsel közösen pályázik a település. E pályázat keretében Felsőlajos és Ladánybene közös tisztítórendszert építené ki a két település között.

<i>Kapcsolódó fejlesztési elképzelések</i>

↪ <i>Felsőlajos község csatornahálózatának kiépítése és szennyvíztisztító telep építése Ladánybenével közösen</i>

3.4. Csapadékvíz elvezetés

A csapadékvíz elvezetése belterületi szikkasztó árokrendszerrel és a Dunavecsei Vízgazdálkodási Társulat 1967-ben kialakított csatorna-rendszerével történik.

4. Hulladékgazdálkodás

2001-ben Felsőlajos Község Önkormányzata 48 településsel közösen a regionális települési szilárd hulladék kezelésének megoldására belépett a Duna-Tisza-közi Nagytérség Konzorciumba. 2002. január 1-től hulladékgazdálkodásról szóló törvény alapján minden településnek kötelező feladata volt a szilárd hulladékszállítási közszolgáltató kiválasztása, valamint a hulladékártalmatlanító telep megnevezése. Mivel a ceglédi központú Konzorcium ekkor még nem tudott szolgáltatni (a ceglédi hulladéklerakó telepet 2010-ben adták át), Felsőlajos 2002. január 1-től csatlakozott Lajosmizse Város Önkormányzatához a szilárd hulladék szállítását és ártalmatlanítását illetően. Felsőlajos Község Önkormányzata mind a hulladék szállítására, mind a hulladék elhelyezésére 10 évre szóló szerződést kötött. 2004.

január 1-től a lajosmizsei hulladéklerakó telep bezárásra került, azóta a hulladék ártalmatlanítása a Kecskeméti Regionális Hulladéklerakón történik.

5. Gazdasági jellemzők

5.1. Jellemző gazdálkodási tevékenység

A településre és környezetére jellemző a homokos talajra épült mezőgazdaság: gabona, szőlő, gyümölcs, szántóföldi zöldségtermesztés, valamint a fóliasátras termesztés.

Az állattartásban a sertés, szarvasmarha, nyúl és baromfi a jellemző.

A településen lakók elsősorban mezőgazdasági tevékenységgel foglalkoznak, vállalkozóként, östermelőként, illetve kiegészítő tevékenységként.

A község fekvése és hagyományai a mezőgazdasági termelésbeli elsődlegességre mutatnak. A mezőgazdaságon belüli kiugró eredményt azonban csak intenzív illetve speciális tevékenységgel lehetett a múltban és lehet a jövőben is elérni.

Az Országos Területfejlesztési Konceptió (OTK) a Duna-Tisza közti Homokhátság teljes területén átfogó célkitűzésként a népesség helyben tartását, a természet degradációs folyamatainak megállítását a helyi adottságokhoz illeszkedő mezőgazdasági termelés biztonságának vízgazdálkodási, -tározási, infrastrukturális intézkedésekkel történő megőrzését, a ritkán lakott agrártérségek, tanyasi gazdaságok fejlesztését tűzte ki, a szükséges agrár-szerkezetváltással, valamint a hátság kedvezőtlen vízgazdálkodásának helyreállításával.

A célkitűzés teljesítéséhez az önkormányzat az infrastruktúra fejlesztése, a természeti erőforrásokkal való gazdálkodás, az alternatív energia hasznosítás mintaprojektjeivel tud hozzájárulni, továbbá a vállalkozások partnerségét, együttműködését elősegítő partnerséggel, koordinációval.

5.2. Ipari tevékenység, kereskedelem, vendéglátás, szolgáltatások

Az ipari tevékenységek körében megtalálhatók a könnyűipari-, élelmiszer- és építőipari cégek. A településen nem található nagy ipari szennyező.

A településen az elmúlt tíz évben az országos trendeknek megfelelően nőtt a kereskedelem, a vendéglátás és a szolgáltatások szerepe.

Az ipari terület nagyságának növelése a Településrendezési Terv módosításával megtörtént. Az ipari területek növelésével lehetővé vált az új vállalkozások betelepülése, amelyek további munkalehetőségeket biztosíthatnak. Ez jelentősen hozzájárulhat a foglalkoztatási szint növekedéséhez.

5.3. Idegenforgalom, turizmus

A termelés mellett jelenleg is meghatározó jelentőségű az idegenforgalom. A turizmus elemei a tanyai vendégfogadás és lovas turizmus. A felsőlajosi idegenforgalmi és turizmus vonzerő leltárában szerepel az Új Tanyacsárda lovas és vendéglátó szolgáltatásaival. Idegenforgalmi látványosság a település központjában található Faluház és a Közpark, valamint a Tájház. 2015. április 4. napján ünnepélyes keretek között nyitotta meg kapuit a Magán Zoo Állat- és Szabadidőpark. Az új attrakcióval Felsőlajos komplett turisztikai csomagot tud kínálni a településre érkezők számára.

Az önkormányzat feladatának és egyben érdekének tekinti az idegenforgalmi szolgáltatók támogatását különböző projektjeik, pályázataik benyújtása során. Emellett szükségesnek tartja a lovas tanyák elérhetőségének javítását, amelyet lehetőségeihez mérten támogatni kíván.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

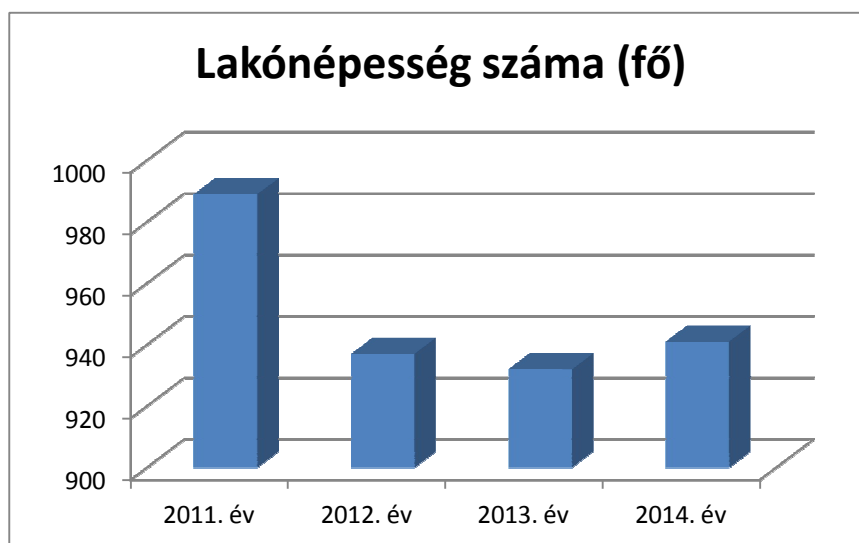
- ↪ Turisztikai attrakciók (Tanyacsárda, Állatkert) és ipari területek megközelíthetőségének javítása az oda vezető utak szilárd burkolattal való ellátásával.
- ↪ Rekreatív övezet kialakítása – közösségi terek fejlesztése és a hozzá kapcsolódó közösségi ház fejlesztése. Játszótér, fitnesspark, sportpálya kialakítása.
- ↪ Olyan programok megvalósítása a közösségi tereken, mely a népességmegtartó hatás mellett erősíti a helyi identitást, a településhez kötődést.

6. A lakosság összetételének elemzése

1. táblázat: Felsőlajos község lakosságának száma 2011-2014. év

2011. év	2012. év	2013. év	2014. év
989	937	932	941

A fenti táblázat alapján a lakosságszám csökkenő tendenciát mutat. A Helyi Vizuál Regiszter lakosság-nyilvántartási 2011. évi adatai alapján 989 fő lakott a településen, 2014. évben már csak 941 fő. A lakosság számának csökkenése a jellemző a településen.

1. ábra: Felsőlajos lakosságszáma 2011-2014. év

2. táblázat: A Helyi Vizuál Regiszter lakosság-nyilvántartási adatai alapján 2015. január 1. napján a korcsoportok és a nemek a következőképpen oszlanak meg:

Korcsoport	Férfi	Nő	Együtt
0-14 éves	57	57	114
15-39 éves	173	146	319
40-59 éves	153	155	308
60-110 éves	89	108	197

Összesen:	472	466	938
------------------	------------	------------	------------

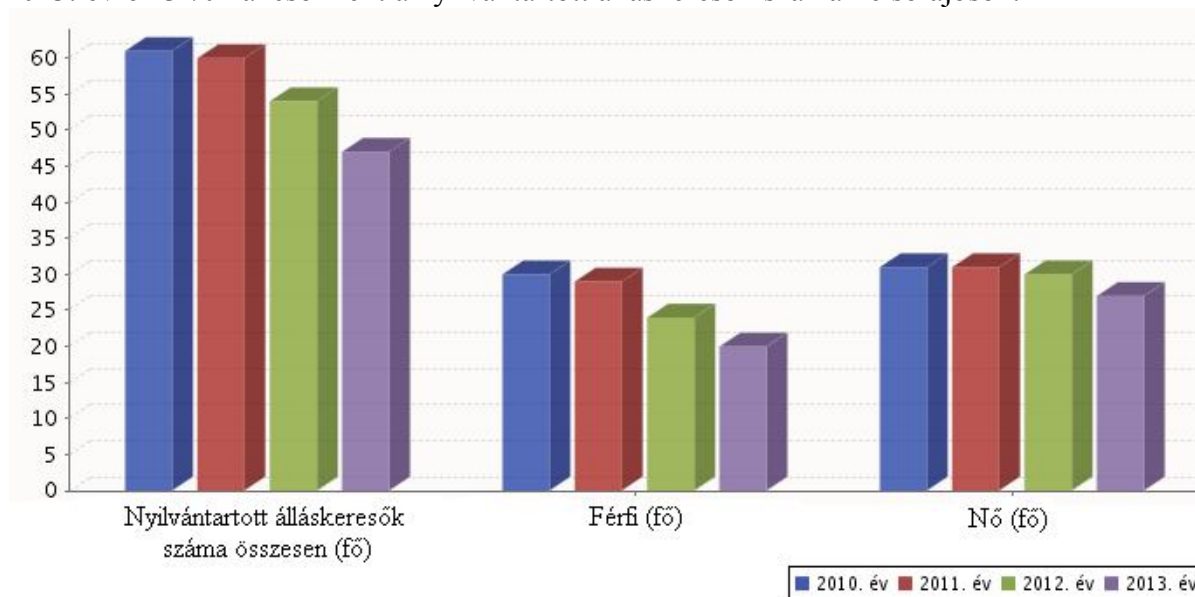
A munkanélküliség főbb adatai

3. táblázat: Nyilvántartott álláskeresők számának alakulása Felsőljajoson 2010-2013. év között

	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	61	60	54	47
Nyilvántartott álláskeresők száma, férfi (fő)	30	29	24	20
Nyilvántartott álláskeresők száma, nő (fő)	31	31	30	27

Forrás: KSH

A fenti táblázat adatai azt mutatják, hogy 2010. és 2013. év között folyamatos csökkenés figyelhető meg a nyilvántartott álláskeresők számában. 2010. évhez viszonyítva 2013. évre 23 %-kal csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma Felsőljajoson.

2. ábra: A 2010-2013. év közötti munkanélküliségi adatok ábrázolása

7. Oktatás, nevelés, egészségügy, szociális ellátás

7.1. Nevelés, oktatás

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete és Felsőljajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2013. július 1. napjával létrehozta Lajosmizse és Felsőljajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulást a köznevelési és egészségügyi feladatok racionálisabb, gazdaságosabb, magasabb színvonalon történő ellátása érdekében. A Társulás két intézményt tart fenn. A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsődét és Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézményét. Az óvoda tagintézményei: Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Szent Lajos utcai Tagintézmény (6050 Lajosmizse Szent Lajos utca 19.),

Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Rákóczi utcai Tagintézmény (6050 Lajosmizse Rákóczi u. 26.) és Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőlajosi Tagintézménye (6055 Felsőlajos, Óvoda utca 2.)
Az óvoda Felsőlajosi Tagintézményébe 50 gyerek jár.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.) értelmében (2012. évi hatálya alapján), 2013. január 1. napjától **az állam gondoskodik** – az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi gyermekkel tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével - a **köznevelési alapfeladatok ellátásáról**. A köznevelési feladatokat **az állam intézmény** alapításával és **fenntartásával**, továbbá egyházi vagy magánintézmény fenntartójával kötött köznevelési szerződés útján látja el. Az óvodai nevelésről a települési önkormányzat intézmény alapítása és fenntartása, vagy köznevelési szerződés révén gondoskodik.

Az Nkt. 74. § (5) bekezdése alapján a **3000 főt meg nem haladó** lakosságszámú települési önkormányzat vállalhatja az illetékességi területén levő összes, saját tulajdonában álló, az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyon működtetéséről való gondoskodást.

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 35/2012. (IX. 24.) számú határozatával döntött arról, hogy az önkormányzat illetékességi területén lévő, saját tulajdonában álló valamennyi, az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyonnak a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 76. §-a szerinti működtetését nem vállalja.

Fentiek értelmében a Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskola Felsőlajosi Tagintézménye működtetője és fenntartója 2013. január 1. napjától a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ

Az iskola Felsőlajosi Tagintézményébe (1-4. osztály) 79 diák jár a 2014-2015-ös tanévben.

Önkormányzatunk kiemelt feladatának tekinti az oktatásban jelenleg biztosított magas színvonal megtartását és fejlesztését. Célunk, hogy bármerre is kerüljenek egykori kisdíákjaink az életben, ne érezzék hátránynak, hogy kiskisfalusi iskolában kezdték meg tanulmányaikat.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↳ Óvoda: fűtési rendszer korszerűsítése, tető cseréje
- ↳ Iskola: szigetelés, nyílászárók cseréje, fűtési rendszer cseréje,
- ↳ Óvoda épületének fejlesztése, bővítése (tornaszoba, orvosi szoba építése) bölcsődei ellátás biztosítása. A bölcsődei ellátás biztosítása érdekében szükséges az óvoda épületének bővítése, fejlesztése, hogy egy épületben történjen a gyermekjóléti alapellátás

7.2. Egészségügyi ellátás

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. Tv. 152. §. (1) bekezdése sorolja fel az egészségügyi alapellátás körébe tartozó feladatokat, amelyek:

- háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás,
- védőnői ellátás,
- iskola-egészségügyi ellátás.

Az egészségügyi, gyermekjóléti és szociális ellátások többségének biztosítása Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás társulási megállapodása alapján Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye útján valósul meg, így a védőnői ellátás, a központi ügyeleti ellátás, valamint számos szakellátás igénybevétele. A háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ellátást egészségügyi ellátási szerződések útján biztosítjuk.

Felsőlajoson gyógyszertár jelenleg nem működik. A legközelebbi gyógyszertár Lajosmizsén található.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ *Fogászati és háziorvosi rendelők infrastrukturális fejlesztése, az épület korszerűsítése. Az ellátáshoz kapcsolódó új, korszerű eszközök beszerzése*

7.3. Szociális ellátás

A családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, gyermekjóléti szolgáltatás, házi segítségnyújtás, étkeztetés és nappali ellátás Lajosmizsén és Felsőlajoson közösen működik. A mikrotérsegen belül Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás útján Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye látja el e feladatokat.

A Képviselő-testület 2009. februárban döntött először arról, hogy vállalja a közösségi ellátások (szenvedélybetegek közösségi ellátása, pszichiátriai betegek közösségi ellátása és szenvedélybetegek alacsonyküszöbű közösségi ellátása) biztosítását. 2009. évtől folyamatosan biztosítja ezen ellátások fedezetét költségvetésében és ezzel párhuzamosan a feladat ellátására feladat-ellátási szerződést kötöttünk a Főplébániai Karitás Alapítvány RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálattal.

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2013. december 16. napján a 74/2013. (XII. 16.) határozatával döntött, hogy a Főplébániai Karitás Alapítvánnyal határozatlan időre feladat-ellátási szerződést köt a pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek közösségi ellátására, valamint a szenvedélybetegek alacsonyküszöbű közösségi ellátására vonatkozóan finanszírozási kötelezettség nélkül.

8. Közművelődés, kultúra, sport

8.1. Falunap, rendezvények

Felsőlajos Község Önkormányzat 2003. óta minden évben megszervezi a Falunapot. A kulturális rendezvény az egyetlen jelentősebb rendezvény a község életében, ami nagy népszerűségnek örvend. 2011 áprilisában Felsőlajos Község Önkormányzata elfogadta az önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló rendeletét, melyben rögzítette június 25-ét, mint helyi ünnepnapot, és az ahhoz kapcsolódó „Felsőlajosi Falunapok” rendezvényt.

Ami az állandó rendezvényeinket illeti, évente kerül megrendezésre az idősek napja, ezen kívül ünnepi és iskolai rendezvények, tanulmányi versenyek, bálók és mulatságok.

Fenti rendezvényeket a továbbiakban is színes programokat biztosítva kívánjuk megszervezni.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ *A települési helyi identitást erősítő rendezvények, kulturális örökségek megismerésére és megőrzésére irányuló programok megvalósítása. A rendezvénysorozat fő témája a hagyományőrzés.*

8.2. Helyi civil szervezetek

Felsőlajos Község Önkormányzata támogatja a helyi civil szervezeteket. Támogatást nyújt éves működési költségeikhez, ill. esetenként megvalósítandó projektjeikhez.

8.3. Könyvtár

Felsőlajos könyvtára az általános iskolában található. A mintegy 5.613 kötetből álló könyvtárnak (2011-ben 4.720 kötet volt) jelenleg 192 tagja van, ami az előző évekhez képest növekvő tendenciát mutat (2011-ben 91 tag volt). A mozgókönyvtári feladatok ellátására társulási szerződést kötött a Katona József Megyei Könyvtárral.

8.4. Sport

Amatőr versenyzők évente megszervezik az Amatőr fogathajtó bajnokságot az önkormányzat támogatásával.

Településünkön jelenleg óvodai és iskolai szervezésben az alábbi szakkörök működnek:

- ↪ szivacskezilabda,
- ↪ zumba,
- ↪ ovifoci.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Sportpálya létesítése*

9. Környezetvédelem

2005 áprilisától bevezetésre került Felsőlajoson a szelektív hulladékgyűjtés. Pályázati lehetőség útján 1 db gyűjtőszigetet helyeztünk el a lakosság részére.

2006. június 1-től határozatlan időre megállapodást kötött Felsőlajos Község Önkormányzata a DESIGN Termelő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft-vel térítésmentes szárazelem begyűjtésre és ártalmatlanításra.

Az általános iskola és az óvoda nevelési programjának szerves része a környezetvédelem.

10. Temetkezés

Felsőlajos jelenleg nem rendelkezik temetővel, a hagyományok szerint Lajosmizse városban történik a temetkezés. A 2010-ben jóváhagyott Településrendezési Terv lehetőséget ad a temető helyének kialakítására. (Elvi szinten a terület biztosított, de jogszabályi szinten nincs rögzítve)

11. Térségi összefüggések

Felsőlajos körzetközpontja Lajosmizse, ahol Lajosmizse jegyzője, mint körjegyzői feladatokat ellátó városi jegyző látja el a feladatokat Felsőlajos településen is. A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzői Irodájának Igazgatási Csoportjából 1 fő és az Adó

Csoportból 1 fő látja el feladatait Felsőlajoson a Faluházban. Így az adott ügyek elintézése könnyebb, gyorsabb az itt élők számára. Jelentős Kecskemét szerepe, amely számos területen is (munkahely, kereskedelem, oktatás) megnyilvánul.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ Faluház: szigetelés, nyílászárók cseréje, hőleadó rendszer cseréje

12. Önkormányzati adóbevételek alakulása 2010-2014. években

4. táblázat: A 2010 és 2014 között befolyt adóbevételek (e Ft)

Adónemek	2010.	2011.	2012.	2013.
Idegenforgalmi adó	42	24	55	156
Iparüzési adó	29.108	26.543	27.814	27.457
Gépjárműadó	8.817	9.413	11.397	3.992
Összesen	37.967	35.980	39.226	31.605

Forrás: Saját összeállítás zárszámadási adatok alapján

Fenti táblázat alapján elmondható, hogy az idegenforgalmi adó 2011. évtől jelentős ütemben növekedő tendenciát mutat. Az iparüzési adóbevételek 2011. és 2012. években növekedést mutat, majd 2013. évben némi csökkenés figyelhető meg.

A gépjárműadó bevételek 2010. és 2012. évek között folyamatos növekedést mutatnak. Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény 32. § (1) bekezdése alapján a gépjárműadóról szóló törvény alapján a belföldi gépjárművek után a települési önkormányzat által beszedett adó 40%-a a települési önkormányzatot illeti meg. E rendelkezés értelmében a beszedett gépjárműadó 60 %-át az állami költségvetésbe kell befizetni 2013. január 1 napjától. A fenti táblázatban látható 2012. és 2013. év közötti gépjárműadó bevételének drasztikus csökkenése e jogszabályi változásnak tudható be.

Adópolitika

Az önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételeket, illetve hatással van a településen élő magánszemélyekre és vállalkozások anyagi terheire.

A helyi adók esetében az Önkormányzat Képviselő testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitást, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

Az adóbevételek növelése érdekében az Önkormányzat képviselő testülete:

- minden évben, a költségvetés előkészítése, megalapozása során megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségeket, felülvizsgálja a helyi adó mentességeket, kedvezményeket, a helyi adó mértékét,
- adónemeket összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendelet módosításokról,
- csak olyan adórendeletet fogad el, amelyek mind a lakosság, mind a vállalkozások számára még elviselhető anyagi terhet jelentenek,
- figyelmet fordít, hogy az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében fokozottan figyelemmel kíséri az adóalanyi kör adó bejelentési kötelezettségének teljesítését,

- fokozott figyelmet fordít arra, hogy az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékozódik az adóintézkedések nagyságáról, a beszedésre tett intézkedésekről, illetve a szükséges adóvégrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint a behajtás hatékonyságáról,
- a befizetések ösztönzése céljából gondoskodik az adózók tájékoztatásáról, közvetlen kapcsolattartásra törekszik az adózókkal
- adófelderítés hatékonyságának növelése érdekében ellenőrzéseket végez

Felsőlajos Község Önkormányzatának fejlesztési elképzelései 2015-2020 között

	Projekt címe	Projektgazda	Műszaki tartalom	
1.	Önkormányzati tulajdonú épületek energetikai korszerűsítése Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Óvoda, Iskola és Faluház energetikai fejlesztése (fűtési és világítási rendszerek): <i>Óvoda:</i> fűtési rendszer korszerűsítése, tető cseréje <i>Iskola:</i> szigetelés, nyílászárók cseréje, fűtési rendszer cseréje, <i>Faluház:</i> szigetelés, nyílászárók cseréje, hőleadó rendszer cseréje	50 000
2.	Közlekedésfejlesztés turisztikai és ipari területek feltárásához	Felsőlajos Község Önkormányzata	Turisztikai attrakciók (csárda, állatkert) és ipari területek megközelíthetőségének javítása az oda vezető utak szilárd burkolattal való ellátásával.	100 000
3.	Népességmegtartó fejlesztés Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Rekreációs övezet kialakítása – közösségi terek fejlesztése és a hozzá kapcsolódó közösségi ház fejlesztése. Játsszótér, fitnesspark, sportpálya kialakítása. Olyan programok megvalósítása a közösségi tereken, mely a népességmegtartó hatás mellett erősíti a helyi identitást, a településhez kötődést.	35 000
4.	Kerékpárút-hálózat kiépítése Táborfalva irányába	Felsőlajos Község Önkormányzata	Kerékpárút-hálózat kiépítése a Pest megyei Táborfalva község irányába. E projekt kapcsolódik a Táborfalva fejlesztési elképzeléseivel, hiszen ott is prioritást élvez a kerékpárút-hálózat kiépítése Bács-Kiskun megye irányába. A fejlesztéssel megvalósul Bács-Kiskun és Pest megye kerékpárúttal való összekapcsolása, hiszen Lajosmizsétől Dabásig összefüggő kerékpáros közlekedési feltétel is biztosított lenne. A már meglévő kerékpárút-hálózat felújítása Lajosmizse irányába.	45 000
5.	Gyermekjóléti alapellátás fejlesztése Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Óvoda épületének fejlesztése, bővítése (tornaszoba, orvosi szoba építése) bölcsődei ellátás biztosítása. A bölcsődei ellátás biztosítása érdekében szükséges az óvoda épületének bővítése,	45 000

			fejlesztése, hogy egy épületben történjen a gyermekjóléti alapellátás	
6.	Egészségügyi fejlesztések Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Fogászati és háziiorvosi rendelők infrastrukturális fejlesztése, az épület korszerűsítése. Az ellátáshoz kapcsolódó új, korszerű eszközök beszerzése	20 000
7.	Kulturális innováció Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	A települési helyi identitást erősítő rendezvények, kulturális örökségek megismerésére és megőrzésére irányuló programok megvalósítása. A rendezvénysorozat fő témája a hagyományőrzés.	8 000

ELŐTERJESZTÉS

**Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2015. április 21-i ülésére**

Tárgy: Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

Az előterjesztést készítette:

Horváth Sándor
pályázati referens

Véleményezésre és tárgyalásra megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

dr. Balogh László s.k.
jegyző

Előterjesztés
Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2015. április 21-i ülésére

Tárgy: Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

Ikt. sz.: LMKOHFL/178/2/2015.

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mőtv.) 116. §-a alapján a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Az Mőtv 116. §-ának további rendelkezései alapján:

A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Felsőlajos Község Önkormányzata előző gazdasági programját 2011-2014 évekre állapította meg a Képviselő-testület.

Fenti rendelkezéseknek megfelelően a felülvizsgált gazdasági program az *előterjesztés mellékletét* képi.

Fentiekre tekintettel az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2015. (.....)ÖH
Felsőlajos Község Önkormányzata
Gazdasági Programjának elfogadása

Határozat

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programját a 2015-2020-as időszakra vonatkozóan megtárgyalta és az alábbi kiegészítésekkel elfogadja:

.....
.....
.....

Felelős: Képviselő-testület
Határidő: 2015. április 21.

Lajosmizse, 2015. április 15.

Juhász Gyula s.k.
polgármester

Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

2015-2020.

2015. április 21.

A Gazdasági Program készítés céljainak rövid bemutatása

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 116. §-a tartalmazza az önkormányzat gazdasági programjának elkészítésére vonatkozó kötelezettségét.

A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Felsőlajos Község Önkormányzata az előző ciklus során készített gazdasági programot a 2011-2014 időszakra vonatkozóan, jelen dokumentum ennek felülvizsgált formája.

A gazdasági program időtávját az önkormányzat képviselő-testülete összhangba kívánja hozni a Partnerségi Megállapodás operatív programjainak támogatási lehetőségeivel az EU 2014-2020 tervezési időszakához igazodóan. Ennek fényében a felülvizsgálat a megjelenő pályázati lehetőségek függvényében a kötelezőnél szűkebb időtávon belül is indokolt lehet, hogy a fejlesztések tervezett határidőit a lehetőségekkel összhangba lehessen hozni.

A Gazdasági program szerkezete a program felülvizsgálatnak köszönhetően a korábbi jogszabály (1990. évi LXV. tv a helyi önkormányzatokról) által megadott tartalmi elvárások szerint építkezik, mivel a jelenleg aktuális jogszabály nem határoz meg részletes tartalmi elvárásokat. Jelen gazdasági program a jogszabályi előírásnak megfelelően összhangban van a Bács-Kiskun megyei területfejlesztési elképzelésekkel (a Bács-Kiskun 2020 Bács-Kiskun megye területfejlesztési koncepciójával és Bács-Kiskun Megye Integrált Területi Programjával).

Felhasznált tervezési dokumentumok

- Felsőlajos Településfejlesztési Koncepciója (2004.)
- Felsőlajos Településrendezési terve és helyi építési szabályzata (2005.)
- Felsőlajos projektlistája 2015.
- Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Koncepciója
- Országos Területfejlesztési Koncepció

Célkitűzések

- A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a helyi munkaerő képzettségi szintjének, és munkaerő-piaci alkalmazkodóképességének fokozásával, valamint a vállalkozások helyi infrastrukturális és együttműködési feltételeinek biztosításával/megteremtésével.
- A településfejlesztési politika célja a lakosság életminőségének folyamatos javítása, a külterület és a belterületi lakosok esélyegyenlőségének biztosítása a szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a vállalkozói környezet területén egyaránt.
- Az adópolitika célkitűzése a lehetséges ösztönző kedvezmények biztosítása az uniós normák és kötelezettségek betartása mellett, és az adóbevételek fejlesztési célú hasznosítása.
- A közszolgáltatásokban a magasan kvalifikált helyi szakemberek foglalkoztatása, a szolgáltató közigazgatás megteremtése, a lakossági és az önkormányzati célok szakszerű, diszkriminációmentes szolgálata.
- A befektetés-támogatási politika terén a vállalkozások működési, letelepedési feltételeinek javítása mellett az adóbevételek fejlesztési célú hasznosításának előtérbe helyezése.

Felsőlajos Község Önkormányzatának 2015-2020. évi gazdasági programja

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 4. pontja és a 116. § (1) bekezdése alapján Felsőlajos Község Önkormányzatának képviselő-testülete az alábbi gazdasági programot készíti a 2015-2020. évi időszakra vonatkozóan.

1. A település jellemzői

Felsőlajos Község Bács-Kiskun megye északi csücskében, az 5. sz. főút 62. km-énél elhelyezkedő település. Közigazgatási szempontból a település a Dél-alföldi régióhoz tartozó Bács-Kiskun megyében, a kecskeméti járásban helyezkedik el. A Dél-alföldi régió az Európai Unió besorolása szerint konvergencia-régió.

A község területe 11.441.374 m², ebből 843.070 m² belterület, 10.568.304 m² külterület. Az igazgatási területe a 2003. évi XXVI. törvénnyel elfogadott Országos Területrendezési Terv (OTRT) szerint jellemzően mezőgazdasági terület mozaikosan elhelyezkedő tanyákkal.

2. A környezet állapota

A település a Kiskunsági-löszöshát és Kiskunsági homokhát kistáj nevű területen helyezkedik el. A kistáj szélhordta homokkal fedett hordalékkúp-síkság.

A felszín közeli képződmények döntő többsége futóhomok. Vastagsága körülbelül 6-8 m-re tehető, de ez helyenként több is lehet.

Az ország egyik legnapfényesebb területe, mivel az évi napsütéses órák száma eléri a 2100 órát. A nyári évnegyedben 840 óra napsütés, a téli évnegyedben 200-210 óra körüli várható. Az évi középhőmérséklet 10,2-10,4 °C. A csapadék évi átlaga 540-560 mm között van. A szélirány leggyakrabban ÉNY-i, de jelentős a D-i irány is. Az átlagos szélesebbesség 2,5-3,0 m/s közötti.

3. Infrastruktúra helyzete

3.1. Közút

Felsőlajos közlekedés-földrajzi helyzete kiváló, településünk közigazgatási területét átszeli a Budapest Szegeddel összekötő 50. sz. főút. Az M5-ös autópályára legközelebb a lajosmizsei csomópontoknál lehet feljutni. Az M8-as autópálya tervezett Lajosmizse mellett elhaladó nyomvonalának kiépítése tovább erősítheti községünk kedvező logisztikai adottságait, társadalmi-gazdasági vonzerejét.

Felsőlajos belterületén jelenleg a következő utcák nem rendelkeznek szilárd burkolattal:

- ↖ Málna u.
- ↖ Akácfa u.
- ↖ Jonatán u.
- ↖ Kertész u.
- ↖ Körtefa u.
- ↖ Liget u.
- ↖ Diófa u.

- ↪ Nyírfa u.
- ↪ Hársfa u. egy része
- ↪ Nap u. egy része
- ↪ Fő u. egy része
- ↪ Óvoda u. egy része

A burkolattal rendelkező utak egy része felújításra szorul.

A belterületi utak egy része nincs burkolattal ellátva, ezek burkolása mindenképpen megoldandó feladat. A már burkolattal rendelkező utak bizonyos hányada felújításra szorul. Fontosnak tartjuk a járdaépítés folytatását.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Belterületi földes utcák szilárd burkolattal való ellátása*
- ↪ *Szilárd burkolatú utak felújítása*
- ↪ *Felsőlajosi bekötőút útburkolat felújítása*
- ↪ *Járda építése*
- ↪ *Kerékpárút-hálózat kiépítése a Pest megyei Táborfalva község irányába. A fejlesztéssel megvalósul Bács-Kiskun és Pest megye kerékpárúttal való összekapcsolása, hiszen Lajosmizsétől Dabasig összefüggő kerékpáros közlekedési feltétel is biztosított lenne.*
- ↪ *A már meglévő kerékpárút-hálózat felújítása Lajosmizse irányába.*

A Lajosmizséért Közalapítvány 2012. évben a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Vidékfejlesztési Támogatások Igazgatóságához pályázatot nyújtott be 5 db, külterületi földutak javításához szükséges eszköz beszerzésére. A pályázat támogatásban részesült.

Felsőlajos Község Önkormányzata és Lajosmizse Város Önkormányzata a Lajosmizséért Közalapítvánnyal 2013. február 1. napján üzemeltetési szerződést kötöttek, melyben a tulajdonos közalapítvány az üzemeltetési szerződésben megjelölt 5 db gépet az üzemeltetők használatába adja.

Felsőlajos Község Önkormányzata 2014. március 6. napján megállapodást kötött Lajosmizse Város Önkormányzatával az eszközök bérleti díjának megfizetéséről.

Fenti eszközök lehetőséget biztosítanak a külterületi földutak karbantartására.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Mezőgazdasági úthálózat fejlesztése*

3.2. Villamos energia, gáz, vízellátás

Felsőlajos villamos energia ellátottsága és a közvilágítás megoldott. A tanyák közötti nagy távolságok magas fajlagos költséget eredményeznek.

A belterületi hálózatbővítés az új lakóterület-alakításokkal összefüggésben várható a lakosság igénye és vállalása szerint.

Kiemelt cél, hogy a középületek energiafelhasználásának hatékonyságát növeljük megújuló energiaforrások bevonásával, korszerű berendezések beszerzésével.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Önkormányzati tulajdonú középületek villamos-energetikai korszerűsítése*

Felsőlajos belterületi középnyomású földgázhálózata kiépült, a hálózat karbantartását az GDF Suez végzi.

A belterületi hálózatbővítés az új lakóterület-alakításokkal összefüggésben a lakosság igénye és vállalása szerint.

A település vezetékes ivóvíz ellátottsága a következő utcák kivételével megoldott:

- ↪ Diófa u. egy része
- ↪ Körtefa u.
- ↪ Jonatán u.
- ↪ Kertész u.
- ↪ Nyírfa u.
- ↪ Vasút köz

A vízközmű üzemeltetője a Bácsvíz Zrt.

Az ivóvíz hálózat bővítése a már meglévő hálózat fejlesztésével fog megvalósulni a lakosság igénye és vállalása szerint.

<i>Kapcsolódó fejlesztési elképzelések</i>

↪ <i>Ivóvízhálózat fejlesztése, bővítése</i>

3.3. Csatornázás, szennyvízkezelés

Felsőlajos jelenleg nem rendelkezik kiépített szennyvízcsatorna hálózattal. Az ingatlanokról a települési folyékony hulladék tengelyen kerül elszállításra, 70 %-a zárt tároló berendezésekből, míg 30 %-a nem zárt tárolókból. A települési folyékony hulladék a Lajosmizse Városi Szennyvíztisztító Telepre és a Táborfalvi Szennyvíztisztító Telepre kerül beszállításra.

Felsőlajoson a szennyvízhálózat kiépítése pályázati úton nyert támogatás segítségével lehetséges. Lajosmizse egy kétfordulós KEOP-os pályázaton indult önállóan, melynek mindkét fordulóját megnyerte. A Lajosmizsével való közös pályázat tehát jelenleg nem releváns, így más településsel közösen pályázik a település. E pályázat keretében Felsőlajos és Ladánybene közös tisztítórendszert építené ki a két település között.

<i>Kapcsolódó fejlesztési elképzelések</i>

↪ <i>Felsőlajos község csatornahálózatának kiépítése és szennyvíztisztító telep építése Ladánybenével közösen</i>

3.4. Csapadékvíz elvezetés

A csapadékvíz elvezetése belterületi szikkasztó árokrendszerrel és a Dunavecsei Vízgazdálkodási Társulat 1967-ben kialakított csatorna-rendszerével történik.

4. Hulladékgazdálkodás

2001-ben Felsőlajos Község Önkormányzata 48 településsel közösen a regionális települési szilárd hulladék kezelésének megoldására belépett a Duna-Tisza-közi Nagytársaság Konzorciumba. 2002. január 1-től hulladékgazdálkodásról szóló törvény alapján minden településnek kötelező feladata volt a szilárd hulladékszállítási közszolgáltató kiválasztása, valamint a hulladékártalmatlanító telep megnevezése. Mivel a ceglédi központú Konzorcium ekkor még nem tudott szolgáltatni (a ceglédi hulladéklerakó telepet 2010-ben adták át), Felsőlajos 2002. január 1-től csatlakozott Lajosmizse Város Önkormányzatához a szilárd hulladék szállítását és ártalmatlanítását illetően. Felsőlajos Község Önkormányzata mind a hulladék szállítására, mind a hulladék elhelyezésére 10 évre szóló szerződést kötött. 2004.

január 1-től a lajosmizsei hulladéklerakó telep bezárásra került, azóta a hulladék ártalmatlanítása a Kecskeméti Regionális Hulladéklerakón történik.

5. Gazdasági jellemzők

5.1. Jellemző gazdálkodási tevékenység

A településre és környezetére jellemző a homokos talajra épült mezőgazdaság: gabona, szőlő, gyümölcs, szántóföldi zöldségtermesztés, valamint a fóliasátras termesztés.

Az állattartásban a sertés, szarvasmarha, nyúl és baromfi a jellemző.

A településen lakók elsősorban mezőgazdasági tevékenységgel foglalkoznak, vállalkozóként, östermelőként, illetve kiegészítő tevékenységként.

A község fekvése és hagyományai a mezőgazdasági termelésbeli elsődlegességre mutatnak. A mezőgazdaságon belüli kiugró eredményt azonban csak intenzív illetve speciális tevékenységgel lehetett a múltban és lehet a jövőben is elérni.

Az Országos Területfejlesztési Konceptió (OTK) a Duna-Tisza közti Homokhátság teljes területén átfogó célkitűzésként a népesség helyben tartását, a természet degradációs folyamatainak megállítását a helyi adottságokhoz illeszkedő mezőgazdasági termelés biztonságának vízgazdálkodási, -tározási, infrastrukturális intézkedésekkel történő megőrzését, a ritkán lakott agrártérségek, tanyasi gazdaságok fejlesztését tűzte ki, a szükséges agrár-szerkezetváltással, valamint a hátság kedvezőtlen vízgazdálkodásának helyreállításával.

A célkitűzés teljesítéséhez az önkormányzat az infrastruktúra fejlesztése, a természeti erőforrásokkal való gazdálkodás, az alternatív energia hasznosítás mintaprojektjeivel tud hozzájárulni, továbbá a vállalkozások partnerségét, együttműködését elősegítő partnerséggel, koordinációval.

5.2. Ipari tevékenység, kereskedelem, vendéglátás, szolgáltatások

Az ipari tevékenységek körében megtalálhatók a könnyűipari-, élelmiszer- és építőipari cégek. A településen nem található nagy ipari szennyező.

A településen az elmúlt tíz évben az országos trendeknek megfelelően nőtt a kereskedelem, a vendéglátás és a szolgáltatások szerepe.

Az ipari terület nagyságának növelése a Településrendezési Terv módosításával megtörtént. Az ipari területek növelésével lehetővé vált az új vállalkozások betelepülése, amelyek további munkalehetőségeket biztosíthatnak. Ez jelentősen hozzájárulhat a foglalkoztatási szint növekedéséhez.

5.3. Idegenforgalom, turizmus

A termelés mellett jelenleg is meghatározó jelentőségű az idegenforgalom. A turizmus elemei a tanyai vendégfogadás és lovas turizmus. A felsőlajosi idegenforgalmi és turizmus vonzerő leltárában szerepel az Új Tanyacsárda lovas és vendéglátó szolgáltatásaival. Idegenforgalmi látványosság a település központjában található Faluház és a Közpark, valamint a Tájház. 2015. április 4. napján ünnepélyes keretek között nyitotta meg kapuit a Magán Zoo Állat- és Szabadidőpark. Az új attrakcióval Felsőljajosi komplett turisztikai csomagot tud kínálni a településre érkezők számára.

Az önkormányzat feladatának és egyben érdekének tekinti az idegenforgalmi szolgáltatók támogatását különböző projektjeik, pályázataik benyújtása során. Emellett szükségesnek tartja a lovas tanyák elérhetőségének javítását, amelyet lehetőségeihez mérten támogatni kíván.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

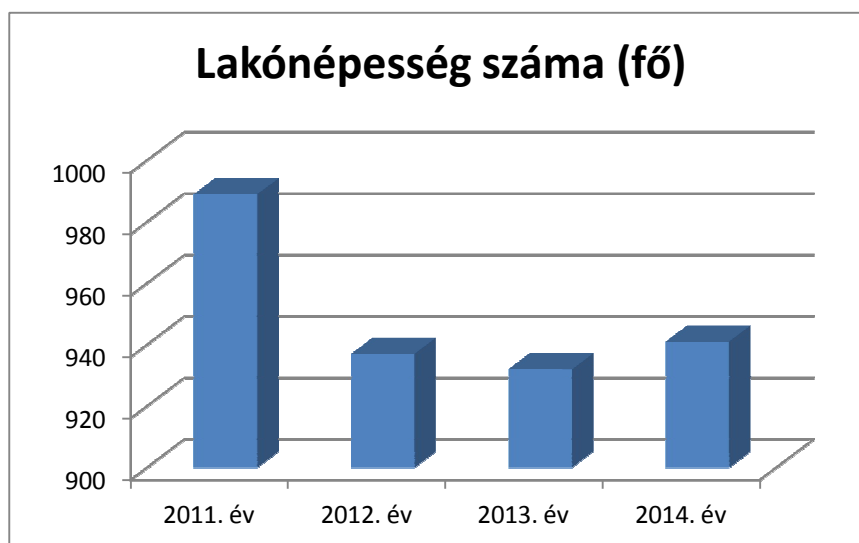
- ↪ Turisztikai attrakciók (Tanyacsárda, Állatkert) és ipari területek megközelíthetőségének javítása az oda vezető utak szilárd burkolattal való ellátásával.
- ↪ Rekreációs övezet kialakítása – közösségi terek fejlesztése és a hozzá kapcsolódó közösségi ház fejlesztése. Játszótér, fitnesspark, sportpálya kialakítása.
- ↪ Olyan programok megvalósítása a közösségi tereken, mely a népszerűség mellett erősíti a helyi identitást, a településhez kötődést.

6. A lakosság összetételének elemzése

1. táblázat: Felsőlajos község lakosságának száma 2011-2014. év

2011. év	2012. év	2013. év	2014. év
989	937	932	941

A fenti táblázat alapján a lakosságszám csökkenő tendenciát mutat. A Helyi Vizuál Regiszter lakosság-nyilvántartási 2011. évi adatai alapján 989 fő lakott a településen, 2014. évben már csak 941 fő. A lakosság számának csökkenése a jellemző a településen.

1. ábra: Felsőlajos lakosságszáma 2011-2014. év

2. táblázat: A Helyi Vizuál Regiszter lakosság-nyilvántartási adatai alapján 2015. január 1. napján a korcsoportok és a nemek a következőképpen oszlanak meg:

Korcsoport	Férfi	Nő	Együtt
0-14 éves	57	57	114
15-39 éves	173	146	319
40-59 éves	153	155	308
60-110 éves	89	108	197

Összesen:	472	466	938
------------------	------------	------------	------------

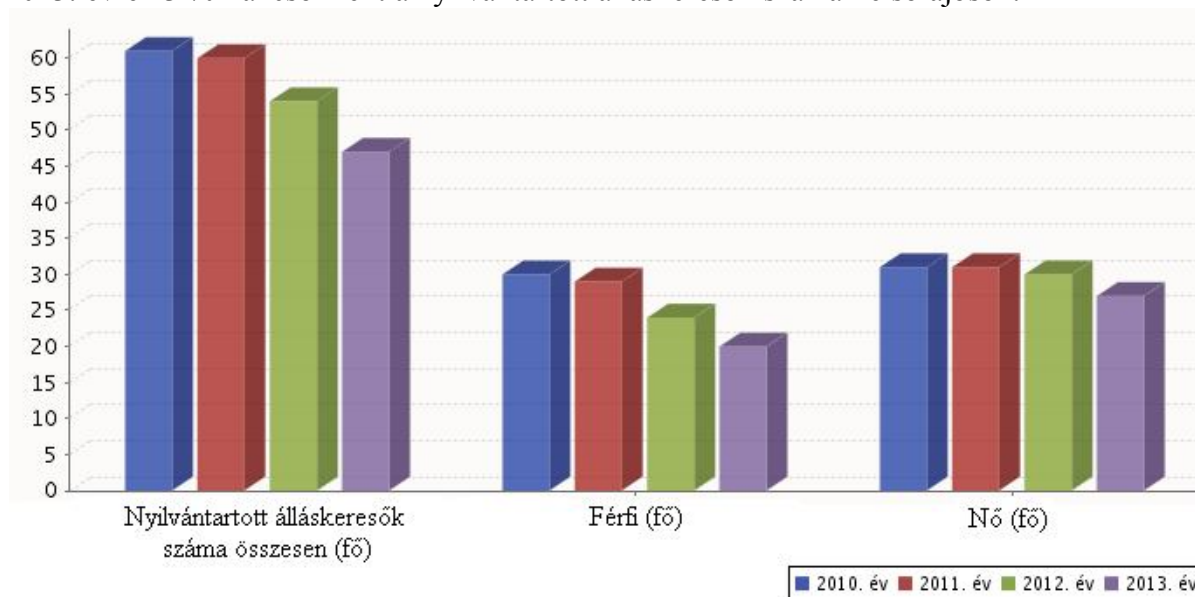
A munkanélküliség főbb adatai

3. táblázat: Nyilvántartott álláskeresők számának alakulása Felsőlajoson 2010-2013. év között

	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	61	60	54	47
Nyilvántartott álláskeresők száma, férfi (fő)	30	29	24	20
Nyilvántartott álláskeresők száma, nő (fő)	31	31	30	27

Forrás: KSH

A fenti táblázat adatai azt mutatják, hogy 2010. és 2013. év között folyamatos csökkenés figyelhető meg a nyilvántartott álláskeresők számában. 2010. évhez viszonyítva 2013. évre 23 %-kal csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma Felsőlajoson.

2. ábra: A 2010-2013. év közötti munkanélküliségi adatok ábrázolása

7. Oktatás, nevelés, egészségügy, szociális ellátás

7.1. Nevelés, oktatás

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete és Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2013. július 1. napjával létrehozta Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulást a köznevelési és egészségügyi feladatok racionálisabb, gazdaságosabb, magasabb színvonalon történő ellátása érdekében. A Társulás két intézményt tart fenn. A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsődét és Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézményét. Az óvoda tagintézményei: Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Szent Lajos utcai Tagintézmény (6050 Lajosmizse Szent Lajos utca 19.),

Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Rákóczi utcai Tagintézmény (6050 Lajosmizse Rákóczi u. 26.) és Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőlajosi Tagintézménye (6055 Felsőlajos, Óvoda utca 2.)
Az óvoda Felsőlajosi Tagintézményébe 50 gyerek jár.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.) értelmében (2012. évi hatálya alapján), 2013. január 1. napjától **az állam gondoskodik** – az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi gyermekkel tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével - a **köznevelési alapfeladatok ellátásáról**. A köznevelési feladatokat **az állam intézmény** alapításával és **fenntartásával**, továbbá egyházi vagy magánintézmény fenntartójával kötött köznevelési szerződés útján látja el. Az óvodai nevelésről a települési önkormányzat intézmény alapítása és fenntartása, vagy köznevelési szerződés révén gondoskodik.

Az Nkt. 74. § (5) bekezdése alapján a **3000 főt meg nem haladó** lakosságszámú települési önkormányzat vállalhatja az illetékességi területén levő összes, saját tulajdonában álló, az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyon működtetéséről való gondoskodást.

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 35/2012. (IX. 24.) számú határozatával döntött arról, hogy az önkormányzat illetékességi területén lévő, saját tulajdonában álló valamennyi, az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyonnak a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 76. §-a szerinti működtetését nem vállalja.

Fentiek értelmében a Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskola Felsőlajosi Tagintézménye működtetője és fenntartója 2013. január 1. napjától a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ

Az iskola Felsőlajosi Tagintézményébe (1-4. osztály) 79 diák jár a 2014-2015-ös tanévben.

Önkormányzatunk kiemelt feladatának tekinti az oktatásban jelenleg biztosított magas színvonal megtartását és fejlesztését. Célunk, hogy bármerre is kerüljenek egykori kisdíákjaink az életben, ne érezzék hátránynak, hogy kiskisfalusi iskolában kezdték meg tanulmányaikat.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↳ Óvoda: fűtési rendszer korszerűsítése, tető cseréje
- ↳ Iskola: szigetelés, nyílászárók cseréje, fűtési rendszer cseréje,
- ↳ Óvoda épületének fejlesztése, bővítése (tornaszoba, orvosi szoba építése) bölcsődei ellátás biztosítása. A bölcsődei ellátás biztosítása érdekében szükséges az óvoda épületének bővítése, fejlesztése, hogy egy épületben történjen a gyermekjóléti alapellátás

7.2. Egészségügyi ellátás

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. Tv. 152. §. (1) bekezdése sorolja fel az egészségügyi alapellátás körébe tartozó feladatokat, amelyek:

- háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás,
- védőnői ellátás,
- iskola-egészségügyi ellátás.

Az egészségügyi, gyermekjóléti és szociális ellátások többségének biztosítása Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás társulási megállapodása alapján Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye útján valósul meg, így a védőnői ellátás, a központi ügyeleti ellátás, valamint számos szakellátás igénybevétele. A háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ellátást egészségügyi ellátási szerződések útján biztosítjuk.

Felsőlajoson gyógyszertár jelenleg nem működik. A legközelebbi gyógyszertár Lajosmizsén található.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ *Fogászati és háziorvosi rendelők infrastrukturális fejlesztése, az épület korszerűsítése. Az ellátáshoz kapcsolódó új, korszerű eszközök beszerzése*

7.3. Szociális ellátás

A családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, gyermekjóléti szolgáltatás, házi segítségnyújtás, étkeztetés és nappali ellátás Lajosmizsén és Felsőlajoson közösen működik. A mikrotérségen belül Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás útján Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye látja el e feladatokat.

A Képviselő-testület 2009. februárban döntött először arról, hogy vállalja a közösségi ellátások (szenvedélybetegek közösségi ellátása, pszichiátriai betegek közösségi ellátása és szenvedélybetegek alacsonyküszöbű közösségi ellátása) biztosítását. 2009. évtől folyamatosan biztosítja ezen ellátások fedezetét költségvetésében és ezzel párhuzamosan a feladat ellátására feladat-ellátási szerződést kötöttünk a Főplébániai Karitás Alapítvány RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálattal.

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2013. december 16. napján a 74/2013. (XII. 16.) határozatával döntött, hogy a Főplébániai Karitás Alapítvánnyal határozatlan időre feladat-ellátási szerződést köt a pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek közösségi ellátására, valamint a szenvedélybetegek alacsonyküszöbű közösségi ellátására vonatkozóan finanszírozási kötelezettség nélkül.

8. Közművelődés, kultúra, sport

8.1. Falunap, rendezvények

Felsőlajos Község Önkormányzat 2003. óta minden évben megszervezi a Falunapot. A kulturális rendezvény az egyetlen jelentősebb rendezvény a község életében, ami nagy népszerűségnek örvend. 2011 áprilisában Felsőlajos Község Önkormányzata elfogadta az önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló rendeletét, melyben rögzítette június 25-ét, mint helyi ünnepnapot, és az ahhoz kapcsolódó „Felsőlajosi Falunapok” rendezvényt.

Ami az állandó rendezvényeinket illeti, évente kerül megrendezésre az idősek napja, ezen kívül ünnepi és iskolai rendezvények, tanulmányi versenyek, bálók és mulatságok.

Fenti rendezvényeket a továbbiakban is színes programokat biztosítva kívánjuk megszervezni.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ *A települési helyi identitást erősítő rendezvények, kulturális örökségek megismerésére és megőrzésére irányuló programok megvalósítása. A rendezvénytársulat fő témája a hagyományőrzés.*

8.2. Helyi civil szervezetek

Felsőlajos Község Önkormányzata támogatja a helyi civil szervezeteket. Támogatást nyújt éves működési költségeikhez, ill. esetenként megvalósítandó projektjeikhez.

8.3. Könyvtár

Felsőlajos könyvtára az általános iskolában található. A mintegy 5.613 kötetből álló könyvtárnak (2011-ben 4.720 kötet volt) jelenleg 192 tagja van, ami az előző évekhez képest növekvő tendenciát mutat (2011-ben 91 tag volt). A mozgókönyvtári feladatok ellátására társulási szerződést kötött a Katona József Megyei Könyvtárral.

8.4. Sport

Amatőr versenyzők évente megszervezik az Amatőr fogathajtó bajnokságot az önkormányzat támogatásával.

Településünkön jelenleg óvodai és iskolai szervezésben az alábbi szakkörök működnek:

- ↪ szivacskezilabda,
- ↪ zumba,
- ↪ ovifoci.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Sportpálya létesítése*

9. Környezetvédelem

2005 áprilisától bevezetésre került Felsőlajoson a szelektív hulladékgyűjtés. Pályázati lehetőség útján 1 db gyűjtőszigetet helyeztünk el a lakosság részére.

2006. június 1-től határozatlan időre megállapodást kötött Felsőlajos Község Önkormányzata a DESIGN Termelő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft-vel térítésmentes szárazelem begyűjtésre és ártalmatlanításra.

Az általános iskola és az óvoda nevelési programjának szerves része a környezetvédelem.

10. Temetkezés

Felsőlajos jelenleg nem rendelkezik temetővel, a hagyományok szerint Lajosmizse városban történik a temetkezés. A 2010-ben jóváhagyott Településrendezési Terv lehetőséget ad a temető helyének kialakítására. (Elvi szinten a terület biztosított, de jogszabályi szinten nincs rögzítve)

11. Térségi összefüggések

Felsőlajos körzetközpontja Lajosmizse, ahol Lajosmizse jegyzője, mint körjegyzői feladatokat ellátó városi jegyző látja el a feladatokat Felsőlajos településen is. A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzői Irodájának Igazgatási Csoportjából 1 fő és az Adó

Csoportból 1 fő látja el feladatait Felsőlajoson a Faluházban. Így az adott ügyek elintézése könnyebb, gyorsabb az itt élők számára. Jelentős Kecskemét szerepe, amely számos területen is (munkahely, kereskedelem, oktatás) megnyilvánul.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ Faluház: szigetelés, nyílászárók cseréje, hőleadó rendszer cseréje

12. Önkormányzati adóbevételek alakulása 2010-2014. években

4. táblázat: A 2010 és 2014 között befolyt adóbevételek (e Ft)

Adónemek	2010.	2011.	2012.	2013.
Idegenforgalmi adó	42	24	55	156
Iparüzési adó	29.108	26.543	27.814	27.457
Gépjárműadó	8.817	9.413	11.397	3.992
Összesen	37.967	35.980	39.226	31.605

Forrás: Saját összeállítás zárszámadási adatok alapján

Fenti táblázat alapján elmondható, hogy az idegenforgalmi adó 2011. évtől jelentős ütemben növekedő tendenciát mutat. Az iparüzési adóbevételek 2011. és 2012. években növekedést mutat, majd 2013. évben némi csökkenés figyelhető meg.

A gépjárműadó bevételek 2010. és 2012. évek között folyamatos növekedést mutatnak. Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény 32. § (1) bekezdése alapján a gépjárműadóról szóló törvény alapján a belföldi gépjárművek után a települési önkormányzat által beszedett adó 40%-a a települési önkormányzatot illeti meg. E rendelkezés értelmében a beszedett gépjárműadó 60 %-át az állami költségvetésbe kell befizetni 2013. január 1 napjától. A fenti táblázatban látható 2012. és 2013. év közötti gépjárműadó bevételének drasztikus csökkenése e jogszabályi változásnak tudható be.

Adópolitika

Az önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételeket, illetve hatással van a településen élő magánszemélyekre és vállalkozások anyagi terheire.

A helyi adók esetében az Önkormányzat Képviselő testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitást, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

Az adóbevételek növelése érdekében az Önkormányzat képviselő testülete:

- minden évben, a költségvetés előkészítése, megalapozása során megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségeket, felülvizsgálja a helyi adó mentességeket, kedvezményeket, a helyi adó mértékét,
- adónemeket összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendelet módosításokról,
- csak olyan adórendeletet fogad el, amelyek mind a lakosság, mind a vállalkozások számára még elviselhető anyagi terhet jelentenek,
- figyelmet fordít, hogy az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében fokozottan figyelemmel kíséri az adóalanyi kör adó bejelentési kötelezettségének teljesítését,

- fokozott figyelmet fordít arra, hogy az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékozódik az adóintézkedések nagyságáról, a beszedésre tett intézkedésekről, illetve a szükséges adóvégrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint a behajtás hatékonyságáról,
- a befizetések ösztönzése céljából gondoskodik az adózók tájékoztatásáról, közvetlen kapcsolattartásra törekszik az adózókkal
- adófelderítés hatékonyságának növelése érdekében ellenőrzéseket végez

Felsőlajos Község Önkormányzatának fejlesztési elképzelései 2015-2020 között

	Projekt címe	Projektgazda	Műszaki tartalom	
1.	Önkormányzati tulajdonú épületek energetikai korszerűsítése Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Óvoda, Iskola és Faluház energetikai fejlesztése (fűtési és világítási rendszerek): <i>Óvoda:</i> fűtési rendszer korszerűsítése, tető cseréje <i>Iskola:</i> szigetelés, nyílászárók cseréje, fűtési rendszer cseréje, <i>Faluház:</i> szigetelés, nyílászárók cseréje, hőleadó rendszer cseréje	50 000
2.	Közlekedésfejlesztés turisztikai és ipari területek feltárásához	Felsőlajos Község Önkormányzata	Turisztikai attrakciók (csárda, állatkert) és ipari területek megközelíthetőségének javítása az oda vezető utak szilárd burkolattal való ellátásával.	100 000
3.	Népességmegtartó fejlesztés Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Rekreációs övezet kialakítása – közösségi terek fejlesztése és a hozzá kapcsolódó közösségi ház fejlesztése. Játsszótér, fitnesspark, sportpálya kialakítása. Olyan programok megvalósítása a közösségi tereken, mely a népességmegtartó hatás mellett erősíti a helyi identitást, a településhez kötődést.	35 000
4.	Kerékpárút-hálózat kiépítése Táborfalva irányába	Felsőlajos Község Önkormányzata	Kerékpárút-hálózat kiépítése a Pest megyei Táborfalva község irányába. E projekt kapcsolódik a Táborfalva fejlesztési elképzeléseivel, hiszen ott is prioritást élvez a kerékpárút-hálózat kiépítése Bács-Kiskun megye irányába. A fejlesztéssel megvalósul Bács-Kiskun és Pest megye kerékpárúttal való összekapcsolása, hiszen Lajosmizsétől Dabásig összefüggő kerékpáros közlekedési feltétel is biztosított lenne. A már meglévő kerékpárút-hálózat felújítása Lajosmizse irányába.	45 000
5.	Gyermekjóléti alapellátás fejlesztése Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Óvoda épületének fejlesztése, bővítése (tornaszoba, orvosi szoba építése) bölcsődei ellátás biztosítása. A bölcsődei ellátás biztosítása érdekében szükséges az óvoda épületének bővítése,	45 000

			fejlesztése, hogy egy épületben történjen a gyermekjóléti alapellátás	
6.	Egészségügyi fejlesztések Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Fogászati és háziiorvosi rendelők infrastrukturális fejlesztése, az épület korszerűsítése. Az ellátáshoz kapcsolódó új, korszerű eszközök beszerzése	20 000
7.	Kulturális innováció Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	A települési helyi identitást erősítő rendezvények, kulturális örökségek megismerésére és megőrzésére irányuló programok megvalósítása. A rendezvénysorozat fő témája a hagyományőrzés.	8 000

ELŐTERJESZTÉS

**Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2015. április 21-i ülésére**

Tárgy: Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

Az előterjesztést készítette:

Horváth Sándor
pályázati referens

Véleményezésre és tárgyalásra megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

dr. Balogh László s.k.
jegyző

Előterjesztés
Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2015. április 21-i ülésére

Tárgy: Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

Ikt. sz.: LMKOHFL/178/2/2015.

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.) 116. §-a alapján a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Az Möt. 116. §-ának további rendelkezései alapján:

A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Felsőlajos Község Önkormányzata előző gazdasági programját 2011-2014 évekre állapította meg a Képviselő-testület.

Fenti rendelkezéseknek megfelelően a felülvizsgált gazdasági program az *előterjesztés mellékletét* képi.

Fentiekre tekintettel az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2015. (.....)ÖH
Felsőlajos Község Önkormányzata
Gazdasági Programjának elfogadása

Határozat

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programját a 2015-2020-as időszakra vonatkozóan megtárgyalta és az alábbi kiegészítésekkel elfogadja:

.....
.....
.....

Felelős: Képviselő-testület
Határidő: 2015. április 21.

Lajosmizse, 2015. április 15.

Juhász Gyula s.k.
polgármester

Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

2015-2020.

2015. április 21.

A Gazdasági Program készítés céljainak rövid bemutatása

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 116. §-a tartalmazza az önkormányzat gazdasági programjának elkészítésére vonatkozó kötelezettségét.

A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Felsőlajos Község Önkormányzata az előző ciklus során készített gazdasági programot a 2011-2014 időszakra vonatkozóan, jelen dokumentum ennek felülvizsgált formája.

A gazdasági program időtávját az önkormányzat képviselő-testülete összhangba kívánja hozni a Partnerségi Megállapodás operatív programjainak támogatási lehetőségeivel az EU 2014-2020 tervezési időszakához igazodóan. Ennek fényében a felülvizsgálat a megjelenő pályázati lehetőségek függvényében a kötelezőnél szűkebb időtávon belül is indokolt lehet, hogy a fejlesztések tervezett határidőit a lehetőségekkel összhangba lehessen hozni.

A Gazdasági program szerkezete a program felülvizsgálatnak köszönhetően a korábbi jogszabály (1990. évi LXV. tv a helyi önkormányzatokról) által megadott tartalmi elvárások szerint építkezik, mivel a jelenleg aktuális jogszabály nem határoz meg részletes tartalmi elvárásokat. Jelen gazdasági program a jogszabályi előírásnak megfelelően összhangban van a Bács-Kiskun megyei területfejlesztési elképzelésekkel (a Bács-Kiskun 2020 Bács-Kiskun megye területfejlesztési koncepciójával és Bács-Kiskun Megye Integrált Területi Programjával).

Felhasznált tervezési dokumentumok

- Felsőlajos Településfejlesztési Koncepciója (2004.)
- Felsőlajos Településrendezési terve és helyi építési szabályzata (2005.)
- Felsőlajos projektlistája 2015.
- Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Koncepciója
- Országos Területfejlesztési Koncepció

Célkitűzések

- A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a helyi munkaerő képzettségi szintjének, és munkaerő-piaci alkalmazkodóképességének fokozásával, valamint a vállalkozások helyi infrastrukturális és együttműködési feltételeinek biztosításával/megteremtésével.
- A településfejlesztési politika célja a lakosság életminőségének folyamatos javítása, a külterület és a belterületi lakosok esélyegyenlőségének biztosítása a szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a vállalkozói környezet területén egyaránt.
- Az adópolitika célkitűzése a lehetséges ösztönző kedvezmények biztosítása az uniós normák és kötelezettségek betartása mellett, és az adóbevételek fejlesztési célú hasznosítása.
- A közszolgáltatásokban a magasan kvalifikált helyi szakemberek foglalkoztatása, a szolgáltató közigazgatás megteremtése, a lakossági és az önkormányzati célok szakszerű, diszkriminációmentes szolgálata.
- A befektetés-támogatási politika terén a vállalkozások működési, letelepedési feltételeinek javítása mellett az adóbevételek fejlesztési célú hasznosításának előtérbe helyezése.

Felsőlajos Község Önkormányzatának 2015-2020. évi gazdasági programja

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 4. pontja és a 116. § (1) bekezdése alapján Felsőlajos Község Önkormányzatának képviselő-testülete az alábbi gazdasági programot készíti a 2015-2020. évi időszakra vonatkozóan.

1. A település jellemzői

Felsőlajos Község Bács-Kiskun megye északi csücskében, az 5. sz. főút 62. km-énél elhelyezkedő település. Közigazgatási szempontból a település a Dél-alföldi régióhoz tartozó Bács-Kiskun megyében, a kecskeméti járásban helyezkedik el. A Dél-alföldi régió az Európai Unió besorolása szerint konvergencia-régió.

A község területe 11.441.374 m², ebből 843.070 m² belterület, 10.568.304 m² külterület. Az igazgatási területe a 2003. évi XXVI. törvénnyel elfogadott Országos Területrendezési Terv (OTRT) szerint jellemzően mezőgazdasági terület mozaikosan elhelyezkedő tanyákkal.

2. A környezet állapota

A település a Kiskunsági-löszöshát és Kiskunsági homokhát kistáj nevű területen helyezkedik el. A kistáj szélhordta homokkal fedett hordalékkúp-síkság.

A felszín közeli képződmények döntő többsége futóhomok. Vastagsága körülbelül 6-8 m-re tehető, de ez helyenként több is lehet.

Az ország egyik legnapfényesebb területe, mivel az évi napsütéses órák száma eléri a 2100 órát. A nyári évnegyedben 840 óra napsütés, a téli évnegyedben 200-210 óra körüli várható. Az évi középhőmérséklet 10,2-10,4 °C. A csapadék évi átlaga 540-560 mm között van. A szélirány leggyakrabban ÉNY-i, de jelentős a D-i irány is. Az átlagos szélesebbesség 2,5-3,0 m/s közötti.

3. Infrastruktúra helyzete

3.1. Közút

Felsőlajos közlekedés-földrajzi helyzete kiváló, településünk közigazgatási területét átszeli a Budapest Szegeddel összekötő 50. sz. főút. Az M5-ös autópályára legközelebb a lajosmizsei csomópontoknál lehet feljutni. Az M8-as autópálya tervezett Lajosmizse mellett elhaladó nyomvonalának kiépítése tovább erősítheti községünk kedvező logisztikai adottságait, társadalmi-gazdasági vonzerejét.

Felsőlajos belterületén jelenleg a következő utcák nem rendelkeznek szilárd burkolattal:

- ↖ Málna u.
- ↖ Akácfa u.
- ↖ Jonatán u.
- ↖ Kertész u.
- ↖ Körtefa u.
- ↖ Liget u.
- ↖ Diófa u.

- ↪ Nyírfa u.
- ↪ Hársfa u. egy része
- ↪ Nap u. egy része
- ↪ Fő u. egy része
- ↪ Óvoda u. egy része

A burkolattal rendelkező utak egy része felújításra szorul.

A belterületi utak egy része nincs burkolattal ellátva, ezek burkolása mindenképpen megoldandó feladat. A már burkolattal rendelkező utak bizonyos hányada felújításra szorul. Fontosnak tartjuk a járdaépítés folytatását.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Belterületi földes utcák szilárd burkolattal való ellátása*
- ↪ *Szilárd burkolatú utak felújítása*
- ↪ *Felsőlajosi bekötőút útburkolat felújítása*
- ↪ *Járda építése*
- ↪ *Kerékpárút-hálózat kiépítése a Pest megyei Táborfalva község irányába. A fejlesztéssel megvalósul Bács-Kiskun és Pest megye kerékpárúttal való összekapcsolása, hiszen Lajosmizsétől Dabasig összefüggő kerékpáros közlekedési feltétel is biztosított lenne.*
- ↪ *A már meglévő kerékpárút-hálózat felújítása Lajosmizse irányába.*

A Lajosmizséért Közalapítvány 2012. évben a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Vidékfejlesztési Támogatások Igazgatóságához pályázatot nyújtott be 5 db, külterületi földutak javításához szükséges eszköz beszerzésére. A pályázat támogatásban részesült.

Felsőlajos Község Önkormányzata és Lajosmizse Város Önkormányzata a Lajosmizséért Közalapítvánnyal 2013. február 1. napján üzemeltetési szerződést kötöttek, melyben a tulajdonos közalapítvány az üzemeltetési szerződésben megjelölt 5 db gépet az üzemeltetők használatába adja.

Felsőlajos Község Önkormányzata 2014. március 6. napján megállapodást kötött Lajosmizse Város Önkormányzatával az eszközök bérleti díjának megfizetéséről.

Fenti eszközök lehetőséget biztosítanak a külterületi földutak karbantartására.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Mezőgazdasági úthálózat fejlesztése*

3.2. Villamos energia, gáz, vízellátás

Felsőlajos villamos energia ellátottsága és a közvilágítás megoldott. A tanyák közötti nagy távolságok magas fajlagos költséget eredményeznek.

A belterületi hálózatbővítés az új lakóterület-alakításokkal összefüggésben várható a lakosság igénye és vállalása szerint.

Kiemelt cél, hogy a középületek energiafelhasználásának hatékonyságát növeljük megújuló energiaforrások bevonásával, korszerű berendezések beszerzésével.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Önkormányzati tulajdonú középületek villamos-energetikai korszerűsítése*

Felsőlajos belterületi középnyomású földgázhálózata kiépült, a hálózat karbantartását az GDF Suez végzi.

A belterületi hálózatbővítés az új lakóterület-alakításokkal összefüggésben a lakosság igénye és vállalása szerint.

A település vezetékes ivóvíz ellátottsága a következő utcák kivételével megoldott:

- ↪ Diófa u. egy része
- ↪ Körtefa u.
- ↪ Jonatán u.
- ↪ Kertész u.
- ↪ Nyírfa u.
- ↪ Vasút köz

A vízközmű üzemeltetője a Bácsvíz Zrt.

Az ivóvíz hálózat bővítése a már meglévő hálózat fejlesztésével fog megvalósulni a lakosság igénye és vállalása szerint.

<i>Kapcsolódó fejlesztési elképzelések</i>

↪ <i>Ivóvízhálózat fejlesztése, bővítése</i>

3.3. Csatornázás, szennyvízkezelés

Felsőlajos jelenleg nem rendelkezik kiépített szennyvízcsatorna hálózattal. Az ingatlanokról a települési folyékony hulladék tengelyen kerül elszállításra, 70 %-a zárt tároló berendezésekből, míg 30 %-a nem zárt tárolókból. A települési folyékony hulladék a Lajosmizse Városi Szennyvíztisztító Telepre és a Táborfalvi Szennyvíztisztító Telepre kerül beszállításra.

Felsőlajoson a szennyvízhálózat kiépítése pályázati úton nyert támogatás segítségével lehetséges. Lajosmizse egy kétfordulós KEOP-os pályázaton indult önállóan, melynek mindkét fordulóját megnyerte. A Lajosmizsével való közös pályázat tehát jelenleg nem releváns, így más településsel közösen pályázik a település. E pályázat keretében Felsőlajos és Ladánybene közös tisztítórendszert építené ki a két település között.

<i>Kapcsolódó fejlesztési elképzelések</i>

↪ <i>Felsőlajos község csatornahálózatának kiépítése és szennyvíztisztító telep építése Ladánybenével közösen</i>

3.4. Csapadékvíz elvezetés

A csapadékvíz elvezetése belterületi szikkasztó árokrendszerrel és a Dunavecsei Vízgazdálkodási Társulat 1967-ben kialakított csatorna-rendszerével történik.

4. Hulladékgazdálkodás

2001-ben Felsőlajos Község Önkormányzata 48 településsel közösen a regionális települési szilárd hulladék kezelésének megoldására belépett a Duna-Tisza-közi Nagytérség Konzorciumba. 2002. január 1-től hulladékgazdálkodásról szóló törvény alapján minden településnek kötelező feladata volt a szilárd hulladékszállítási közszolgáltató kiválasztása, valamint a hulladékártalmatlanító telep megnevezése. Mivel a ceglédi központú Konzorcium ekkor még nem tudott szolgáltatni (a ceglédi hulladéklerakó telepet 2010-ben adták át), Felsőlajos 2002. január 1-től csatlakozott Lajosmizse Város Önkormányzatához a szilárd hulladék szállítását és ártalmatlanítását illetően. Felsőlajos Község Önkormányzata mind a hulladék szállítására, mind a hulladék elhelyezésére 10 évre szóló szerződést kötött. 2004.

január 1-től a lajosmizsei hulladéklerakó telep bezárásra került, azóta a hulladék ártalmatlanítása a Kecskeméti Regionális Hulladéklerakón történik.

5. Gazdasági jellemzők

5.1. Jellemző gazdálkodási tevékenység

A településre és környezetére jellemző a homokos talajra épült mezőgazdaság: gabona, szőlő, gyümölcs, szántóföldi zöldségtermesztés, valamint a fóliasátras termesztés.

Az állattartásban a sertés, szarvasmarha, nyúl és baromfi a jellemző.

A településen lakók elsősorban mezőgazdasági tevékenységgel foglalkoznak, vállalkozóként, östermelőként, illetve kiegészítő tevékenységként.

A község fekvése és hagyományai a mezőgazdasági termelésbeli elsődlegességre mutatnak. A mezőgazdaságon belüli kiugró eredményt azonban csak intenzív illetve speciális tevékenységgel lehetett a múltban és lehet a jövőben is elérni.

Az Országos Területfejlesztési Konceptió (OTK) a Duna-Tisza közti Homokhátság teljes területén átfogó célkitűzésként a népesség helyben tartását, a természet degradációs folyamatainak megállítását a helyi adottságokhoz illeszkedő mezőgazdasági termelés biztonságának vízgazdálkodási, -tározási, infrastrukturális intézkedésekkel történő megőrzését, a ritkán lakott agrártérségek, tanyasi gazdaságok fejlesztését tűzte ki, a szükséges agrár-szerkezetváltással, valamint a hátság kedvezőtlen vízgazdálkodásának helyreállításával.

A célkitűzés teljesítéséhez az önkormányzat az infrastruktúra fejlesztése, a természeti erőforrásokkal való gazdálkodás, az alternatív energia hasznosítás mintaprojektjeivel tud hozzájárulni, továbbá a vállalkozások partnerségét, együttműködését elősegítő partnerséggel, koordinációval.

5.2. Ipari tevékenység, kereskedelem, vendéglátás, szolgáltatások

Az ipari tevékenységek körében megtalálhatók a könnyűipari-, élelmiszer- és építőipari cégek. A településen nem található nagy ipari szennyező.

A településen az elmúlt tíz évben az országos trendeknek megfelelően nőtt a kereskedelem, a vendéglátás és a szolgáltatások szerepe.

Az ipari terület nagyságának növelése a Településrendezési Terv módosításával megtörtént. Az ipari területek növelésével lehetővé vált az új vállalkozások betelepülése, amelyek további munkalehetőségeket biztosíthatnak. Ez jelentősen hozzájárulhat a foglalkoztatási szint növekedéséhez.

5.3. Idegenforgalom, turizmus

A termelés mellett jelenleg is meghatározó jelentőségű az idegenforgalom. A turizmus elemei a tanyai vendégfogadás és lovas turizmus. A felsőlajosi idegenforgalmi és turizmus vonzerő leltárában szerepel az Új Tanyacsárda lovas és vendéglátó szolgáltatásaival. Idegenforgalmi látványosság a település központjában található Faluház és a Közpark, valamint a Tájház. 2015. április 4. napján ünnepélyes keretek között nyitotta meg kapuit a Magán Zoo Állat- és Szabadidőpark. Az új attrakcióval Felsőlajos komplett turisztikai csomagot tud kínálni a településre érkezők számára.

Az önkormányzat feladatának és egyben érdekének tekinti az idegenforgalmi szolgáltatók támogatását különböző projektjeik, pályázataik benyújtása során. Emellett szükségesnek tartja a lovas tanyák elérhetőségének javítását, amelyet lehetőségeihez mérten támogatni kíván.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

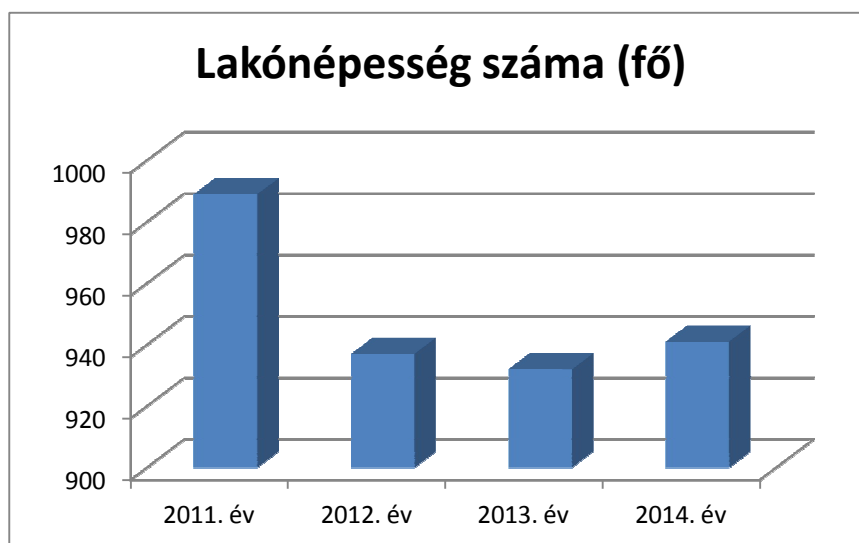
- ↪ Turisztikai attrakciók (Tanyacsárda, Állatkert) és ipari területek megközelíthetőségének javítása az oda vezető utak szilárd burkolattal való ellátásával.
- ↪ Rekreációs övezet kialakítása – közösségi terek fejlesztése és a hozzá kapcsolódó közösségi ház fejlesztése. Játszótér, fitnesspark, sportpálya kialakítása.
- ↪ Olyan programok megvalósítása a közösségi tereken, mely a népességmegtartó hatás mellett erősíti a helyi identitást, a településhez kötődést.

6. A lakosság összetételének elemzése

1. táblázat: Felsőlajos község lakosságának száma 2011-2014. év

2011. év	2012. év	2013. év	2014. év
989	937	932	941

A fenti táblázat alapján a lakosságszám csökkenő tendenciát mutat. A Helyi Vizuál Regiszter lakosság-nyilvántartási 2011. évi adatai alapján 989 fő lakott a településen, 2014. évben már csak 941 fő. A lakosság számának csökkenése a jellemző a településen.

1. ábra: Felsőlajos lakosságszáma 2011-2014. év

2. táblázat: A Helyi Vizuál Regiszter lakosság-nyilvántartási adatai alapján 2015. január 1. napján a korcsoportok és a nemek a következőképpen oszlanak meg:

Korcsoport	Férfi	Nő	Együtt
0-14 éves	57	57	114
15-39 éves	173	146	319
40-59 éves	153	155	308
60-110 éves	89	108	197

Összesen:	472	466	938
------------------	------------	------------	------------

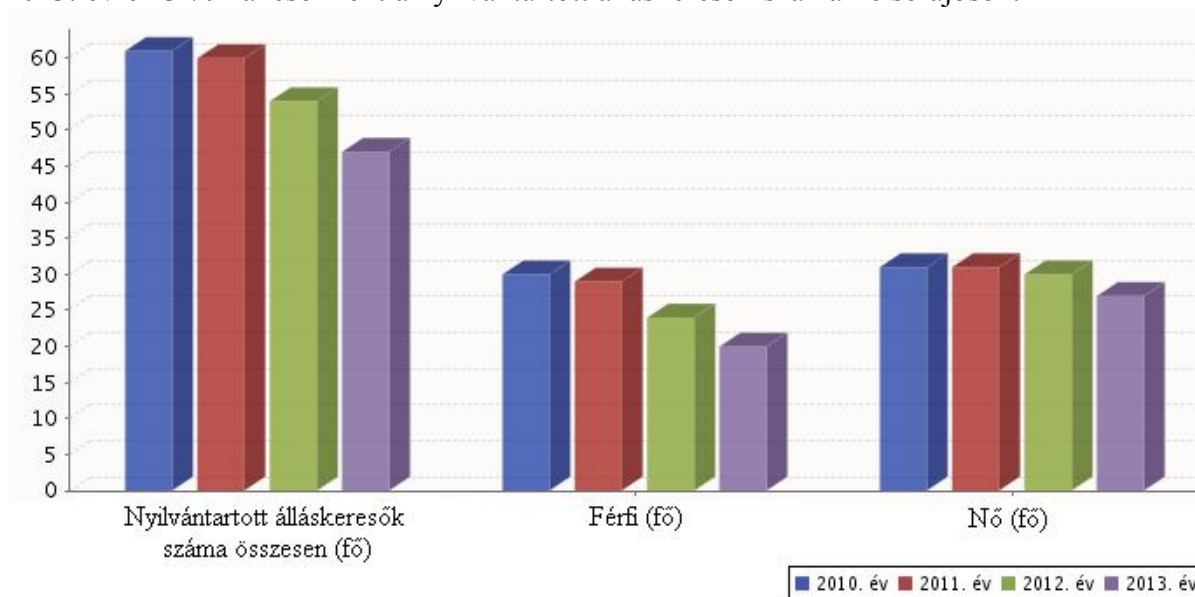
A munkanélküliség főbb adatai

3. táblázat: Nyilvántartott álláskeresők számának alakulása Felsőlajoson 2010-2013. év között

	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	61	60	54	47
Nyilvántartott álláskeresők száma, férfi (fő)	30	29	24	20
Nyilvántartott álláskeresők száma, nő (fő)	31	31	30	27

Forrás: KSH

A fenti táblázat adatai azt mutatják, hogy 2010. és 2013. év között folyamatos csökkenés figyelhető meg a nyilvántartott álláskeresők számában. 2010. évhez viszonyítva 2013. évre 23 %-kal csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma Felsőlajoson.

2. ábra: A 2010-2013. év közötti munkanélküliségi adatok ábrázolása

7. Oktatás, nevelés, egészségügy, szociális ellátás

7.1. Nevelés, oktatás

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete és Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2013. július 1. napjával létrehozta Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulást a köznevelési és egészségügyi feladatok racionálisabb, gazdaságosabb, magasabb színvonalon történő ellátása érdekében. A Társulás két intézményt tart fenn. A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsődét és Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézményét. Az óvoda tagintézményei: Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Szent Lajos utcai Tagintézmény (6050 Lajosmizse Szent Lajos utca 19.),

Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Rákóczi utcai Tagintézmény (6050 Lajosmizse Rákóczi u. 26.) és Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőlajosi Tagintézménye (6055 Felsőlajos, Óvoda utca 2.)
Az óvoda Felsőlajosi Tagintézményébe 50 gyerek jár.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.) értelmében (2012. évi hatálya alapján), 2013. január 1. napjától **az állam gondoskodik** – az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi gyermekkel tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével - a **köznevelési alapfeladatok ellátásáról**. A köznevelési feladatokat **az állam intézmény** alapításával és **fenntartásával**, továbbá egyházi vagy magánintézmény fenntartójával kötött köznevelési szerződés útján látja el. Az óvodai nevelésről a települési önkormányzat intézmény alapítása és fenntartása, vagy köznevelési szerződés révén gondoskodik.

Az Nkt. 74. § (5) bekezdése alapján a **3000 főt meg nem haladó** lakosságszámú települési önkormányzat vállalhatja az illetékességi területén levő összes, saját tulajdonában álló, az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyon működtetéséről való gondoskodást.

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 35/2012. (IX. 24.) számú határozatával döntött arról, hogy az önkormányzat illetékességi területén lévő, saját tulajdonában álló valamennyi, az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyonnak a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 76. §-a szerinti működtetését nem vállalja.

Fentiek értelmében a Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskola Felsőlajosi Tagintézménye működtetője és fenntartója 2013. január 1. napjától a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ

Az iskola Felsőlajosi Tagintézményébe (1-4. osztály) 79 diák jár a 2014-2015-ös tanévben.

Önkormányzatunk kiemelt feladatának tekinti az oktatásban jelenleg biztosított magas színvonal megtartását és fejlesztését. Célunk, hogy bármerre is kerüljenek egykori kisdíákjaink az életben, ne érezzék hátránynak, hogy kislelki iskolában kezdték meg tanulmányaikat.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↳ Óvoda: fűtési rendszer korszerűsítése, tető cseréje
- ↳ Iskola: szigetelés, nyílászárók cseréje, fűtési rendszer cseréje,
- ↳ Óvoda épületének fejlesztése, bővítése (tornaszoba, orvosi szoba építése) bölcsődei ellátás biztosítása. A bölcsődei ellátás biztosítása érdekében szükséges az óvoda épületének bővítése, fejlesztése, hogy egy épületben történjen a gyermekjóléti alapellátás

7.2. Egészségügyi ellátás

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. Tv. 152. §. (1) bekezdése sorolja fel az egészségügyi alapellátás körébe tartozó feladatokat, amelyek:

- háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás,
- védőnői ellátás,
- iskola-egészségügyi ellátás.

Az egészségügyi, gyermekjóléti és szociális ellátások többségének biztosítása Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás társulási megállapodása alapján Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye útján valósul meg, így a védőnői ellátás, a központi ügyeleti ellátás, valamint számos szakellátás igénybevétele. A háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ellátást egészségügyi ellátási szerződések útján biztosítjuk.

Felsőlajoson gyógyszertár jelenleg nem működik. A legközelebbi gyógyszertár Lajosmizsén található.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ *Fogászati és háziorvosi rendelők infrastrukturális fejlesztése, az épület korszerűsítése. Az ellátáshoz kapcsolódó új, korszerű eszközök beszerzése*

7.3. Szociális ellátás

A családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, gyermekjóléti szolgáltatás, házi segítségnyújtás, étkeztetés és nappali ellátás Lajosmizsén és Felsőlajoson közösen működik. A mikrotérségen belül Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás útján Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye látja el e feladatokat.

A Képviselő-testület 2009. februárban döntött először arról, hogy vállalja a közösségi ellátások (szenvedélybetegek közösségi ellátása, pszichiátriai betegek közösségi ellátása és szenvedélybetegek alacsonyküszöbű közösségi ellátása) biztosítását. 2009. évtől folyamatosan biztosítja ezen ellátások fedezetét költségvetésében és ezzel párhuzamosan a feladat ellátására feladat-ellátási szerződést kötöttünk a Főplébániai Karitás Alapítvány RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálattal.

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2013. december 16. napján a 74/2013. (XII. 16.) határozatával döntött, hogy a Főplébániai Karitás Alapítvánnyal határozatlan időre feladat-ellátási szerződést köt a pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek közösségi ellátására, valamint a szenvedélybetegek alacsonyküszöbű közösségi ellátására vonatkozóan finanszírozási kötelezettség nélkül.

8. Közművelődés, kultúra, sport

8.1. Falunap, rendezvények

Felsőlajos Község Önkormányzat 2003. óta minden évben megszervezi a Falunapot. A kulturális rendezvény az egyetlen jelentősebb rendezvény a község életében, ami nagy népszerűségnek örvend. 2011 áprilisában Felsőlajos Község Önkormányzata elfogadta az önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló rendeletét, melyben rögzítette június 25-ét, mint helyi ünnepnapot, és az ahhoz kapcsolódó „Felsőlajosi Falunapok” rendezvényt.

Ami az állandó rendezvényeinket illeti, évente kerül megrendezésre az idősek napja, ezen kívül ünnepi és iskolai rendezvények, tanulmányi versenyek, bálók és mulatságok.

Fenti rendezvényeket a továbbiakban is színes programokat biztosítva kívánjuk megszervezni.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ *A települési helyi identitást erősítő rendezvények, kulturális örökségek megismerésére és megőrzésére irányuló programok megvalósítása. A rendezvénysorozat fő témája a hagyományőrzés.*

8.2. Helyi civil szervezetek

Felsőlajos Község Önkormányzata támogatja a helyi civil szervezeteket. Támogatást nyújt éves működési költségeikhez, ill. esetenként megvalósítandó projektjeikhez.

8.3. Könyvtár

Felsőlajos könyvtára az általános iskolában található. A mintegy 5.613 kötetből álló könyvtárnak (2011-ben 4.720 kötet volt) jelenleg 192 tagja van, ami az előző évekhez képest növekvő tendenciát mutat (2011-ben 91 tag volt). A mozgókönyvtári feladatok ellátására társulási szerződést kötött a Katona József Megyei Könyvtárral.

8.4. Sport

Amatőr versenyzők évente megszervezik az Amatőr fogathajtó bajnokságot az önkormányzat támogatásával.

Településünkön jelenleg óvodai és iskolai szervezésben az alábbi szakkörök működnek:

- ↪ szivacskezilabda,
- ↪ zumba,
- ↪ ovifoci.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Sportpálya létesítése*

9. Környezetvédelem

2005 áprilisától bevezetésre került Felsőlajoson a szelektív hulladékgyűjtés. Pályázati lehetőség útján 1 db gyűjtőszigetet helyeztünk el a lakosság részére.

2006. június 1-től határozatlan időre megállapodást kötött Felsőlajos Község Önkormányzata a DESIGN Termelő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft-vel térítésmentes szárazelem begyűjtésre és ártalmatlanításra.

Az általános iskola és az óvoda nevelési programjának szerves része a környezetvédelem.

10. Temetkezés

Felsőlajos jelenleg nem rendelkezik temetővel, a hagyományok szerint Lajosmizse városban történik a temetkezés. A 2010-ben jóváhagyott Településrendezési Terv lehetőséget ad a temető helyének kialakítására. (Elvi szinten a terület biztosított, de jogszabályi szinten nincs rögzítve)

11. Térségi összefüggések

Felsőlajos körzetközpontja Lajosmizse, ahol Lajosmizse jegyzője, mint körjegyzői feladatokat ellátó városi jegyző látja el a feladatokat Felsőlajos településen is. A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzői Irodájának Igazgatási Csoportjából 1 fő és az Adó

Csoportból 1 fő látja el feladatait Felsőlajoson a Faluházban. Így az adott ügyek elintézése könnyebb, gyorsabb az itt élők számára. Jelentős Kecskemét szerepe, amely számos területen is (munkahely, kereskedelem, oktatás) megnyilvánul.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ Faluház: szigetelés, nyílászárók cseréje, hőleadó rendszer cseréje

12. Önkormányzati adóbevételek alakulása 2010-2014. években

4. táblázat: A 2010 és 2014 között befolyt adóbevételek (e Ft)

Adónemek	2010.	2011.	2012.	2013.
Idegenforgalmi adó	42	24	55	156
Iparüzési adó	29.108	26.543	27.814	27.457
Gépjárműadó	8.817	9.413	11.397	3.992
Összesen	37.967	35.980	39.226	31.605

Forrás: Saját összeállítás zárszámadási adatok alapján

Fenti táblázat alapján elmondható, hogy az idegenforgalmi adó 2011. évtől jelentős ütemben növekedő tendenciát mutat. Az iparüzési adóbevételek 2011. és 2012. években növekedést mutat, majd 2013. évben némi csökkenés figyelhető meg.

A gépjárműadó bevételek 2010. és 2012. évek között folyamatos növekedést mutatnak. Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény 32. § (1) bekezdése alapján a gépjárműadóról szóló törvény alapján a belföldi gépjárművek után a települési önkormányzat által beszedett adó 40%-a a települési önkormányzatot illeti meg. E rendelkezés értelmében a beszedett gépjárműadó 60 %-át az állami költségvetésbe kell befizetni 2013. január 1 napjától. A fenti táblázatban látható 2012. és 2013. év közötti gépjárműadó bevételének drasztikus csökkenése e jogszabályi változásnak tudható be.

Adópolitika

Az önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételeket, illetve hatással van a településen élő magánszemélyekre és vállalkozások anyagi terheire.

A helyi adók esetében az Önkormányzat Képviselő testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitást, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

Az adóbevételek növelése érdekében az Önkormányzat képviselő testülete:

- minden évben, a költségvetés előkészítése, megalapozása során megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségeket, felülvizsgálja a helyi adó mentességeket, kedvezményeket, a helyi adó mértékét,
- adónemeket összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendelet módosításokról,
- csak olyan adórendeletet fogad el, amelyek mind a lakosság, mind a vállalkozások számára még elviselhető anyagi terhet jelentenek,
- figyelmet fordít, hogy az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében fokozottan figyelemmel kíséri az adóalanyi kör adó bejelentési kötelezettségének teljesítését,

- fokozott figyelmet fordít arra, hogy az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékozódik az adóintézkedések nagyságáról, a beszedésre tett intézkedésekről, illetve a szükséges adóvégrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint a behajtás hatékonyságáról,
- a befizetések ösztönzése céljából gondoskodik az adózók tájékoztatásáról, közvetlen kapcsolattartásra törekszik az adózókkal
- adófelderítés hatékonyságának növelése érdekében ellenőrzéseket végez

Felsőlajos Község Önkormányzatának fejlesztési elképzelései 2015-2020 között

	Projekt címe	Projektgazda	Műszaki tartalom	
1.	Önkormányzati tulajdonú épületek energetikai korszerűsítése Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Óvoda, Iskola és Faluház energetikai fejlesztése (fűtési és világítási rendszerek): <i>Óvoda:</i> fűtési rendszer korszerűsítése, tető cseréje <i>Iskola:</i> szigetelés, nyílászárók cseréje, fűtési rendszer cseréje, <i>Faluház:</i> szigetelés, nyílászárók cseréje, hőleadó rendszer cseréje	50 000
2.	Közlekedésfejlesztés turisztikai és ipari területek feltárásához	Felsőlajos Község Önkormányzata	Turisztikai attrakciók (csárda, állatkert) és ipari területek megközelíthetőségének javítása az oda vezető utak szilárd burkolattal való ellátásával.	100 000
3.	Népességmegtartó fejlesztés Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Rekreációs övezet kialakítása – közösségi terek fejlesztése és a hozzá kapcsolódó közösségi ház fejlesztése. Játsszótér, fitnesspark, sportpálya kialakítása. Olyan programok megvalósítása a közösségi tereken, mely a népességmegtartó hatás mellett erősíti a helyi identitást, a településhez kötődést.	35 000
4.	Kerékpárút-hálózat kiépítése Táborfalva irányába	Felsőlajos Község Önkormányzata	Kerékpárút-hálózat kiépítése a Pest megyei Táborfalva község irányába. E projekt kapcsolódik a Táborfalva fejlesztési elképzeléseivel, hiszen ott is prioritást élvez a kerékpárút-hálózat kiépítése Bács-Kiskun megye irányába. A fejlesztéssel megvalósul Bács-Kiskun és Pest megye kerékpárúttal való összekapcsolása, hiszen Lajosmizsétől Dabásig összefüggő kerékpáros közlekedési feltétel is biztosított lenne. A már meglévő kerékpárút-hálózat felújítása Lajosmizse irányába.	45 000
5.	Gyermekjóléti alapellátás fejlesztése Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Óvoda épületének fejlesztése, bővítése (tornaszoba, orvosi szoba építése) bölcsődei ellátás biztosítása. A bölcsődei ellátás biztosítása érdekében szükséges az óvoda épületének bővítése,	45 000

			fejlesztése, hogy egy épületben történjen a gyermekjóléti alapellátás	
6.	Egészségügyi fejlesztések Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Fogászati és háziiorvosi rendelők infrastrukturális fejlesztése, az épület korszerűsítése. Az ellátáshoz kapcsolódó új, korszerű eszközök beszerzése	20 000
7.	Kulturális innováció Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	A települési helyi identitást erősítő rendezvények, kulturális örökségek megismerésére és megőrzésére irányuló programok megvalósítása. A rendezvénysorozat fő témája a hagyományőrzés.	8 000

ELŐTERJESZTÉS

**Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2015. április 21-i ülésére**

Tárgy: Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

Az előterjesztést készítette:

Horváth Sándor
pályázati referens

Véleményezésre és tárgyalásra megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

dr. Balogh László s.k.
jegyző

Előterjesztés
Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2015. április 21-i ülésére

Tárgy: Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

Ikt. sz.: LMKOHFL/178/2/2015.

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mőtv.) 116. §-a alapján a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Az Mőtv 116. §-ának további rendelkezései alapján:

A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Felsőlajos Község Önkormányzata előző gazdasági programját 2011-2014 évekre állapította meg a Képviselő-testület.

Fenti rendelkezéseknek megfelelően a felülvizsgált gazdasági program az *előterjesztés mellékletét* képi.

Fentiekre tekintettel az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2015. (.....)ÖH
Felsőlajos Község Önkormányzata
Gazdasági Programjának elfogadása

Határozat

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programját a 2015-2020-as időszakra vonatkozóan megtárgyalta és az alábbi kiegészítésekkel elfogadja:

.....
.....
.....

Felelős: Képviselő-testület
Határidő: 2015. április 21.

Lajosmizse, 2015. április 15.

Juhász Gyula s.k.
polgármester

Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

2015-2020.

2015. április 21.

A Gazdasági Program készítés céljainak rövid bemutatása

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 116. §-a tartalmazza az önkormányzat gazdasági programjának elkészítésére vonatkozó kötelezettségét.

A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Felsőlajos Község Önkormányzata az előző ciklus során készített gazdasági programot a 2011-2014 időszakra vonatkozóan, jelen dokumentum ennek felülvizsgált formája.

A gazdasági program időtávját az önkormányzat képviselő-testülete összhangba kívánja hozni a Partnerségi Megállapodás operatív programjainak támogatási lehetőségeivel az EU 2014-2020 tervezési időszakához igazodóan. Ennek fényében a felülvizsgálat a megjelenő pályázati lehetőségek függvényében a kötelezőnél szűkebb időtávon belül is indokolt lehet, hogy a fejlesztések tervezett határidőit a lehetőségekkel összhangba lehessen hozni.

A Gazdasági program szerkezete a program felülvizsgálatnak köszönhetően a korábbi jogszabály (1990. évi LXV. tv a helyi önkormányzatokról) által megadott tartalmi elvárások szerint építkezik, mivel a jelenleg aktuális jogszabály nem határoz meg részletes tartalmi elvárásokat. Jelen gazdasági program a jogszabályi előírásnak megfelelően összhangban van a Bács-Kiskun megyei területfejlesztési elképzelésekkel (a Bács-Kiskun 2020 Bács-Kiskun megye területfejlesztési koncepciójával és Bács-Kiskun Megye Integrált Területi Programjával).

Felhasznált tervezési dokumentumok

- Felsőlajos Településfejlesztési Koncepciója (2004.)
- Felsőlajos Településrendezési terve és helyi építési szabályzata (2005.)
- Felsőlajos projektlistája 2015.
- Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Koncepciója
- Országos Területfejlesztési Koncepció

Célkitűzések

- A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a helyi munkaerő képzettségi szintjének, és munkaerő-piaci alkalmazkodóképességének fokozásával, valamint a vállalkozások helyi infrastrukturális és együttműködési feltételeinek biztosításával/megteremtésével.
- A településfejlesztési politika célja a lakosság életminőségének folyamatos javítása, a külterület és a belterületi lakosok esélyegyenlőségének biztosítása a szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a vállalkozói környezet területén egyaránt.
- Az adópolitika célkitűzése a lehetséges ösztönző kedvezmények biztosítása az uniós normák és kötelezettségek betartása mellett, és az adóbevételek fejlesztési célú hasznosítása.
- A közszolgáltatásokban a magasan kvalifikált helyi szakemberek foglalkoztatása, a szolgáltató közigazgatás megteremtése, a lakossági és az önkormányzati célok szakszerű, diszkriminációmentes szolgálata.
- A befektetés-támogatási politika terén a vállalkozások működési, letelepedési feltételeinek javítása mellett az adóbevételek fejlesztési célú hasznosításának előtérbe helyezése.

Felsőlajos Község Önkormányzatának 2015-2020. évi gazdasági programja

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 4. pontja és a 116. § (1) bekezdése alapján Felsőlajos Község Önkormányzatának képviselő-testülete az alábbi gazdasági programot készíti a 2015-2020. évi időszakra vonatkozóan.

1. A település jellemzői

Felsőlajos Község Bács-Kiskun megye északi csücskében, az 5. sz. főút 62. km-énél elhelyezkedő település. Közigazgatási szempontból a település a Dél-alföldi régióhoz tartozó Bács-Kiskun megyében, a kecskeméti járásban helyezkedik el. A Dél-alföldi régió az Európai Unió besorolása szerint konvergencia-régió.

A község területe 11.441.374 m², ebből 843.070 m² belterület, 10.568.304 m² külterület. Az igazgatási területe a 2003. évi XXVI. törvénnyel elfogadott Országos Területrendezési Terv (OTRT) szerint jellemzően mezőgazdasági terület mozaikosan elhelyezkedő tanyákkal.

2. A környezet állapota

A település a Kiskunsági-löszöshát és Kiskunsági homokhát kistáj nevű területen helyezkedik el. A kistáj szélhordta homokkal fedett hordalékkúp-síkság.

A felszín közeli képződmények döntő többsége futóhomok. Vastagsága körülbelül 6-8 m-re tehető, de ez helyenként több is lehet.

Az ország egyik legnapfényesebb területe, mivel az évi napsütéses órák száma eléri a 2100 órát. A nyári évnegyedben 840 óra napsütés, a téli évnegyedben 200-210 óra körüli várható. Az évi középhőmérséklet 10,2-10,4 °C. A csapadék évi átlaga 540-560 mm között van. A szélirány leggyakrabban ÉNY-i, de jelentős a D-i irány is. Az átlagos szélesebbesség 2,5-3,0 m/s közötti.

3. Infrastruktúra helyzete

3.1. Közút

Felsőlajos közlekedés-földrajzi helyzete kiváló, településünk közigazgatási területét átszeli a Budapest Szegeddel összekötő 50. sz. főút. Az M5-ös autópályára legközelebb a lajosmizsei csomópontoknál lehet feljutni. Az M8-as autópálya tervezett Lajosmizse mellett elhaladó nyomvonalának kiépítése tovább erősítheti községünk kedvező logisztikai adottságait, társadalmi-gazdasági vonzerejét.

Felsőlajos belterületén jelenleg a következő utcák nem rendelkeznek szilárd burkolattal:

- ↖ Málna u.
- ↖ Akácfa u.
- ↖ Jonatán u.
- ↖ Kertész u.
- ↖ Körtefa u.
- ↖ Liget u.
- ↖ Diófa u.

- ↪ Nyírfa u.
- ↪ Hársfa u. egy része
- ↪ Nap u. egy része
- ↪ Fő u. egy része
- ↪ Óvoda u. egy része

A burkolattal rendelkező utak egy része felújításra szorul.

A belterületi utak egy része nincs burkolattal ellátva, ezek burkolása mindenképpen megoldandó feladat. A már burkolattal rendelkező utak bizonyos hányada felújításra szorul. Fontosnak tartjuk a járdaépítés folytatását.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Belterületi földes utcák szilárd burkolattal való ellátása*
- ↪ *Szilárd burkolatú utak felújítása*
- ↪ *Felsőlajosi bekötőút útburkolat felújítása*
- ↪ *Járda építése*
- ↪ *Kerékpárút-hálózat kiépítése a Pest megyei Táborfalva község irányába. A fejlesztéssel megvalósul Bács-Kiskun és Pest megye kerékpárúttal való összekapcsolása, hiszen Lajosmizsétől Dabasig összefüggő kerékpáros közlekedési feltétel is biztosított lenne.*
- ↪ *A már meglévő kerékpárút-hálózat felújítása Lajosmizse irányába.*

A Lajosmizséért Közalapítvány 2012. évben a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Vidékfejlesztési Támogatások Igazgatóságához pályázatot nyújtott be 5 db, külterületi földutak javításához szükséges eszköz beszerzésére. A pályázat támogatásban részesült.

Felsőlajos Község Önkormányzata és Lajosmizse Város Önkormányzata a Lajosmizséért Közalapítvánnyal 2013. február 1. napján üzemeltetési szerződést kötöttek, melyben a tulajdonos közalapítvány az üzemeltetési szerződésben megjelölt 5 db gépet az üzemeltetők használatába adja.

Felsőlajos Község Önkormányzata 2014. március 6. napján megállapodást kötött Lajosmizse Város Önkormányzatával az eszközök bérleti díjának megfizetéséről.

Fenti eszközök lehetőséget biztosítanak a külterületi földutak karbantartására.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Mezőgazdasági úthálózat fejlesztése*

3.2. Villamos energia, gáz, vízellátás

Felsőlajos villamos energia ellátottsága és a közvilágítás megoldott. A tanyák közötti nagy távolságok magas fajlagos költséget eredményeznek.

A belterületi hálózatbővítés az új lakóterület-alakításokkal összefüggésben várható a lakosság igénye és vállalása szerint.

Kiemelt cél, hogy a középületek energiafelhasználásának hatékonyságát növeljük megújuló energiaforrások bevonásával, korszerű berendezések beszerzésével.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Önkormányzati tulajdonú középületek villamos-energetikai korszerűsítése*

Felsőlajos belterületi középnyomású földgázhálózata kiépült, a hálózat karbantartását az GDF Suez végzi.

A belterületi hálózatbővítés az új lakóterület-alakításokkal összefüggésben a lakosság igénye és vállalása szerint.

A település vezetékes ivóvíz ellátottsága a következő utcák kivételével megoldott:

- ↪ Diófa u. egy része
- ↪ Körtefa u.
- ↪ Jonatán u.
- ↪ Kertész u.
- ↪ Nyírfa u.
- ↪ Vasút köz

A vízközmű üzemeltetője a Bácsvíz Zrt.

Az ivóvíz hálózat bővítése a már meglévő hálózat fejlesztésével fog megvalósulni a lakosság igénye és vállalása szerint.

<i>Kapcsolódó fejlesztési elképzelések</i>

↪ <i>Ivóvízhálózat fejlesztése, bővítése</i>

3.3. Csatornázás, szennyvízkezelés

Felsőlajos jelenleg nem rendelkezik kiépített szennyvízcsatorna hálózattal. Az ingatlanokról a települési folyékony hulladék tengelyen kerül elszállításra, 70 %-a zárt tároló berendezésekből, míg 30 %-a nem zárt tárolókból. A települési folyékony hulladék a Lajosmizse Városi Szennyvíztisztító Telepre és a Táborfalvi Szennyvíztisztító Telepre kerül beszállításra.

Felsőlajoson a szennyvízhálózat kiépítése pályázati úton nyert támogatás segítségével lehetséges. Lajosmizse egy kétfordulós KEOP-os pályázaton indult önállóan, melynek mindkét fordulóját megnyerte. A Lajosmizsével való közös pályázat tehát jelenleg nem releváns, így más településsel közösen pályázik a település. E pályázat keretében Felsőlajos és Ladánybene közös tisztítórendszert építené ki a két település között.

<i>Kapcsolódó fejlesztési elképzelések</i>

↪ <i>Felsőlajos község csatornahálózatának kiépítése és szennyvíztisztító telep építése Ladánybenével közösen</i>

3.4. Csapadékvíz elvezetés

A csapadékvíz elvezetése belterületi szikkasztó árokrendszerrel és a Dunavecsei Vízgazdálkodási Társulat 1967-ben kialakított csatorna-rendszerével történik.

4. Hulladékgazdálkodás

2001-ben Felsőlajos Község Önkormányzata 48 településsel közösen a regionális települési szilárd hulladék kezelésének megoldására belépett a Duna-Tisza-közi Nagytársaság Konzorciumba. 2002. január 1-től hulladékgazdálkodásról szóló törvény alapján minden településnek kötelező feladata volt a szilárd hulladékszállítási közszolgáltató kiválasztása, valamint a hulladékártalmatlanító telep megnevezése. Mivel a ceglédi központú Konzorcium ekkor még nem tudott szolgáltatni (a ceglédi hulladéklerakó telepet 2010-ben adták át), Felsőlajos 2002. január 1-től csatlakozott Lajosmizse Város Önkormányzatához a szilárd hulladék szállítását és ártalmatlanítását illetően. Felsőlajos Község Önkormányzata mind a hulladék szállítására, mind a hulladék elhelyezésére 10 évre szóló szerződést kötött. 2004.

január 1-től a lajosmizsei hulladéklerakó telep bezárásra került, azóta a hulladék ártalmatlanítása a Kecskeméti Regionális Hulladéklerakón történik.

5. Gazdasági jellemzők

5.1. Jellemző gazdálkodási tevékenység

A településre és környezetére jellemző a homokos talajra épült mezőgazdaság: gabona, szőlő, gyümölcs, szántóföldi zöldségtermesztés, valamint a fóliasátras termesztés.

Az állattartásban a sertés, szarvasmarha, nyúl és baromfi a jellemző.

A településen lakók elsősorban mezőgazdasági tevékenységgel foglalkoznak, vállalkozóként, östermelőként, illetve kiegészítő tevékenységként.

A község fekvése és hagyományai a mezőgazdasági termelésbeli elsődlegességre mutatnak. A mezőgazdaságon belüli kiugró eredményt azonban csak intenzív illetve speciális tevékenységgel lehetett a múltban és lehet a jövőben is elérni.

Az Országos Területfejlesztési Konceptió (OTK) a Duna-Tisza közti Homokhátság teljes területén átfogó célkitűzésként a népesség helyben tartását, a természet degradációs folyamatainak megállítását a helyi adottságokhoz illeszkedő mezőgazdasági termelés biztonságának vízgazdálkodási, -tározási, infrastrukturális intézkedésekkel történő megőrzését, a ritkán lakott agrártérségek, tanyasi gazdaságok fejlesztését tűzte ki, a szükséges agrár-szerkezetváltással, valamint a hátság kedvezőtlen vízgazdálkodásának helyreállításával.

A célkitűzés teljesítéséhez az önkormányzat az infrastruktúra fejlesztése, a természeti erőforrásokkal való gazdálkodás, az alternatív energia hasznosítás mintaprojektjeivel tud hozzájárulni, továbbá a vállalkozások partnerségét, együttműködését elősegítő partnerséggel, koordinációval.

5.2. Ipari tevékenység, kereskedelem, vendéglátás, szolgáltatások

Az ipari tevékenységek körében megtalálhatók a könnyűipari-, élelmiszer- és építőipari cégek. A településen nem található nagy ipari szennyező.

A településen az elmúlt tíz évben az országos trendeknek megfelelően nőtt a kereskedelem, a vendéglátás és a szolgáltatások szerepe.

Az ipari terület nagyságának növelése a Településrendezési Terv módosításával megtörtént. Az ipari területek növelésével lehetővé vált az új vállalkozások betelepülése, amelyek további munkalehetőségeket biztosíthatnak. Ez jelentősen hozzájárulhat a foglalkoztatási szint növekedéséhez.

5.3. Idegenforgalom, turizmus

A termelés mellett jelenleg is meghatározó jelentőségű az idegenforgalom. A turizmus elemei a tanyai vendégfogadás és lovas turizmus. A felsőlajosi idegenforgalmi és turizmus vonzerő leltárában szerepel az Új Tanyacsárda lovas és vendéglátó szolgáltatásaival. Idegenforgalmi látványosság a település központjában található Faluház és a Közpark, valamint a Tájház. 2015. április 4. napján ünnepélyes keretek között nyitotta meg kapuit a Magán Zoo Állat- és Szabadidőpark. Az új attrakcióval Felsőlajos komplett turisztikai csomagot tud kínálni a településre érkezők számára.

Az önkormányzat feladatának és egyben érdekének tekinti az idegenforgalmi szolgáltatók támogatását különböző projektjeik, pályázataik benyújtása során. Emellett szükségesnek tartja a lovas tanyák elérhetőségének javítását, amelyet lehetőségeihez mérten támogatni kíván.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

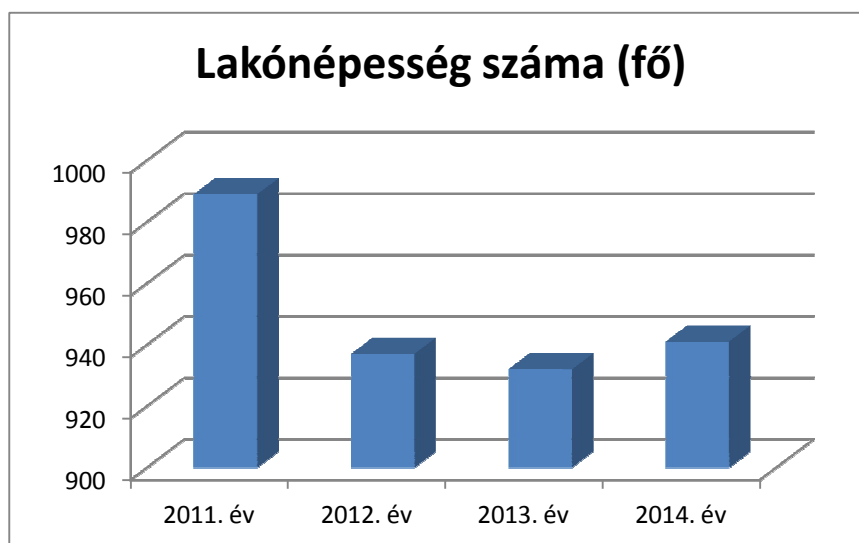
- ↳ Turisztikai attrakciók (Tanyacsárda, Állatkert) és ipari területek megközelíthetőségének javítása az oda vezető utak szilárd burkolattal való ellátásával.
- ↳ Rekreációs övezet kialakítása – közösségi terek fejlesztése és a hozzá kapcsolódó közösségi ház fejlesztése. Játszótér, fitnesspark, sportpálya kialakítása.
- ↳ Olyan programok megvalósítása a közösségi tereken, mely a népességmegtartó hatás mellett erősíti a helyi identitást, a településhez kötődést.

6. A lakosság összetételének elemzése

1. táblázat: Felsőlajos község lakosságának száma 2011-2014. év

2011. év	2012. év	2013. év	2014. év
989	937	932	941

A fenti táblázat alapján a lakosságszám csökkenő tendenciát mutat. A Helyi Vizuál Regiszter lakosság-nyilvántartási 2011. évi adatai alapján 989 fő lakott a településen, 2014. évben már csak 941 fő. A lakosság számának csökkenése a jellemző a településen.

1. ábra: Felsőlajos lakosságszáma 2011-2014. év

2. táblázat: A Helyi Vizuál Regiszter lakosság-nyilvántartási adatai alapján 2015. január 1. napján a korcsoportok és a nemek a következőképpen oszlanak meg:

Korcsoport	Férfi	Nő	Együtt
0-14 éves	57	57	114
15-39 éves	173	146	319
40-59 éves	153	155	308
60-110 éves	89	108	197

Összesen:	472	466	938
------------------	------------	------------	------------

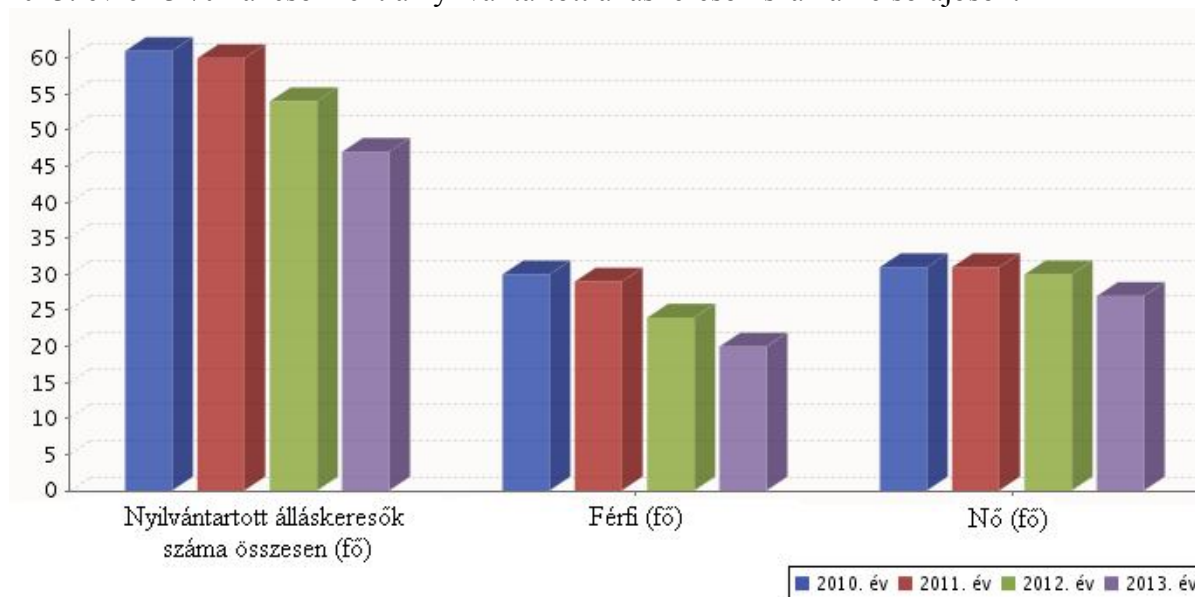
A munkanélküliség főbb adatai

3. táblázat: Nyilvántartott álláskeresők számának alakulása Felsőlajoson 2010-2013. év között

	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	61	60	54	47
Nyilvántartott álláskeresők száma, férfi (fő)	30	29	24	20
Nyilvántartott álláskeresők száma, nő (fő)	31	31	30	27

Forrás: KSH

A fenti táblázat adatai azt mutatják, hogy 2010. és 2013. év között folyamatos csökkenés figyelhető meg a nyilvántartott álláskeresők számában. 2010. évhez viszonyítva 2013. évre 23 %-kal csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma Felsőlajoson.

2. ábra: A 2010-2013. év közötti munkanélküliségi adatok ábrázolása

7. Oktatás, nevelés, egészségügy, szociális ellátás

7.1. Nevelés, oktatás

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete és Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2013. július 1. napjával létrehozta Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulást a köznevelési és egészségügyi feladatok racionálisabb, gazdaságosabb, magasabb színvonalon történő ellátása érdekében. A Társulás két intézményt tart fenn. A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsődét és Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézményét. Az óvoda tagintézményei: Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Szent Lajos utcai Tagintézmény (6050 Lajosmizse Szent Lajos utca 19.),

Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Rákóczi utcai Tagintézmény (6050 Lajosmizse Rákóczi u. 26.) és Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőlajosi Tagintézménye (6055 Felsőlajos, Óvoda utca 2.)
Az óvoda Felsőlajosi Tagintézményébe 50 gyerek jár.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.) értelmében (2012. évi hatálya alapján), 2013. január 1. napjától **az állam gondoskodik** – az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi gyermekkel tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével - a **köznevelési alapfeladatok ellátásáról**. A köznevelési feladatokat **az állam intézmény** alapításával és **fenntartásával**, továbbá egyházi vagy magánintézmény fenntartójával kötött köznevelési szerződés útján látja el. Az óvodai nevelésről a települési önkormányzat intézmény alapítása és fenntartása, vagy köznevelési szerződés révén gondoskodik.

Az Nkt. 74. § (5) bekezdése alapján a **3000 főt meg nem haladó** lakosságszámú települési önkormányzat vállalhatja az illetékességi területén levő összes, saját tulajdonában álló, az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyon működtetéséről való gondoskodást.

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 35/2012. (IX. 24.) számú határozatával döntött arról, hogy az önkormányzat illetékességi területén lévő, saját tulajdonában álló valamennyi, az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyonnak a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 76. §-a szerinti működtetését nem vállalja.

Fentiek értelmében a Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskola Felsőlajosi Tagintézménye működtetője és fenntartója 2013. január 1. napjától a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ

Az iskola Felsőlajosi Tagintézményébe (1-4. osztály) 79 diák jár a 2014-2015-ös tanévben.

Önkormányzatunk kiemelt feladatának tekinti az oktatásban jelenleg biztosított magas színvonal megtartását és fejlesztését. Célunk, hogy bármerre is kerüljenek egykori kisdíákjaink az életben, ne érezzék hátránynak, hogy kislelki iskolában kezdték meg tanulmányaikat.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↳ Óvoda: fűtési rendszer korszerűsítése, tető cseréje
- ↳ Iskola: szigetelés, nyílászárók cseréje, fűtési rendszer cseréje,
- ↳ Óvoda épületének fejlesztése, bővítése (tornaszoba, orvosi szoba építése) bölcsődei ellátás biztosítása. A bölcsődei ellátás biztosítása érdekében szükséges az óvoda épületének bővítése, fejlesztése, hogy egy épületben történjen a gyermekjóléti alapellátás

7.2. Egészségügyi ellátás

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. Tv. 152. §. (1) bekezdése sorolja fel az egészségügyi alapellátás körébe tartozó feladatokat, amelyek:

- háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás,
- védőnői ellátás,
- iskola-egészségügyi ellátás.

Az egészségügyi, gyermekjóléti és szociális ellátások többségének biztosítása Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás társulási megállapodása alapján Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye útján valósul meg, így a védőnői ellátás, a központi ügyeleti ellátás, valamint számos szakellátás igénybevétele. A háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ellátást egészségügyi ellátási szerződések útján biztosítjuk.

Felsőlajoson gyógyszertár jelenleg nem működik. A legközelebbi gyógyszertár Lajosmizsén található.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ *Fogászati és háziorvosi rendelők infrastrukturális fejlesztése, az épület korszerűsítése. Az ellátáshoz kapcsolódó új, korszerű eszközök beszerzése*

7.3. Szociális ellátás

A családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, gyermekjóléti szolgáltatás, házi segítségnyújtás, étkeztetés és nappali ellátás Lajosmizsén és Felsőlajoson közösen működik. A mikrotérségen belül Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás útján Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye látja el e feladatokat.

A Képviselő-testület 2009. februárban döntött először arról, hogy vállalja a közösségi ellátások (szenvedélybetegek közösségi ellátása, pszichiátriai betegek közösségi ellátása és szenvedélybetegek alacsonyküszöbű közösségi ellátása) biztosítását. 2009. évtől folyamatosan biztosítja ezen ellátások fedezetét költségvetésében és ezzel párhuzamosan a feladat ellátására feladat-ellátási szerződést kötöttünk a Főplébániai Karitás Alapítvány RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálattal.

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2013. december 16. napján a 74/2013. (XII. 16.) határozatával döntött, hogy a Főplébániai Karitás Alapítvánnyal határozatlan időre feladat-ellátási szerződést köt a pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek közösségi ellátására, valamint a szenvedélybetegek alacsonyküszöbű közösségi ellátására vonatkozóan finanszírozási kötelezettség nélkül.

8. Közművelődés, kultúra, sport

8.1. Falunap, rendezvények

Felsőlajos Község Önkormányzat 2003. óta minden évben megszervezi a Falunapot. A kulturális rendezvény az egyetlen jelentősebb rendezvény a község életében, ami nagy népszerűségnek örvend. 2011 áprilisában Felsőlajos Község Önkormányzata elfogadta az önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló rendeletét, melyben rögzítette június 25-ét, mint helyi ünnepnapot, és az ahhoz kapcsolódó „Felsőlajosi Falunapok” rendezvényt.

Ami az állandó rendezvényeinket illeti, évente kerül megrendezésre az idősek napja, ezen kívül ünnepi és iskolai rendezvények, tanulmányi versenyek, bálók és mulatságok.

Fenti rendezvényeket a továbbiakban is színes programokat biztosítva kívánjuk megszervezni.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ *A települési helyi identitást erősítő rendezvények, kulturális örökségek megismerésére és megőrzésére irányuló programok megvalósítása. A rendezvénysorozat fő témája a hagyományőrzés.*

8.2. Helyi civil szervezetek

Felsőlajos Község Önkormányzata támogatja a helyi civil szervezeteket. Támogatást nyújt éves működési költségeikhez, ill. esetenként megvalósítandó projektjeikhez.

8.3. Könyvtár

Felsőlajos könyvtára az általános iskolában található. A mintegy 5.613 kötetből álló könyvtárnak (2011-ben 4.720 kötet volt) jelenleg 192 tagja van, ami az előző évekhez képest növekvő tendenciát mutat (2011-ben 91 tag volt). A mozgókönyvtári feladatok ellátására társulási szerződést kötött a Katona József Megyei Könyvtárral.

8.4. Sport

Amatőr versenyzők évente megszervezik az Amatőr fogathajtó bajnokságot az önkormányzat támogatásával.

Településünkön jelenleg óvodai és iskolai szervezésben az alábbi szakkörök működnek:

- ↪ szivacskezilabda,
- ↪ zumba,
- ↪ ovifoci.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Sportpálya létesítése*

9. Környezetvédelem

2005 áprilisától bevezetésre került Felsőlajoson a szelektív hulladékgyűjtés. Pályázati lehetőség útján 1 db gyűjtőszigetet helyeztünk el a lakosság részére.

2006. június 1-től határozatlan időre megállapodást kötött Felsőlajos Község Önkormányzata a DESIGN Termelő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft-vel térítésmentes szárazelem begyűjtésre és ártalmatlanításra.

Az általános iskola és az óvoda nevelési programjának szerves része a környezetvédelem.

10. Temetkezés

Felsőlajos jelenleg nem rendelkezik temetővel, a hagyományok szerint Lajosmizse városban történik a temetkezés. A 2010-ben jóváhagyott Településrendezési Terv lehetőséget ad a temető helyének kialakítására. (Elvi szinten a terület biztosított, de jogszabályi szinten nincs rögzítve)

11. Térségi összefüggések

Felsőlajos körzetközpontja Lajosmizse, ahol Lajosmizse jegyzője, mint körjegyzői feladatokat ellátó városi jegyző látja el a feladatokat Felsőlajos településen is. A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzői Irodájának Igazgatási Csoportjából 1 fő és az Adó

Csoportból 1 fő látja el feladatait Felsőlajoson a Faluházban. Így az adott ügyek elintézése könnyebb, gyorsabb az itt élők számára. Jelentős Kecskemét szerepe, amely számos területen is (munkahely, kereskedelem, oktatás) megnyilvánul.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ Faluház: szigetelés, nyílászárók cseréje, hőleadó rendszer cseréje

12. Önkormányzati adóbevételek alakulása 2010-2014. években

4. táblázat: A 2010 és 2014 között befolyt adóbevételek (e Ft)

Adónemek	2010.	2011.	2012.	2013.
Idegenforgalmi adó	42	24	55	156
Iparüzési adó	29.108	26.543	27.814	27.457
Gépjárműadó	8.817	9.413	11.397	3.992
Összesen	37.967	35.980	39.226	31.605

Forrás: Saját összeállítás zárszámadási adatok alapján

Fenti táblázat alapján elmondható, hogy az idegenforgalmi adó 2011. évtől jelentős ütemben növekedő tendenciát mutat. Az iparüzési adóbevételek 2011. és 2012. években növekedést mutat, majd 2013. évben némi csökkenés figyelhető meg.

A gépjárműadó bevételek 2010. és 2012. évek között folyamatos növekedést mutatnak. Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény 32. § (1) bekezdése alapján a gépjárműadóról szóló törvény alapján a belföldi gépjárművek után a települési önkormányzat által beszedett adó 40%-a a települési önkormányzatot illeti meg. E rendelkezés értelmében a beszedett gépjárműadó 60 %-át az állami költségvetésbe kell befizetni 2013. január 1 napjától. A fenti táblázatban látható 2012. és 2013. év közötti gépjárműadó bevételének drasztikus csökkenése e jogszabályi változásnak tudható be.

Adópolitika

Az önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételeket, illetve hatással van a településen élő magánszemélyekre és vállalkozások anyagi terheire.

A helyi adók esetében az Önkormányzat Képviselő testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitást, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

Az adóbevételek növelése érdekében az Önkormányzat képviselő testülete:

- minden évben, a költségvetés előkészítése, megalapozása során megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségeket, felülvizsgálja a helyi adó mentességeket, kedvezményeket, a helyi adó mértékét,
- adónemeket összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendelet módosításokról,
- csak olyan adórendeletet fogad el, amelyek mind a lakosság, mind a vállalkozások számára még elviselhető anyagi terhet jelentenek,
- figyelmet fordít, hogy az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében fokozottan figyelemmel kíséri az adóalanyi kör adó bejelentési kötelezettségének teljesítését,

- fokozott figyelmet fordít arra, hogy az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékozódik az adóintézkedések nagyságáról, a beszedésre tett intézkedésekről, illetve a szükséges adóvégrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint a behajtás hatékonyságáról,
- a befizetések ösztönzése céljából gondoskodik az adózók tájékoztatásáról, közvetlen kapcsolattartásra törekszik az adózókkal
- adófelderítés hatékonyságának növelése érdekében ellenőrzéseket végez

Felsőlajos Község Önkormányzatának fejlesztési elképzelései 2015-2020 között

	Projekt címe	Projektgazda	Műszaki tartalom	
1.	Önkormányzati tulajdonú épületek energetikai korszerűsítése Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Óvoda, Iskola és Faluház energetikai fejlesztése (fűtési és világítási rendszerek): <i>Óvoda:</i> fűtési rendszer korszerűsítése, tető cseréje <i>Iskola:</i> szigetelés, nyílászárók cseréje, fűtési rendszer cseréje, <i>Faluház:</i> szigetelés, nyílászárók cseréje, hőleadó rendszer cseréje	50 000
2.	Közlekedésfejlesztés turisztikai és ipari területek feltárásához	Felsőlajos Község Önkormányzata	Turisztikai attrakciók (csárda, állatkert) és ipari területek megközelíthetőségének javítása az oda vezető utak szilárd burkolattal való ellátásával.	100 000
3.	Népességmegtartó fejlesztés Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Rekreációs övezet kialakítása – közösségi terek fejlesztése és a hozzá kapcsolódó közösségi ház fejlesztése. Játsszótér, fitnesspark, sportpálya kialakítása. Olyan programok megvalósítása a közösségi tereken, mely a népességmegtartó hatás mellett erősíti a helyi identitást, a településhez kötődést.	35 000
4.	Kerékpárút-hálózat kiépítése Táborfalva irányába	Felsőlajos Község Önkormányzata	Kerékpárút-hálózat kiépítése a Pest megyei Táborfalva község irányába. E projekt kapcsolódik a Táborfalva fejlesztési elképzeléseivel, hiszen ott is prioritást élvez a kerékpárút-hálózat kiépítése Bács-Kiskun megye irányába. A fejlesztéssel megvalósul Bács-Kiskun és Pest megye kerékpárúttal való összekapcsolása, hiszen Lajosmizsétől Dabásig összefüggő kerékpáros közlekedési feltétel is biztosított lenne. A már meglévő kerékpárút-hálózat felújítása Lajosmizse irányába.	45 000
5.	Gyermekjóléti alapellátás fejlesztése Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Óvoda épületének fejlesztése, bővítése (tornaszoba, orvosi szoba építése) bölcsődei ellátás biztosítása. A bölcsődei ellátás biztosítása érdekében szükséges az óvoda épületének bővítése,	45 000

			fejlesztése, hogy egy épületben történjen a gyermekjóléti alapellátás	
6.	Egészségügyi fejlesztések Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Fogászati és háziiorvosi rendelők infrastrukturális fejlesztése, az épület korszerűsítése. Az ellátáshoz kapcsolódó új, korszerű eszközök beszerzése	20 000
7.	Kulturális innováció Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	A települési helyi identitást erősítő rendezvények, kulturális örökségek megismerésére és megőrzésére irányuló programok megvalósítása. A rendezvénysorozat fő témája a hagyományőrzés.	8 000

ELŐTERJESZTÉS

**Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2015. április 21-i ülésére**

Tárgy: Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

Az előterjesztést készítette:

Horváth Sándor
pályázati referens

Véleményezésre és tárgyalásra megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

dr. Balogh László s.k.
jegyző

Előterjesztés
Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2015. április 21-i ülésére

Tárgy: Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

Ikt. sz.: LMKOHFL/178/2/2015.

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mőtv.) 116. §-a alapján a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Az Mőtv 116. §-ának további rendelkezései alapján:

A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Felsőlajos Község Önkormányzata előző gazdasági programját 2011-2014 évekre állapította meg a Képviselő-testület.

Fenti rendelkezéseknek megfelelően a felülvizsgált gazdasági program az *előterjesztés mellékletét* képi.

Fentiekre tekintettel az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2015. (.....)ÖH
Felsőlajos Község Önkormányzata
Gazdasági Programjának elfogadása

Határozat

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programját a 2015-2020-as időszakra vonatkozóan megtárgyalta és az alábbi kiegészítésekkel elfogadja:

.....
.....
.....

Felelős: Képviselő-testület
Határidő: 2015. április 21.

Lajosmizse, 2015. április 15.

Juhász Gyula s.k.
polgármester

Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

2015-2020.

2015. április 21.

A Gazdasági Program készítés céljainak rövid bemutatása

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 116. §-a tartalmazza az önkormányzat gazdasági programjának elkészítésére vonatkozó kötelezettségét.

A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Felsőlajos Község Önkormányzata az előző ciklus során készített gazdasági programot a 2011-2014 időszakra vonatkozóan, jelen dokumentum ennek felülvizsgált formája.

A gazdasági program időtávját az önkormányzat képviselő-testülete összhangba kívánja hozni a Partnerségi Megállapodás operatív programjainak támogatási lehetőségeivel az EU 2014-2020 tervezési időszakához igazodóan. Ennek fényében a felülvizsgálat a megjelenő pályázati lehetőségek függvényében a kötelezőnél szűkebb időtávon belül is indokolt lehet, hogy a fejlesztések tervezett határidőit a lehetőségekkel összhangba lehessen hozni.

A Gazdasági program szerkezete a program felülvizsgálatnak köszönhetően a korábbi jogszabály (1990. évi LXV. tv a helyi önkormányzatokról) által megadott tartalmi elvárások szerint építkezik, mivel a jelenleg aktuális jogszabály nem határoz meg részletes tartalmi elvárásokat. Jelen gazdasági program a jogszabályi előírásnak megfelelően összhangban van a Bács-Kiskun megyei területfejlesztési elképzelésekkel (a Bács-Kiskun 2020 Bács-Kiskun megye területfejlesztési koncepciójával és Bács-Kiskun Megye Integrált Területi Programjával).

Felhasznált tervezési dokumentumok

- Felsőlajos Településfejlesztési Koncepciója (2004.)
- Felsőlajos Településrendezési terve és helyi építési szabályzata (2005.)
- Felsőlajos projektlistája 2015.
- Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Koncepciója
- Országos Területfejlesztési Koncepció

Célkitűzések

- A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a helyi munkaerő képzettségi szintjének, és munkaerő-piaci alkalmazkodóképességének fokozásával, valamint a vállalkozások helyi infrastrukturális és együttműködési feltételeinek biztosításával/megteremtésével.
- A településfejlesztési politika célja a lakosság életminőségének folyamatos javítása, a külterület és a belterületi lakosok esélyegyenlőségének biztosítása a szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a vállalkozói környezet területén egyaránt.
- Az adópolitika célkitűzése a lehetséges ösztönző kedvezmények biztosítása az uniós normák és kötelezettségek betartása mellett, és az adóbevételek fejlesztési célú hasznosítása.
- A közszolgáltatásokban a magasan kvalifikált helyi szakemberek foglalkoztatása, a szolgáltató közigazgatás megteremtése, a lakossági és az önkormányzati célok szakszerű, diszkriminációmentes szolgálata.
- A befektetés-támogatási politika terén a vállalkozások működési, letelepedési feltételeinek javítása mellett az adóbevételek fejlesztési célú hasznosításának előtérbe helyezése.

Felsőlajos Község Önkormányzatának 2015-2020. évi gazdasági programja

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 4. pontja és a 116. § (1) bekezdése alapján Felsőlajos Község Önkormányzatának képviselő-testülete az alábbi gazdasági programot készíti a 2015-2020. évi időszakra vonatkozóan.

1. A település jellemzői

Felsőlajos Község Bács-Kiskun megye északi csücskében, az 5. sz. főút 62. km-énél elhelyezkedő település. Közigazgatási szempontból a település a Dél-alföldi régióhoz tartozó Bács-Kiskun megyében, a kecskeméti járásban helyezkedik el. A Dél-alföldi régió az Európai Unió besorolása szerint konvergencia-régió.

A község területe 11.441.374 m², ebből 843.070 m² belterület, 10.568.304 m² külterület. Az igazgatási területe a 2003. évi XXVI. törvénnyel elfogadott Országos Területrendezési Terv (OTRT) szerint jellemzően mezőgazdasági terület mozaikosan elhelyezkedő tanyákkal.

2. A környezet állapota

A település a Kiskunsági-löszöshát és Kiskunsági homokhát kistáj nevű területen helyezkedik el. A kistáj szélhordta homokkal fedett hordalékkúp-síkság.

A felszín közeli képződmények döntő többsége futóhomok. Vastagsága körülbelül 6-8 m-re tehető, de ez helyenként több is lehet.

Az ország egyik legnapfényesebb területe, mivel az évi napsütéses órák száma eléri a 2100 órát. A nyári évnegyedben 840 óra napsütés, a téli évnegyedben 200-210 óra körüli várható. Az évi középhőmérséklet 10,2-10,4 °C. A csapadék évi átlaga 540-560 mm között van. A szélirány leggyakrabban ÉNY-i, de jelentős a D-i irány is. Az átlagos szélesebbesség 2,5-3,0 m/s közötti.

3. Infrastruktúra helyzete

3.1. Közút

Felsőlajos közlekedés-földrajzi helyzete kiváló, településünk közigazgatási területét átszeli a Budapest Szegeddel összekötő 50. sz. főút. Az M5-ös autópályára legközelebb a lajosmizsei csomópontoknál lehet feljutni. Az M8-as autópálya tervezett Lajosmizse mellett elhaladó nyomvonalának kiépítése tovább erősítheti községünk kedvező logisztikai adottságait, társadalmi-gazdasági vonzerejét.

Felsőlajos belterületén jelenleg a következő utcák nem rendelkeznek szilárd burkolattal:

- ↖ Málna u.
- ↖ Akácfa u.
- ↖ Jonatán u.
- ↖ Kertész u.
- ↖ Körtefa u.
- ↖ Liget u.
- ↖ Diófa u.

- ↪ Nyírfa u.
- ↪ Hársfa u. egy része
- ↪ Nap u. egy része
- ↪ Fő u. egy része
- ↪ Óvoda u. egy része

A burkolattal rendelkező utak egy része felújításra szorul.

A belterületi utak egy része nincs burkolattal ellátva, ezek burkolása mindenképpen megoldandó feladat. A már burkolattal rendelkező utak bizonyos hányada felújításra szorul. Fontosnak tartjuk a járdaépítés folytatását.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Belterületi földes utcák szilárd burkolattal való ellátása*
- ↪ *Szilárd burkolatú utak felújítása*
- ↪ *Felsőlajosi bekötőút útburkolat felújítása*
- ↪ *Járda építése*
- ↪ *Kerékpárút-hálózat kiépítése a Pest megyei Táborfalva község irányába. A fejlesztéssel megvalósul Bács-Kiskun és Pest megye kerékpárúttal való összekapcsolása, hiszen Lajosmizsétől Dabasig összefüggő kerékpáros közlekedési feltétel is biztosított lenne.*
- ↪ *A már meglévő kerékpárút-hálózat felújítása Lajosmizse irányába.*

A Lajosmizséért Közalapítvány 2012. évben a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Vidékfejlesztési Támogatások Igazgatóságához pályázatot nyújtott be 5 db, külterületi földutak javításához szükséges eszköz beszerzésére. A pályázat támogatásban részesült.

Felsőlajos Község Önkormányzata és Lajosmizse Város Önkormányzata a Lajosmizséért Közalapítvánnyal 2013. február 1. napján üzemeltetési szerződést kötöttek, melyben a tulajdonos közalapítvány az üzemeltetési szerződésben megjelölt 5 db gépet az üzemeltetők használatába adja.

Felsőlajos Község Önkormányzata 2014. március 6. napján megállapodást kötött Lajosmizse Város Önkormányzatával az eszközök bérleti díjának megfizetéséről.

Fenti eszközök lehetőséget biztosítanak a külterületi földutak karbantartására.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Mezőgazdasági úthálózat fejlesztése*

3.2. Villamos energia, gáz, vízellátás

Felsőlajos villamos energia ellátottsága és a közvilágítás megoldott. A tanyák közötti nagy távolságok magas fajlagos költséget eredményeznek.

A belterületi hálózatbővítés az új lakóterület-alakításokkal összefüggésben várható a lakosság igénye és vállalása szerint.

Kiemelt cél, hogy a középületek energiafelhasználásának hatékonyságát növeljük megújuló energiaforrások bevonásával, korszerű berendezések beszerzésével.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Önkormányzati tulajdonú középületek villamos-energetikai korszerűsítése*

Felsőlajos belterületi középnyomású földgázhálózata kiépült, a hálózat karbantartását az GDF Suez végzi.

A belterületi hálózatbővítés az új lakóterület-alakításokkal összefüggésben a lakosság igénye és vállalása szerint.

A település vezetékes ivóvíz ellátottsága a következő utcák kivételével megoldott:

- ↪ Diófa u. egy része
- ↪ Körtefa u.
- ↪ Jonatán u.
- ↪ Kertész u.
- ↪ Nyírfa u.
- ↪ Vasút köz

A vízközmű üzemeltetője a Bácsvíz Zrt.

Az ivóvíz hálózat bővítése a már meglévő hálózat fejlesztésével fog megvalósulni a lakosság igénye és vállalása szerint.

<i>Kapcsolódó fejlesztési elképzelések</i>

↪ <i>Ivóvízhálózat fejlesztése, bővítése</i>

3.3. Csatornázás, szennyvízkezelés

Felsőlajos jelenleg nem rendelkezik kiépített szennyvízcsatorna hálózattal. Az ingatlanokról a települési folyékony hulladék tengelyen kerül elszállításra, 70 %-a zárt tároló berendezésekből, míg 30 %-a nem zárt tárolókból. A települési folyékony hulladék a Lajosmizse Városi Szennyvíztisztító Telepre és a Táborfalvi Szennyvíztisztító Telepre kerül beszállításra.

Felsőlajoson a szennyvízhálózat kiépítése pályázati úton nyert támogatás segítségével lehetséges. Lajosmizse egy kétfordulós KEOP-os pályázaton indult önállóan, melynek mindkét fordulóját megnyerte. A Lajosmizsével való közös pályázat tehát jelenleg nem releváns, így más településsel közösen pályázik a település. E pályázat keretében Felsőlajos és Ladánybene közös tisztítórendszert építené ki a két település között.

<i>Kapcsolódó fejlesztési elképzelések</i>

↪ <i>Felsőlajos község csatornahálózatának kiépítése és szennyvíztisztító telep építése Ladánybenével közösen</i>

3.4. Csapadékvíz elvezetés

A csapadékvíz elvezetése belterületi szikkasztó árokrendszerrel és a Dunavecsei Vízgazdálkodási Társulat 1967-ben kialakított csatorna-rendszerével történik.

4. Hulladékgazdálkodás

2001-ben Felsőlajos Község Önkormányzata 48 településsel közösen a regionális települési szilárd hulladék kezelésének megoldására belépett a Duna-Tisza-közi Nagytérség Konzorciumba. 2002. január 1-től hulladékgazdálkodásról szóló törvény alapján minden településnek kötelező feladata volt a szilárd hulladékszállítási közszolgáltató kiválasztása, valamint a hulladékártalmatlanító telep megnevezése. Mivel a ceglédi központú Konzorcium ekkor még nem tudott szolgáltatni (a ceglédi hulladéklerakó telepet 2010-ben adták át), Felsőlajos 2002. január 1-től csatlakozott Lajosmizse Város Önkormányzatához a szilárd hulladék szállítását és ártalmatlanítását illetően. Felsőlajos Község Önkormányzata mind a hulladék szállítására, mind a hulladék elhelyezésére 10 évre szóló szerződést kötött. 2004.

január 1-től a lajosmizsei hulladéklerakó telep bezárásra került, azóta a hulladék ártalmatlanítása a Kecskeméti Regionális Hulladéklerakón történik.

5. Gazdasági jellemzők

5.1. Jellemző gazdálkodási tevékenység

A településre és környezetére jellemző a homokos talajra épült mezőgazdaság: gabona, szőlő, gyümölcs, szántóföldi zöldségtermesztés, valamint a fóliasátras termesztés.

Az állattartásban a sertés, szarvasmarha, nyúl és baromfi a jellemző.

A településen lakók elsősorban mezőgazdasági tevékenységgel foglalkoznak, vállalkozóként, östermelőként, illetve kiegészítő tevékenységként.

A község fekvése és hagyományai a mezőgazdasági termelésbeli elsődlegességre mutatnak. A mezőgazdaságon belüli kiugró eredményt azonban csak intenzív illetve speciális tevékenységgel lehetett a múltban és lehet a jövőben is elérni.

Az Országos Területfejlesztési Konceptió (OTK) a Duna-Tisza közti Homokhátság teljes területén átfogó célkitűzésként a népesség helyben tartását, a természet degradációs folyamatainak megállítását a helyi adottságokhoz illeszkedő mezőgazdasági termelés biztonságának vízgazdálkodási, -tározási, infrastrukturális intézkedésekkel történő megőrzését, a ritkán lakott agrártérségek, tanyasi gazdaságok fejlesztését tűzte ki, a szükséges agrár-szerkezetváltással, valamint a hátság kedvezőtlen vízgazdálkodásának helyreállításával.

A célkitűzés teljesítéséhez az önkormányzat az infrastruktúra fejlesztése, a természeti erőforrásokkal való gazdálkodás, az alternatív energia hasznosítás mintaprojektjeivel tud hozzájárulni, továbbá a vállalkozások partnerségét, együttműködését elősegítő partnerséggel, koordinációval.

5.2. Ipari tevékenység, kereskedelem, vendéglátás, szolgáltatások

Az ipari tevékenységek körében megtalálhatók a könnyűipari-, élelmiszer- és építőipari cégek. A településen nem található nagy ipari szennyező.

A településen az elmúlt tíz évben az országos trendeknek megfelelően nőtt a kereskedelem, a vendéglátás és a szolgáltatások szerepe.

Az ipari terület nagyságának növelése a Településrendezési Terv módosításával megtörtént. Az ipari területek növelésével lehetővé vált az új vállalkozások betelepülése, amelyek további munkalehetőségeket biztosíthatnak. Ez jelentősen hozzájárulhat a foglalkoztatási szint növekedéséhez.

5.3. Idegenforgalom, turizmus

A termelés mellett jelenleg is meghatározó jelentőségű az idegenforgalom. A turizmus elemei a tanyai vendégfogadás és lovas turizmus. A felsőlajosi idegenforgalmi és turizmus vonzerő leltárában szerepel az Új Tanyacsárda lovas és vendéglátó szolgáltatásaival. Idegenforgalmi látványosság a település központjában található Faluház és a Közpark, valamint a Tájház. 2015. április 4. napján ünnepélyes keretek között nyitotta meg kapuit a Magán Zoo Állat- és Szabadidőpark. Az új attrakcióval Felsőljajosi komplett turisztikai csomagot tud kínálni a településre érkezők számára.

Az önkormányzat feladatának és egyben érdekének tekinti az idegenforgalmi szolgáltatók támogatását különböző projektjeik, pályázataik benyújtása során. Emellett szükségesnek tartja a lovas tanyák elérhetőségének javítását, amelyet lehetőségeihez mérten támogatni kíván.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

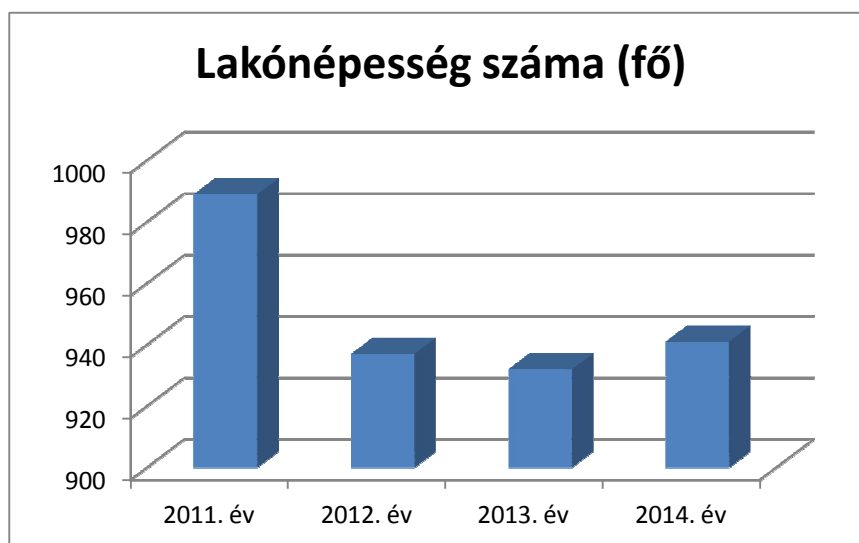
- ↳ Turisztikai attrakciók (Tanyacsárda, Állatkert) és ipari területek megközelíthetőségének javítása az oda vezető utak szilárd burkolattal való ellátásával.
- ↳ Rekreációs övezet kialakítása – közösségi terek fejlesztése és a hozzá kapcsolódó közösségi ház fejlesztése. Játszótér, fitnesspark, sportpálya kialakítása.
- ↳ Olyan programok megvalósítása a közösségi tereken, mely a népességmegtartó hatás mellett erősíti a helyi identitást, a településhez kötődést.

6. A lakosság összetételének elemzése

1. táblázat: Felsőlajos község lakosságának száma 2011-2014. év

2011. év	2012. év	2013. év	2014. év
989	937	932	941

A fenti táblázat alapján a lakosságszám csökkenő tendenciát mutat. A Helyi Vizuál Regiszter lakosság-nyilvántartási 2011. évi adatai alapján 989 fő lakott a településen, 2014. évben már csak 941 fő. A lakosság számának csökkenése a jellemző a településen.

1. ábra: Felsőlajos lakosságszáma 2011-2014. év

2. táblázat: A Helyi Vizuál Regiszter lakosság-nyilvántartási adatai alapján 2015. január 1. napján a korcsoportok és a nemek a következőképpen oszlanak meg:

Korcsoport	Férfi	Nő	Együtt
0-14 éves	57	57	114
15-39 éves	173	146	319
40-59 éves	153	155	308
60-110 éves	89	108	197

Összesen:	472	466	938
------------------	------------	------------	------------

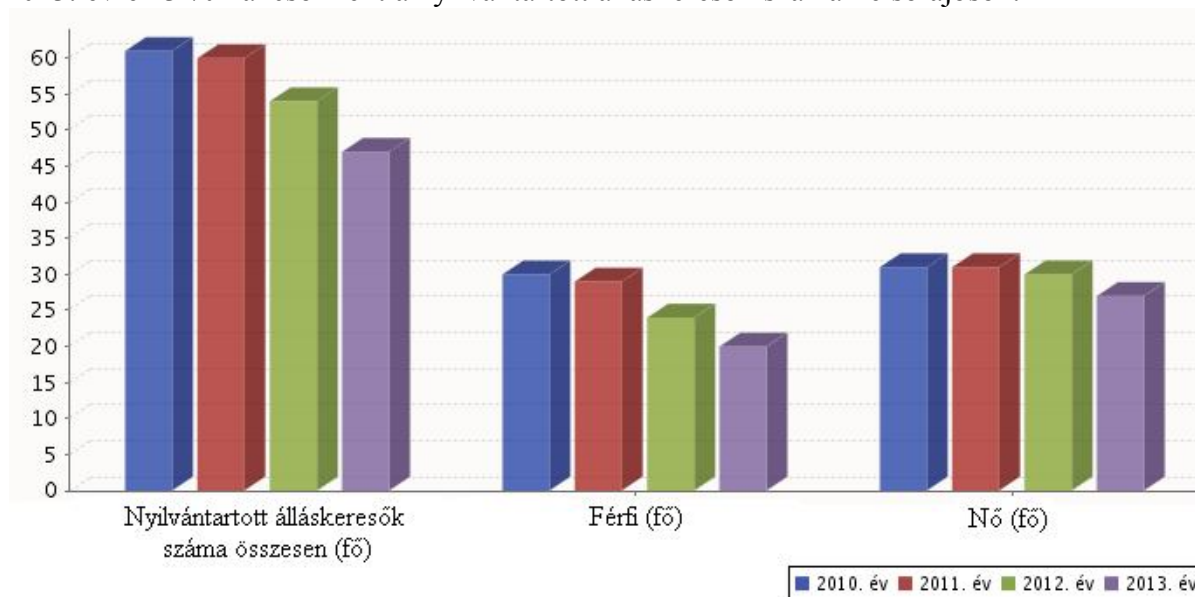
A munkanélküliség főbb adatai

3. táblázat: Nyilvántartott álláskeresők számának alakulása Felsőlajoson 2010-2013. év között

	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	61	60	54	47
Nyilvántartott álláskeresők száma, férfi (fő)	30	29	24	20
Nyilvántartott álláskeresők száma, nő (fő)	31	31	30	27

Forrás: KSH

A fenti táblázat adatai azt mutatják, hogy 2010. és 2013. év között folyamatos csökkenés figyelhető meg a nyilvántartott álláskeresők számában. 2010. évhez viszonyítva 2013. évre 23 %-kal csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma Felsőlajoson.

2. ábra: A 2010-2013. év közötti munkanélküliségi adatok ábrázolása

7. Oktatás, nevelés, egészségügy, szociális ellátás

7.1. Nevelés, oktatás

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete és Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2013. július 1. napjával létrehozta Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulást a köznevelési és egészségügyi feladatok racionálisabb, gazdaságosabb, magasabb színvonalon történő ellátása érdekében. A Társulás két intézményt tart fenn. A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsődét és Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézményét. Az óvoda tagintézményei: Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Szent Lajos utcai Tagintézmény (6050 Lajosmizse Szent Lajos utca 19.),

Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Rákóczi utcai Tagintézmény (6050 Lajosmizse Rákóczi u. 26.) és Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőlajosi Tagintézménye (6055 Felsőlajos, Óvoda utca 2.)
Az óvoda Felsőlajosi Tagintézményébe 50 gyerek jár.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.) értelmében (2012. évi hatálya alapján), 2013. január 1. napjától **az állam gondoskodik** – az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi gyermekkel tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével - a **köznevelési alapfeladatok ellátásáról**. A köznevelési feladatokat **az állam intézmény** alapításával és **fenntartásával**, továbbá egyházi vagy magánintézmény fenntartójával kötött köznevelési szerződés útján látja el. Az óvodai nevelésről a települési önkormányzat intézmény alapítása és fenntartása, vagy köznevelési szerződés révén gondoskodik.

Az Nkt. 74. § (5) bekezdése alapján a **3000 főt meg nem haladó** lakosságszámú települési önkormányzat vállalhatja az illetékességi területén levő összes, saját tulajdonában álló, az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyon működtetéséről való gondoskodást.

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 35/2012. (IX. 24.) számú határozatával döntött arról, hogy az önkormányzat illetékességi területén lévő, saját tulajdonában álló valamennyi, az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyonnak a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 76. §-a szerinti működtetését nem vállalja.

Fentiek értelmében a Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskola Felsőlajosi Tagintézménye működtetője és fenntartója 2013. január 1. napjától a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ

Az iskola Felsőlajosi Tagintézményébe (1-4. osztály) 79 diák jár a 2014-2015-ös tanévben.

Önkormányzatunk kiemelt feladatának tekinti az oktatásban jelenleg biztosított magas színvonal megtartását és fejlesztését. Célunk, hogy bármerre is kerüljenek egykori kisdíákjaink az életben, ne érezzék hátránynak, hogy kislelki iskolában kezdték meg tanulmányaikat.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↳ Óvoda: fűtési rendszer korszerűsítése, tető cseréje
- ↳ Iskola: szigetelés, nyílászárók cseréje, fűtési rendszer cseréje,
- ↳ Óvoda épületének fejlesztése, bővítése (tornaszoba, orvosi szoba építése) bölcsődei ellátás biztosítása. A bölcsődei ellátás biztosítása érdekében szükséges az óvoda épületének bővítése, fejlesztése, hogy egy épületben történjen a gyermekjóléti alapellátás

7.2. Egészségügyi ellátás

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. Tv. 152. §. (1) bekezdése sorolja fel az egészségügyi alapellátás körébe tartozó feladatokat, amelyek:

- háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás,
- védőnői ellátás,
- iskola-egészségügyi ellátás.

Az egészségügyi, gyermekjóléti és szociális ellátások többségének biztosítása Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás társulási megállapodása alapján Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye útján valósul meg, így a védőnői ellátás, a központi ügyeleti ellátás, valamint számos szakellátás igénybevétele. A háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ellátást egészségügyi ellátási szerződések útján biztosítjuk.

Felsőlajoson gyógyszertár jelenleg nem működik. A legközelebbi gyógyszertár Lajosmizsén található.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ *Fogászati és háziorvosi rendelők infrastrukturális fejlesztése, az épület korszerűsítése. Az ellátáshoz kapcsolódó új, korszerű eszközök beszerzése*

7.3. Szociális ellátás

A családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, gyermekjóléti szolgáltatás, házi segítségnyújtás, étkeztetés és nappali ellátás Lajosmizsén és Felsőlajoson közösen működik. A mikrotérségen belül Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás útján Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye látja el e feladatokat.

A Képviselő-testület 2009. februárban döntött először arról, hogy vállalja a közösségi ellátások (szenvedélybetegek közösségi ellátása, pszichiátriai betegek közösségi ellátása és szenvedélybetegek alacsonyküszöbű közösségi ellátása) biztosítását. 2009. évtől folyamatosan biztosítja ezen ellátások fedezetét költségvetésében és ezzel párhuzamosan a feladat ellátására feladat-ellátási szerződést kötöttünk a Főplébániai Karitás Alapítvány RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálattal.

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2013. december 16. napján a 74/2013. (XII. 16.) határozatával döntött, hogy a Főplébániai Karitás Alapítvánnyal határozatlan időre feladat-ellátási szerződést köt a pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek közösségi ellátására, valamint a szenvedélybetegek alacsonyküszöbű közösségi ellátására vonatkozóan finanszírozási kötelezettség nélkül.

8. Közművelődés, kultúra, sport

8.1. Falunap, rendezvények

Felsőlajos Község Önkormányzat 2003. óta minden évben megszervezi a Falunapot. A kulturális rendezvény az egyetlen jelentősebb rendezvény a község életében, ami nagy népszerűségnek örvend. 2011 áprilisában Felsőlajos Község Önkormányzata elfogadta az önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló rendeletét, melyben rögzítette június 25-ét, mint helyi ünnepnapot, és az ahhoz kapcsolódó „Felsőlajosi Falunapok” rendezvényt.

Ami az állandó rendezvényeinket illeti, évente kerül megrendezésre az idősek napja, ezen kívül ünnepi és iskolai rendezvények, tanulmányi versenyek, bálók és mulatságok.

Fenti rendezvényeket a továbbiakban is színes programokat biztosítva kívánjuk megszervezni.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ *A települési helyi identitást erősítő rendezvények, kulturális örökségek megismerésére és megőrzésére irányuló programok megvalósítása. A rendezvénytársulat fő témája a hagyományőrzés.*

8.2. Helyi civil szervezetek

Felsőlajos Község Önkormányzata támogatja a helyi civil szervezeteket. Támogatást nyújt éves működési költségeikhez, ill. esetenként megvalósítandó projektjeikhez.

8.3. Könyvtár

Felsőlajos könyvtára az általános iskolában található. A mintegy 5.613 kötetből álló könyvtárnak (2011-ben 4.720 kötet volt) jelenleg 192 tagja van, ami az előző évekhez képest növekvő tendenciát mutat (2011-ben 91 tag volt). A mozgókönyvtári feladatok ellátására társulási szerződést kötött a Katona József Megyei Könyvtárral.

8.4. Sport

Amatőr versenyzők évente megszervezik az Amatőr fogathajtó bajnokságot az önkormányzat támogatásával.

Településünkön jelenleg óvodai és iskolai szervezésben az alábbi szakkörök működnek:

- ↪ szivacskezilabda,
- ↪ zumba,
- ↪ ovifoci.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Sportpálya létesítése*

9. Környezetvédelem

2005 áprilisától bevezetésre került Felsőlajoson a szelektív hulladékgyűjtés. Pályázati lehetőség útján 1 db gyűjtőszigetet helyeztünk el a lakosság részére.

2006. június 1-től határozatlan időre megállapodást kötött Felsőlajos Község Önkormányzata a DESIGN Termelő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft-vel térítésmentes szárazelem begyűjtésre és ártalmatlanításra.

Az általános iskola és az óvoda nevelési programjának szerves része a környezetvédelem.

10. Temetkezés

Felsőlajos jelenleg nem rendelkezik temetővel, a hagyományok szerint Lajosmizse városban történik a temetkezés. A 2010-ben jóváhagyott Településrendezési Terv lehetőséget ad a temető helyének kialakítására. (Elvi szinten a terület biztosított, de jogszabályi szinten nincs rögzítve)

11. Térségi összefüggések

Felsőlajos körzetközpontja Lajosmizse, ahol Lajosmizse jegyzője, mint körjegyzői feladatokat ellátó városi jegyző látja el a feladatokat Felsőlajos településen is. A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzői Irodájának Igazgatási Csoportjából 1 fő és az Adó

Csoportból 1 fő látja el feladatait Felsőlajoson a Faluházban. Így az adott ügyek elintézése könnyebb, gyorsabb az itt élők számára. Jelentős Kecskemét szerepe, amely számos területen is (munkahely, kereskedelem, oktatás) megnyilvánul.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ Faluház: szigetelés, nyílászárók cseréje, hőleadó rendszer cseréje

12. Önkormányzati adóbevételek alakulása 2010-2014. években

4. táblázat: A 2010 és 2014 között befolyt adóbevételek (e Ft)

Adónemek	2010.	2011.	2012.	2013.
Idegenforgalmi adó	42	24	55	156
Iparüzési adó	29.108	26.543	27.814	27.457
Gépjárműadó	8.817	9.413	11.397	3.992
Összesen	37.967	35.980	39.226	31.605

Forrás: Saját összeállítás zárszámadási adatok alapján

Fenti táblázat alapján elmondható, hogy az idegenforgalmi adó 2011. évtől jelentős ütemben növekedő tendenciát mutat. Az iparüzési adóbevételek 2011. és 2012. években növekedést mutat, majd 2013. évben némi csökkenés figyelhető meg.

A gépjárműadó bevételek 2010. és 2012. évek között folyamatos növekedést mutatnak. Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény 32. § (1) bekezdése alapján a gépjárműadóról szóló törvény alapján a belföldi gépjárművek után a települési önkormányzat által beszedett adó 40%-a a települési önkormányzatot illeti meg. E rendelkezés értelmében a beszedett gépjárműadó 60 %-át az állami költségvetésbe kell befizetni 2013. január 1 napjától. A fenti táblázatban látható 2012. és 2013. év közötti gépjárműadó bevételének drasztikus csökkenése e jogszabályi változásnak tudható be.

Adópolitika

Az önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételeket, illetve hatással van a településen élő magánszemélyekre és vállalkozások anyagi terheire.

A helyi adók esetében az Önkormányzat Képviselő testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitást, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

Az adóbevételek növelése érdekében az Önkormányzat képviselő testülete:

- minden évben, a költségvetés előkészítése, megalapozása során megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségeket, felülvizsgálja a helyi adó mentességeket, kedvezményeket, a helyi adó mértékét,
- adónemeket összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendelet módosításokról,
- csak olyan adórendeletet fogad el, amelyek mind a lakosság, mind a vállalkozások számára még elviselhető anyagi terhet jelentenek,
- figyelmet fordít, hogy az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében fokozottan figyelemmel kíséri az adóalanyi kör adó bejelentési kötelezettségének teljesítését,

- fokozott figyelmet fordít arra, hogy az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékozódik az adóintézkedések nagyságáról, a beszedésre tett intézkedésekről, illetve a szükséges adóvégrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint a behajtás hatékonyságáról,
- a befizetések ösztönzése céljából gondoskodik az adózók tájékoztatásáról, közvetlen kapcsolattartásra törekszik az adózókkal
- adófelderítés hatékonyságának növelése érdekében ellenőrzéseket végez

Felsőlajos Község Önkormányzatának fejlesztési elképzelései 2015-2020 között

	Projekt címe	Projektgazda	Műszaki tartalom	
1.	Önkormányzati tulajdonú épületek energetikai korszerűsítése Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Óvoda, Iskola és Faluház energetikai fejlesztése (fűtési és világítási rendszerek): <i>Óvoda:</i> fűtési rendszer korszerűsítése, tető cseréje <i>Iskola:</i> szigetelés, nyílászárók cseréje, fűtési rendszer cseréje, <i>Faluház:</i> szigetelés, nyílászárók cseréje, hőleadó rendszer cseréje	50 000
2.	Közlekedésfejlesztés turisztikai és ipari területek feltárásához	Felsőlajos Község Önkormányzata	Turisztikai attrakciók (csárda, állatkert) és ipari területek megközelíthetőségének javítása az oda vezető utak szilárd burkolattal való ellátásával.	100 000
3.	Népességmegtartó fejlesztés Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Rekreációs övezet kialakítása – közösségi terek fejlesztése és a hozzá kapcsolódó közösségi ház fejlesztése. Játsszótér, fitnesspark, sportpálya kialakítása. Olyan programok megvalósítása a közösségi tereken, mely a népességmegtartó hatás mellett erősíti a helyi identitást, a településhez kötődést.	35 000
4.	Kerékpárút-hálózat kiépítése Táborfalva irányába	Felsőlajos Község Önkormányzata	Kerékpárút-hálózat kiépítése a Pest megyei Táborfalva község irányába. E projekt kapcsolódik a Táborfalva fejlesztési elképzeléseivel, hiszen ott is prioritást élvez a kerékpárút-hálózat kiépítése Bács-Kiskun megye irányába. A fejlesztéssel megvalósul Bács-Kiskun és Pest megye kerékpárúttal való összekapcsolása, hiszen Lajosmizsétől Dabásig összefüggő kerékpáros közlekedési feltétel is biztosított lenne. A már meglévő kerékpárút-hálózat felújítása Lajosmizse irányába.	45 000
5.	Gyermekjóléti alapellátás fejlesztése Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Óvoda épületének fejlesztése, bővítése (tornaszoba, orvosi szoba építése) bölcsődei ellátás biztosítása. A bölcsődei ellátás biztosítása érdekében szükséges az óvoda épületének bővítése,	45 000

			fejlesztése, hogy egy épületben történjen a gyermekjóléti alapellátás	
6.	Egészségügyi fejlesztések Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Fogászati és háziiorvosi rendelők infrastrukturális fejlesztése, az épület korszerűsítése. Az ellátáshoz kapcsolódó új, korszerű eszközök beszerzése	20 000
7.	Kulturális innováció Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	A települési helyi identitást erősítő rendezvények, kulturális örökségek megismerésére és megőrzésére irányuló programok megvalósítása. A rendezvénysorozat fő témája a hagyományőrzés.	8 000

ELŐTERJESZTÉS

**Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2015. április 21-i ülésére**

Tárgy: Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

Az előterjesztést készítette:

Horváth Sándor
pályázati referens

Véleményezésre és tárgyalásra megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

dr. Balogh László s.k.
jegyző

Előterjesztés
Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2015. április 21-i ülésére

Tárgy: Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

Ikt. sz.: LMKOHFL/178/2/2015.

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mőtv.) 116. §-a alapján a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Az Mőtv 116. §-ának további rendelkezései alapján:

A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Felsőlajos Község Önkormányzata előző gazdasági programját 2011-2014 évekre állapította meg a Képviselő-testület.

Fenti rendelkezéseknek megfelelően a felülvizsgált gazdasági program az *előterjesztés mellékletét* képi.

Fentiekre tekintettel az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2015. (.....)ÖH
Felsőlajos Község Önkormányzata
Gazdasági Programjának elfogadása

Határozat

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programját a 2015-2020-as időszakra vonatkozóan megtárgyalta és az alábbi kiegészítésekkel elfogadja:

.....
.....
.....

Felelős: Képviselő-testület
Határidő: 2015. április 21.

Lajosmizse, 2015. április 15.

Juhász Gyula s.k.
polgármester

Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

2015-2020.

2015. április 21.

A Gazdasági Program készítés céljainak rövid bemutatása

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 116. §-a tartalmazza az önkormányzat gazdasági programjának elkészítésére vonatkozó kötelezettségét.

A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Felsőlajos Község Önkormányzata az előző ciklus során készített gazdasági programot a 2011-2014 időszakra vonatkozóan, jelen dokumentum ennek felülvizsgált formája.

A gazdasági program időtávját az önkormányzat képviselő-testülete összhangba kívánja hozni a Partnerségi Megállapodás operatív programjainak támogatási lehetőségeivel az EU 2014-2020 tervezési időszakához igazodóan. Ennek fényében a felülvizsgálat a megjelenő pályázati lehetőségek függvényében a kötelezőnél szűkebb időtávon belül is indokolt lehet, hogy a fejlesztések tervezett határidőit a lehetőségekkel összhangba lehessen hozni.

A Gazdasági program szerkezete a program felülvizsgálatnak köszönhetően a korábbi jogszabály (1990. évi LXV. tv a helyi önkormányzatokról) által megadott tartalmi elvárások szerint építkezik, mivel a jelenleg aktuális jogszabály nem határoz meg részletes tartalmi elvárásokat. Jelen gazdasági program a jogszabályi előírásnak megfelelően összhangban van a Bács-Kiskun megyei területfejlesztési elképzelésekkel (a Bács-Kiskun 2020 Bács-Kiskun megye területfejlesztési koncepciójával és Bács-Kiskun Megye Integrált Területi Programjával).

Felhasznált tervezési dokumentumok

- Felsőlajos Településfejlesztési Koncepciója (2004.)
- Felsőlajos Településrendezési terve és helyi építési szabályzata (2005.)
- Felsőlajos projektlistája 2015.
- Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Koncepciója
- Országos Területfejlesztési Koncepció

Célkitűzések

- A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a helyi munkaerő képzettségi szintjének, és munkaerő-piaci alkalmazkodóképességének fokozásával, valamint a vállalkozások helyi infrastrukturális és együttműködési feltételeinek biztosításával/megteremtésével.
- A településfejlesztési politika célja a lakosság életminőségének folyamatos javítása, a külterület és a belterületi lakosok esélyegyenlőségének biztosítása a szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a vállalkozói környezet területén egyaránt.
- Az adópolitika célkitűzése a lehetséges ösztönző kedvezmények biztosítása az uniós normák és kötelezettségek betartása mellett, és az adóbevételek fejlesztési célú hasznosítása.
- A közszolgáltatásokban a magasan kvalifikált helyi szakemberek foglalkoztatása, a szolgáltató közigazgatás megteremtése, a lakossági és az önkormányzati célok szakszerű, diszkriminációmentes szolgálata.
- A befektetés-támogatási politika terén a vállalkozások működési, letelepedési feltételeinek javítása mellett az adóbevételek fejlesztési célú hasznosításának előtérbe helyezése.

Felsőlajos Község Önkormányzatának 2015-2020. évi gazdasági programja

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 4. pontja és a 116. § (1) bekezdése alapján Felsőlajos Község Önkormányzatának képviselő-testülete az alábbi gazdasági programot készíti a 2015-2020. évi időszakra vonatkozóan.

1. A település jellemzői

Felsőlajos Község Bács-Kiskun megye északi csücskében, az 5. sz. főút 62. km-énél elhelyezkedő település. Közigazgatási szempontból a település a Dél-alföldi régióhoz tartozó Bács-Kiskun megyében, a kecskeméti járásban helyezkedik el. A Dél-alföldi régió az Európai Unió besorolása szerint konvergencia-régió.

A község területe 11.441.374 m², ebből 843.070 m² belterület, 10.568.304 m² külterület. Az igazgatási területe a 2003. évi XXVI. törvénnyel elfogadott Országos Területrendezési Terv (OTRT) szerint jellemzően mezőgazdasági terület mozaikosan elhelyezkedő tanyákkal.

2. A környezet állapota

A település a Kiskunsági-löszöshát és Kiskunsági homokhát kistáj nevű területen helyezkedik el. A kistáj szélhordta homokkal fedett hordalékkúp-síkság.

A felszín közeli képződmények döntő többsége futóhomok. Vastagsága körülbelül 6-8 m-re tehető, de ez helyenként több is lehet.

Az ország egyik legnapfényesebb területe, mivel az évi napsütéses órák száma eléri a 2100 órát. A nyári évnegyedben 840 óra napsütés, a téli évnegyedben 200-210 óra körüli várható. Az évi középhőmérséklet 10,2-10,4 °C. A csapadék évi átlaga 540-560 mm között van. A szélirány leggyakrabban ÉNY-i, de jelentős a D-i irány is. Az átlagos szélesebbesség 2,5-3,0 m/s közötti.

3. Infrastruktúra helyzete

3.1. Közút

Felsőlajos közlekedés-földrajzi helyzete kiváló, településünk közigazgatási területét átszeli a Budapest Szegeddel összekötő 50. sz. főút. Az M5-ös autópályára legközelebb a lajosmizsei csomópontoknál lehet feljutni. Az M8-as autópálya tervezett Lajosmizse mellett elhaladó nyomvonalának kiépítése tovább erősítheti községünk kedvező logisztikai adottságait, társadalmi-gazdasági vonzerejét.

Felsőlajos belterületén jelenleg a következő utcák nem rendelkeznek szilárd burkolattal:

- ↖ Málna u.
- ↖ Akácfa u.
- ↖ Jonatán u.
- ↖ Kertész u.
- ↖ Körtefa u.
- ↖ Liget u.
- ↖ Diófa u.

- ↪ Nyírfa u.
- ↪ Hársfa u. egy része
- ↪ Nap u. egy része
- ↪ Fő u. egy része
- ↪ Óvoda u. egy része

A burkolattal rendelkező utak egy része felújításra szorul.

A belterületi utak egy része nincs burkolattal ellátva, ezek burkolása mindenképpen megoldandó feladat. A már burkolattal rendelkező utak bizonyos hányada felújításra szorul. Fontosnak tartjuk a járdaépítés folytatását.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Belterületi földes utcák szilárd burkolattal való ellátása*
- ↪ *Szilárd burkolatú utak felújítása*
- ↪ *Felsőlajosi bekötőút útburkolat felújítása*
- ↪ *Járda építése*
- ↪ *Kerékpárút-hálózat kiépítése a Pest megyei Táborfalva község irányába. A fejlesztéssel megvalósul Bács-Kiskun és Pest megye kerékpárúttal való összekapcsolása, hiszen Lajosmizsétől Dabasig összefüggő kerékpáros közlekedési feltétel is biztosított lenne.*
- ↪ *A már meglévő kerékpárút-hálózat felújítása Lajosmizse irányába.*

A Lajosmizséért Közalapítvány 2012. évben a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Vidékfejlesztési Támogatások Igazgatóságához pályázatot nyújtott be 5 db, külterületi földutak javításához szükséges eszköz beszerzésére. A pályázat támogatásban részesült.

Felsőlajos Község Önkormányzata és Lajosmizse Város Önkormányzata a Lajosmizséért Közalapítvánnyal 2013. február 1. napján üzemeltetési szerződést kötöttek, melyben a tulajdonos közalapítvány az üzemeltetési szerződésben megjelölt 5 db gépet az üzemeltetők használatába adja.

Felsőlajos Község Önkormányzata 2014. március 6. napján megállapodást kötött Lajosmizse Város Önkormányzatával az eszközök bérleti díjának megfizetéséről.

Fenti eszközök lehetőséget biztosítanak a külterületi földutak karbantartására.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Mezőgazdasági úthálózat fejlesztése*

3.2. Villamos energia, gáz, vízellátás

Felsőlajos villamos energia ellátottsága és a közvilágítás megoldott. A tanyák közötti nagy távolságok magas fajlagos költséget eredményeznek.

A belterületi hálózatbővítés az új lakóterület-alakításokkal összefüggésben várható a lakosság igénye és vállalása szerint.

Kiemelt cél, hogy a középületek energiafelhasználásának hatékonyságát növeljük megújuló energiaforrások bevonásával, korszerű berendezések beszerzésével.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Önkormányzati tulajdonú középületek villamos-energetikai korszerűsítése*

Felsőlajos belterületi középnyomású földgázhálózata kiépült, a hálózat karbantartását az GDF Suez végzi.

A belterületi hálózatbővítés az új lakóterület-alakításokkal összefüggésben a lakosság igénye és vállalása szerint.

A település vezetékes ivóvíz ellátottsága a következő utcák kivételével megoldott:

- ↪ Diófa u. egy része
- ↪ Körtefa u.
- ↪ Jonatán u.
- ↪ Kertész u.
- ↪ Nyírfa u.
- ↪ Vasút köz

A vízközmű üzemeltetője a Bácsvíz Zrt.

Az ivóvíz hálózat bővítése a már meglévő hálózat fejlesztésével fog megvalósulni a lakosság igénye és vállalása szerint.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Ivóvízhálózat fejlesztése, bővítése*

3.3. Csatornázás, szennyvízkezelés

Felsőlajos jelenleg nem rendelkezik kiépített szennyvízcsatorna hálózattal. Az ingatlanokról a települési folyékony hulladék tengelyen kerül elszállításra, 70 %-a zárt tároló berendezésekből, míg 30 %-a nem zárt tárolókból. A települési folyékony hulladék a Lajosmizse Városi Szennyvíztisztító Telepre és a Táborfalvi Szennyvíztisztító Telepre kerül beszállításra.

Felsőlajoson a szennyvízhálózat kiépítése pályázati úton nyert támogatás segítségével lehetséges. Lajosmizse egy kétfordulós KEOP-os pályázaton indult önállóan, melynek mindkét fordulóját megnyerte. A Lajosmizsével való közös pályázat tehát jelenleg nem releváns, így más településsel közösen pályázik a település. E pályázat keretében Felsőlajos és Ladánybene közös tisztítórendszert építené ki a két település között.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Felsőlajos község csatornahálózatának kiépítése és szennyvíztisztító telep építése Ladánybenével közösen*

3.4. Csapadékvíz elvezetés

A csapadékvíz elvezetése belterületi szikkasztó árokrendszerrel és a Dunavecsei Vízgazdálkodási Társulat 1967-ben kialakított csatorna-rendszerével történik.

4. Hulladékgazdálkodás

2001-ben Felsőlajos Község Önkormányzata 48 településsel közösen a regionális települési szilárd hulladék kezelésének megoldására belépett a Duna-Tisza-közi Nagytársaság Konzorciumba. 2002. január 1-től hulladékgazdálkodásról szóló törvény alapján minden településnek kötelező feladata volt a szilárd hulladékszállítási közszolgáltató kiválasztása, valamint a hulladékártalmatlanító telep megnevezése. Mivel a ceglédi központú Konzorcium ekkor még nem tudott szolgáltatni (a ceglédi hulladéklerakó telepet 2010-ben adták át), Felsőlajos 2002. január 1-től csatlakozott Lajosmizse Város Önkormányzatához a szilárd hulladék szállítását és ártalmatlanítását illetően. Felsőlajos Község Önkormányzata mind a hulladék szállítására, mind a hulladék elhelyezésére 10 évre szóló szerződést kötött. 2004.

január 1-től a lajosmizsei hulladéklerakó telep bezárásra került, azóta a hulladék ártalmatlanítása a Kecskeméti Regionális Hulladéklerakón történik.

5. Gazdasági jellemzők

5.1. Jellemző gazdálkodási tevékenység

A településre és környezetére jellemző a homokos talajra épült mezőgazdaság: gabona, szőlő, gyümölcs, szántóföldi zöldségtermesztés, valamint a fóliasátras termesztés.

Az állattartásban a sertés, szarvasmarha, nyúl és baromfi a jellemző.

A településen lakók elsősorban mezőgazdasági tevékenységgel foglalkoznak, vállalkozóként, östermelőként, illetve kiegészítő tevékenységként.

A község fekvése és hagyományai a mezőgazdasági termelésbeli elsődlegességre mutatnak. A mezőgazdaságon belüli kiugró eredményt azonban csak intenzív illetve speciális tevékenységgel lehetett a múltban és lehet a jövőben is elérni.

Az Országos Területfejlesztési Konceptió (OTK) a Duna-Tisza közti Homokhátság teljes területén átfogó célkitűzésként a népesség helyben tartását, a természet degradációs folyamatainak megállítását a helyi adottságokhoz illeszkedő mezőgazdasági termelés biztonságának vízgazdálkodási, -tározási, infrastrukturális intézkedésekkel történő megőrzését, a ritkán lakott agrártérségek, tanyasi gazdaságok fejlesztését tűzte ki, a szükséges agrár-szerkezetváltással, valamint a hátság kedvezőtlen vízgazdálkodásának helyreállításával.

A célkitűzés teljesítéséhez az önkormányzat az infrastruktúra fejlesztése, a természeti erőforrásokkal való gazdálkodás, az alternatív energia hasznosítás mintaprojektjeivel tud hozzájárulni, továbbá a vállalkozások partnerségét, együttműködését elősegítő partnerséggel, koordinációval.

5.2. Ipari tevékenység, kereskedelem, vendéglátás, szolgáltatások

Az ipari tevékenységek körében megtalálhatók a könnyűipari-, élelmiszer- és építőipari cégek. A településen nem található nagy ipari szennyező.

A településen az elmúlt tíz évben az országos trendeknek megfelelően nőtt a kereskedelem, a vendéglátás és a szolgáltatások szerepe.

Az ipari terület nagyságának növelése a Településrendezési Terv módosításával megtörtént. Az ipari területek növelésével lehetővé vált az új vállalkozások betelepülése, amelyek további munkalehetőségeket biztosíthatnak. Ez jelentősen hozzájárulhat a foglalkoztatási szint növekedéséhez.

5.3. Idegenforgalom, turizmus

A termelés mellett jelenleg is meghatározó jelentőségű az idegenforgalom. A turizmus elemei a tanyai vendégfogadás és lovas turizmus. A felsőlajosi idegenforgalmi és turizmus vonzerő leltárában szerepel az Új Tanyacsárda lovas és vendéglátó szolgáltatásaival. Idegenforgalmi látványosság a település központjában található Faluház és a Közpark, valamint a Tájház. 2015. április 4. napján ünnepélyes keretek között nyitotta meg kapuit a Magán Zoo Állat- és Szabadidőpark. Az új attrakcióval Felsőlajos komplett turisztikai csomagot tud kínálni a településre érkezők számára.

Az önkormányzat feladatának és egyben érdekének tekinti az idegenforgalmi szolgáltatók támogatását különböző projektjeik, pályázataik benyújtása során. Emellett szükségesnek tartja a lovas tanyák elérhetőségének javítását, amelyet lehetőségeihez mérten támogatni kíván.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

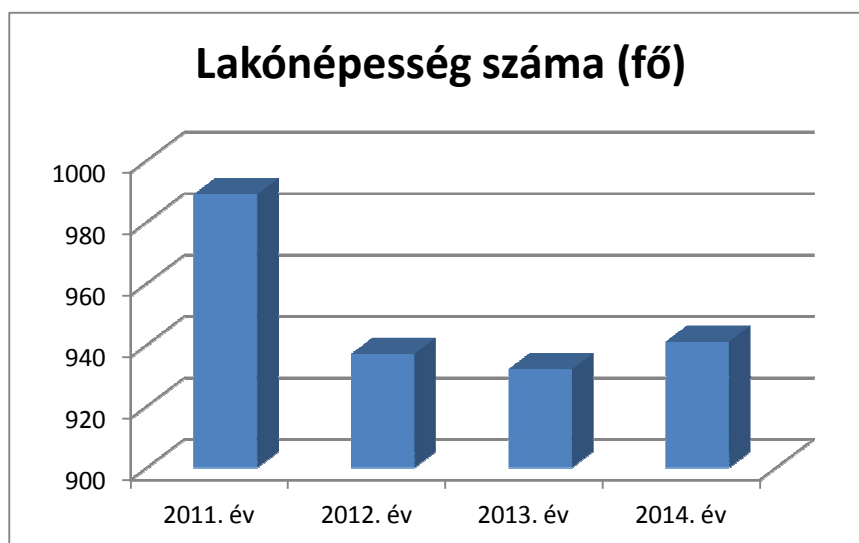
- ↳ Turisztikai attrakciók (Tanyacsárda, Állatkert) és ipari területek megközelíthetőségének javítása az oda vezető utak szilárd burkolattal való ellátásával.
- ↳ Rekreációs övezet kialakítása – közösségi terek fejlesztése és a hozzá kapcsolódó közösségi ház fejlesztése. Játszótér, fitnesspark, sportpálya kialakítása.
- ↳ Olyan programok megvalósítása a közösségi tereken, mely a népességmegtartó hatás mellett erősíti a helyi identitást, a településhez kötődést.

6. A lakosság összetételének elemzése

1. táblázat: Felsőlajos község lakosságának száma 2011-2014. év

2011. év	2012. év	2013. év	2014. év
989	937	932	941

A fenti táblázat alapján a lakosságszám csökkenő tendenciát mutat. A Helyi Vizuál Regiszter lakosság-nyilvántartási 2011. évi adatai alapján 989 fő lakott a településen, 2014. évben már csak 941 fő. A lakosság számának csökkenése a jellemző a településen.

1. ábra: Felsőlajos lakosságszáma 2011-2014. év

2. táblázat: A Helyi Vizuál Regiszter lakosság-nyilvántartási adatai alapján 2015. január 1. napján a korcsoportok és a nemek a következőképpen oszlanak meg:

Korcsoport	Férfi	Nő	Együtt
0-14 éves	57	57	114
15-39 éves	173	146	319
40-59 éves	153	155	308
60-110 éves	89	108	197

Összesen:	472	466	938
------------------	------------	------------	------------

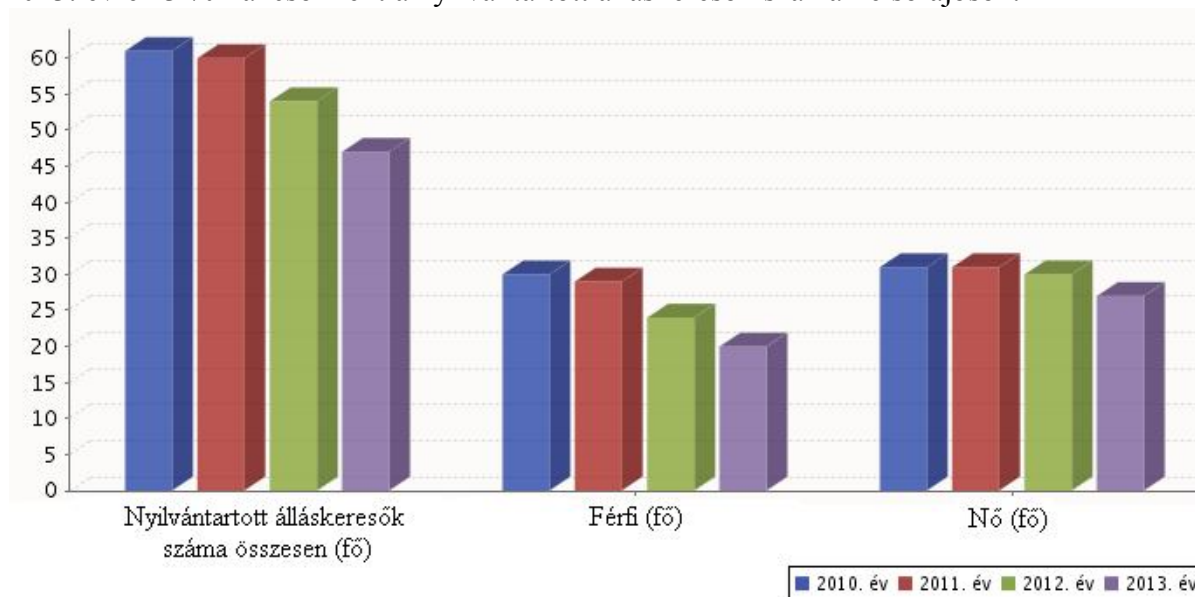
A munkanélküliség főbb adatai

3. táblázat: Nyilvántartott álláskeresők számának alakulása Felsőlajoson 2010-2013. év között

	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	61	60	54	47
Nyilvántartott álláskeresők száma, férfi (fő)	30	29	24	20
Nyilvántartott álláskeresők száma, nő (fő)	31	31	30	27

Forrás: KSH

A fenti táblázat adatai azt mutatják, hogy 2010. és 2013. év között folyamatos csökkenés figyelhető meg a nyilvántartott álláskeresők számában. 2010. évhez viszonyítva 2013. évre 23 %-kal csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma Felsőlajoson.

2. ábra: A 2010-2013. év közötti munkanélküliségi adatok ábrázolása

7. Oktatás, nevelés, egészségügy, szociális ellátás

7.1. Nevelés, oktatás

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete és Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2013. július 1. napjával létrehozta Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulást a köznevelési és egészségügyi feladatok racionálisabb, gazdaságosabb, magasabb színvonalon történő ellátása érdekében. A Társulás két intézményt tart fenn. A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsődét és Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézményét. Az óvoda tagintézményei: Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Szent Lajos utcai Tagintézmény (6050 Lajosmizse Szent Lajos utca 19.),

Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Rákóczi utcai Tagintézmény (6050 Lajosmizse Rákóczi u. 26.) és Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőlajosi Tagintézménye (6055 Felsőlajos, Óvoda utca 2.)
Az óvoda Felsőlajosi Tagintézményébe 50 gyerek jár.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.) értelmében (2012. évi hatálya alapján), 2013. január 1. napjától **az állam gondoskodik** – az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi gyermekkel tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével - a **köznevelési alapfeladatok ellátásáról**. A köznevelési feladatokat **az állam intézmény** alapításával és **fenntartásával**, továbbá egyházi vagy magánintézmény fenntartójával kötött köznevelési szerződés útján látja el. Az óvodai nevelésről a települési önkormányzat intézmény alapítása és fenntartása, vagy köznevelési szerződés révén gondoskodik.

Az Nkt. 74. § (5) bekezdése alapján a **3000 főt meg nem haladó** lakosságszámú települési önkormányzat vállalhatja az illetékességi területén levő összes, saját tulajdonában álló, az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyon működtetéséről való gondoskodást.

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 35/2012. (IX. 24.) számú határozatával döntött arról, hogy az önkormányzat illetékességi területén lévő, saját tulajdonában álló valamennyi, az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyonnak a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 76. §-a szerinti működtetését nem vállalja.

Fentiek értelmében a Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskola Felsőlajosi Tagintézménye működtetője és fenntartója 2013. január 1. napjától a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ

Az iskola Felsőlajosi Tagintézményébe (1-4. osztály) 79 diák jár a 2014-2015-ös tanévben.

Önkormányzatunk kiemelt feladatának tekinti az oktatásban jelenleg biztosított magas színvonal megtartását és fejlesztését. Célunk, hogy bármerre is kerüljenek egykori kisdíákjaink az életben, ne érezzék hátránynak, hogy kislelki iskolában kezdték meg tanulmányaikat.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↳ Óvoda: fűtési rendszer korszerűsítése, tető cseréje
- ↳ Iskola: szigetelés, nyílászárók cseréje, fűtési rendszer cseréje,
- ↳ Óvoda épületének fejlesztése, bővítése (tornaszoba, orvosi szoba építése) bölcsődei ellátás biztosítása. A bölcsődei ellátás biztosítása érdekében szükséges az óvoda épületének bővítése, fejlesztése, hogy egy épületben történjen a gyermekjóléti alapellátás

7.2. Egészségügyi ellátás

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. Tv. 152. §. (1) bekezdése sorolja fel az egészségügyi alapellátás körébe tartozó feladatokat, amelyek:

- házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás,
- védőnői ellátás,
- iskola-egészségügyi ellátás.

Az egészségügyi, gyermekjóléti és szociális ellátások többségének biztosítása Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás társulási megállapodása alapján Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye útján valósul meg, így a védőnői ellátás, a központi ügyeleti ellátás, valamint számos szakellátás igénybevétele. A háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ellátást egészségügyi ellátási szerződések útján biztosítjuk.

Felsőlajoson gyógyszertár jelenleg nem működik. A legközelebbi gyógyszertár Lajosmizsén található.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ *Fogászati és háziorvosi rendelők infrastrukturális fejlesztése, az épület korszerűsítése. Az ellátáshoz kapcsolódó új, korszerű eszközök beszerzése*

7.3. Szociális ellátás

A családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, gyermekjóléti szolgáltatás, házi segítségnyújtás, étkeztetés és nappali ellátás Lajosmizsén és Felsőlajoson közösen működik. A mikrotérsegen belül Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás útján Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye látja el e feladatokat.

A Képviselő-testület 2009. februárban döntött először arról, hogy vállalja a közösségi ellátások (szenvedélybetegek közösségi ellátása, pszichiátriai betegek közösségi ellátása és szenvedélybetegek alacsonyküszöbű közösségi ellátása) biztosítását. 2009. évtől folyamatosan biztosítja ezen ellátások fedezetét költségvetésében és ezzel párhuzamosan a feladat ellátására feladat-ellátási szerződést kötöttünk a Főplébániai Karitás Alapítvány RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálattal.

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2013. december 16. napján a 74/2013. (XII. 16.) határozatával döntött, hogy a Főplébániai Karitás Alapítvánnyal határozatlan időre feladat-ellátási szerződést köt a pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek közösségi ellátására, valamint a szenvedélybetegek alacsonyküszöbű közösségi ellátására vonatkozóan finanszírozási kötelezettség nélkül.

8. Közművelődés, kultúra, sport

8.1. Falunap, rendezvények

Felsőlajos Község Önkormányzat 2003. óta minden évben megszervezi a Falunapot. A kulturális rendezvény az egyetlen jelentősebb rendezvény a község életében, ami nagy népszerűségnek örvend. 2011 áprilisában Felsőlajos Község Önkormányzata elfogadta az önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló rendeletét, melyben rögzítette június 25-ét, mint helyi ünnepnapot, és az ahhoz kapcsolódó „Felsőlajosi Falunapok” rendezvényt.

Ami az állandó rendezvényeinket illeti, évente kerül megrendezésre az idősek napja, ezen kívül ünnepi és iskolai rendezvények, tanulmányi versenyek, bálók és mulatságok.

Fenti rendezvényeket a továbbiakban is színes programokat biztosítva kívánjuk megszervezni.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ *A települési helyi identitást erősítő rendezvények, kulturális örökségek megismerésére és megőrzésére irányuló programok megvalósítása. A rendezvénysorozat fő témája a hagyományőrzés.*

8.2. Helyi civil szervezetek

Felsőlajos Község Önkormányzata támogatja a helyi civil szervezeteket. Támogatást nyújt éves működési költségeikhez, ill. esetenként megvalósítandó projektjeikhez.

8.3. Könyvtár

Felsőlajos könyvtára az általános iskolában található. A mintegy 5.613 kötetből álló könyvtárnak (2011-ben 4.720 kötet volt) jelenleg 192 tagja van, ami az előző évekhez képest növekvő tendenciát mutat (2011-ben 91 tag volt). A mozgókönyvtári feladatok ellátására társulási szerződést kötött a Katona József Megyei Könyvtárral.

8.4. Sport

Amatőr versenyzők évente megszervezik az Amatőr fogathajtó bajnokságot az önkormányzat támogatásával.

Településünkön jelenleg óvodai és iskolai szervezésben az alábbi szakkörök működnek:

- ↪ szivacskezilabda,
- ↪ zumba,
- ↪ ovifoci.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Sportpálya létesítése*

9. Környezetvédelem

2005 áprilisától bevezetésre került Felsőlajoson a szelektív hulladékgyűjtés. Pályázati lehetőség útján 1 db gyűjtőszigetet helyeztünk el a lakosság részére.

2006. június 1-től határozatlan időre megállapodást kötött Felsőlajos Község Önkormányzata a DESIGN Termelő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft-vel térítésmentes szárazelem begyűjtésre és ártalmatlanításra.

Az általános iskola és az óvoda nevelési programjának szerves része a környezetvédelem.

10. Temetkezés

Felsőlajos jelenleg nem rendelkezik temetővel, a hagyományok szerint Lajosmizse városban történik a temetkezés. A 2010-ben jóváhagyott Településrendezési Terv lehetőséget ad a temető helyének kialakítására. (Elvi szinten a terület biztosított, de jogszabályi szinten nincs rögzítve)

11. Térségi összefüggések

Felsőlajos körzetközpontja Lajosmizse, ahol Lajosmizse jegyzője, mint körjegyzői feladatokat ellátó városi jegyző látja el a feladatokat Felsőlajos településen is. A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzői Irodájának Igazgatási Csoportjából 1 fő és az Adó

Csoportból 1 fő látja el feladatait Felsőlajoson a Faluházban. Így az adott ügyek elintézése könnyebb, gyorsabb az itt élők számára. Jelentős Kecskemét szerepe, amely számos területen is (munkahely, kereskedelem, oktatás) megnyilvánul.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ Faluház: szigetelés, nyílászárók cseréje, hőleadó rendszer cseréje

12. Önkormányzati adóbevételek alakulása 2010-2014. években

4. táblázat: A 2010 és 2014 között befolyt adóbevételek (e Ft)

Adónemek	2010.	2011.	2012.	2013.
Idegenforgalmi adó	42	24	55	156
Iparüzési adó	29.108	26.543	27.814	27.457
Gépjárműadó	8.817	9.413	11.397	3.992
Összesen	37.967	35.980	39.226	31.605

Forrás: Saját összeállítás zárszámadási adatok alapján

Fenti táblázat alapján elmondható, hogy az idegenforgalmi adó 2011. évtől jelentős ütemben növekedő tendenciát mutat. Az iparüzési adóbevételek 2011. és 2012. években növekedést mutat, majd 2013. évben némi csökkenés figyelhető meg.

A gépjárműadó bevételek 2010. és 2012. évek között folyamatos növekedést mutatnak. Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény 32. § (1) bekezdése alapján a gépjárműadóról szóló törvény alapján a belföldi gépjárművek után a települési önkormányzat által beszedett adó 40%-a a települési önkormányzatot illeti meg. E rendelkezés értelmében a beszedett gépjárműadó 60 %-át az állami költségvetésbe kell befizetni 2013. január 1 napjától. A fenti táblázatban látható 2012. és 2013. év közötti gépjárműadó bevételének drasztikus csökkenése e jogszabályi változásnak tudható be.

Adópolitika

Az önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételeket, illetve hatással van a településen élő magánszemélyekre és vállalkozások anyagi terheire.

A helyi adók esetében az Önkormányzat Képviselő testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitást, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

Az adóbevételek növelése érdekében az Önkormányzat képviselő testülete:

- minden évben, a költségvetés előkészítése, megalapozása során megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségeket, felülvizsgálja a helyi adó mentességeket, kedvezményeket, a helyi adó mértékét,
- adónemeket összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendelet módosításokról,
- csak olyan adórendeletet fogad el, amelyek mind a lakosság, mind a vállalkozások számára még elviselhető anyagi terhet jelentenek,
- figyelmet fordít, hogy az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében fokozottan figyelemmel kíséri az adóalanyi kör adó bejelentési kötelezettségének teljesítését,

- fokozott figyelmet fordít arra, hogy az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékozódik az adóintézmények nagyságáról, a beszedésre tett intézkedésekről, illetve a szükséges adóvégrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint a behajtás hatékonyságáról,
- a befizetések ösztönzése céljából gondoskodik az adózók tájékoztatásáról, közvetlen kapcsolattartásra törekszik az adózókkal
- adófelderítés hatékonyságának növelése érdekében ellenőrzéseket végez

Felsőlajos Község Önkormányzatának fejlesztési elképzelései 2015-2020 között

	Projekt címe	Projektgazda	Műszaki tartalom	
1.	Önkormányzati tulajdonú épületek energetikai korszerűsítése Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Óvoda, Iskola és Faluház energetikai fejlesztése (fűtési és világítási rendszerek): <i>Óvoda:</i> fűtési rendszer korszerűsítése, tető cseréje <i>Iskola:</i> szigetelés, nyílászárók cseréje, fűtési rendszer cseréje, <i>Faluház:</i> szigetelés, nyílászárók cseréje, hőleadó rendszer cseréje	50 000
2.	Közlekedésfejlesztés turisztikai és ipari területek feltárásához	Felsőlajos Község Önkormányzata	Turisztikai attrakciók (csárda, állatkert) és ipari területek megközelíthetőségének javítása az oda vezető utak szilárd burkolattal való ellátásával.	100 000
3.	Népességmegtartó fejlesztés Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Rekreációs övezet kialakítása – közösségi terek fejlesztése és a hozzá kapcsolódó közösségi ház fejlesztése. Játsszótér, fitnesspark, sportpálya kialakítása. Olyan programok megvalósítása a közösségi tereken, mely a népességmegtartó hatás mellett erősíti a helyi identitást, a településhez kötődést.	35 000
4.	Kerékpárút-hálózat kiépítése Táborfalva irányába	Felsőlajos Község Önkormányzata	Kerékpárút-hálózat kiépítése a Pest megyei Táborfalva község irányába. E projekt kapcsolódik a Táborfalva fejlesztési elképzeléseivel, hiszen ott is prioritást élvez a kerékpárút-hálózat kiépítése Bács-Kiskun megye irányába. A fejlesztéssel megvalósul Bács-Kiskun és Pest megye kerékpárúttal való összekapcsolása, hiszen Lajosmizsétől Dabásig összefüggő kerékpáros közlekedési feltétel is biztosított lenne. A már meglévő kerékpárút-hálózat felújítása Lajosmizse irányába.	45 000
5.	Gyermekjóléti alapellátás fejlesztése Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Óvoda épületének fejlesztése, bővítése (tornaszoba, orvosi szoba építése) bölcsődei ellátás biztosítása. A bölcsődei ellátás biztosítása érdekében szükséges az óvoda épületének bővítése,	45 000

			fejlesztése, hogy egy épületben történjen a gyermekjóléti alapellátás	
6.	Egészségügyi fejlesztések Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Fogászati és háziiorvosi rendelők infrastrukturális fejlesztése, az épület korszerűsítése. Az ellátáshoz kapcsolódó új, korszerű eszközök beszerzése	20 000
7.	Kulturális innováció Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	A települési helyi identitást erősítő rendezvények, kulturális örökségek megismerésére és megőrzésére irányuló programok megvalósítása. A rendezvénysorozat fő témája a hagyományőrzés.	8 000

ELŐTERJESZTÉS

**Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2015. április 21-i ülésére**

Tárgy: Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

Az előterjesztést készítette:

Horváth Sándor
pályázati referens

Véleményezésre és tárgyalásra megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

dr. Balogh László s.k.
jegyző

Előterjesztés
Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2015. április 21-i ülésére

Tárgy: Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

Ikt. sz.: LMKOHFL/178/2/2015.

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mőtv.) 116. §-a alapján a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Az Mőtv 116. §-ának további rendelkezései alapján:

A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Felsőlajos Község Önkormányzata előző gazdasági programját 2011-2014 évekre állapította meg a Képviselő-testület.

Fenti rendelkezéseknek megfelelően a felülvizsgált gazdasági program az *előterjesztés mellékletét* képi.

Fentiekre tekintettel az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2015. (.....)ÖH
Felsőlajos Község Önkormányzata
Gazdasági Programjának elfogadása

Határozat

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programját a 2015-2020-as időszakra vonatkozóan megtárgyalta és az alábbi kiegészítésekkel elfogadja:

.....
.....
.....

Felelős: Képviselő-testület
Határidő: 2015. április 21.

Lajosmizse, 2015. április 15.

Juhász Gyula s.k.
polgármester

Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

2015-2020.

2015. április 21.

A Gazdasági Program készítés céljainak rövid bemutatása

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 116. §-a tartalmazza az önkormányzat gazdasági programjának elkészítésére vonatkozó kötelezettségét.

A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Felsőlajos Község Önkormányzata az előző ciklus során készített gazdasági programot a 2011-2014 időszakra vonatkozóan, jelen dokumentum ennek felülvizsgált formája.

A gazdasági program időtávját az önkormányzat képviselő-testülete összhangba kívánja hozni a Partnerségi Megállapodás operatív programjainak támogatási lehetőségeivel az EU 2014-2020 tervezési időszakához igazodóan. Ennek fényében a felülvizsgálat a megjelenő pályázati lehetőségek függvényében a kötelezőnél szűkebb időtávon belül is indokolt lehet, hogy a fejlesztések tervezett határidőit a lehetőségekkel összhangba lehessen hozni.

A Gazdasági program szerkezete a program felülvizsgálatnak köszönhetően a korábbi jogszabály (1990. évi LXV. tv a helyi önkormányzatokról) által megadott tartalmi elvárások szerint építkezik, mivel a jelenleg aktuális jogszabály nem határoz meg részletes tartalmi elvárásokat. Jelen gazdasági program a jogszabályi előírásnak megfelelően összhangban van a Bács-Kiskun megyei területfejlesztési elképzelésekkel (a Bács-Kiskun 2020 Bács-Kiskun megye területfejlesztési koncepciójával és Bács-Kiskun Megye Integrált Területi Programjával).

Felhasznált tervezési dokumentumok

- Felsőlajos Településfejlesztési Koncepciója (2004.)
- Felsőlajos Településrendezési terve és helyi építési szabályzata (2005.)
- Felsőlajos projektlistája 2015.
- Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Koncepciója
- Országos Területfejlesztési Koncepció

Célkitűzések

- A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a helyi munkaerő képzettségi szintjének, és munkaerő-piaci alkalmazkodóképességének fokozásával, valamint a vállalkozások helyi infrastrukturális és együttműködési feltételeinek biztosításával/megteremtésével.
- A településfejlesztési politika célja a lakosság életminőségének folyamatos javítása, a külterület és a belterületi lakosok esélyegyenlőségének biztosítása a szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a vállalkozói környezet területén egyaránt.
- Az adópolitika célkitűzése a lehetséges ösztönző kedvezmények biztosítása az uniós normák és kötelezettségek betartása mellett, és az adóbevételek fejlesztési célú hasznosítása.
- A közszolgáltatásokban a magasan kvalifikált helyi szakemberek foglalkoztatása, a szolgáltató közigazgatás megteremtése, a lakossági és az önkormányzati célok szakszerű, diszkriminációmentes szolgálata.
- A befektetés-támogatási politika terén a vállalkozások működési, letelepedési feltételeinek javítása mellett az adóbevételek fejlesztési célú hasznosításának előtérbe helyezése.

Felsőlajos Község Önkormányzatának 2015-2020. évi gazdasági programja

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 4. pontja és a 116. § (1) bekezdése alapján Felsőlajos Község Önkormányzatának képviselő-testülete az alábbi gazdasági programot készíti a 2015-2020. évi időszakra vonatkozóan.

1. A település jellemzői

Felsőlajos Község Bács-Kiskun megye északi csücskében, az 5. sz. főút 62. km-énél elhelyezkedő település. Közigazgatási szempontból a település a Dél-alföldi régióhoz tartozó Bács-Kiskun megyében, a kecskeméti járásban helyezkedik el. A Dél-alföldi régió az Európai Unió besorolása szerint konvergencia-régió.

A község területe 11.441.374 m², ebből 843.070 m² belterület, 10.568.304 m² külterület. Az igazgatási területe a 2003. évi XXVI. törvénnyel elfogadott Országos Területrendezési Terv (OTRT) szerint jellemzően mezőgazdasági terület mozaikosan elhelyezkedő tanyákkal.

2. A környezet állapota

A település a Kiskunsági-löszöshát és Kiskunsági homokhát kistáj nevű területen helyezkedik el. A kistáj szélhordta homokkal fedett hordalékkúp-síkság.

A felszín közeli képződmények döntő többsége futóhomok. Vastagsága körülbelül 6-8 m-re tehető, de ez helyenként több is lehet.

Az ország egyik legnapfényesebb területe, mivel az évi napsütéses órák száma eléri a 2100 órát. A nyári évnegyedben 840 óra napsütés, a téli évnegyedben 200-210 óra körüli várható. Az évi középhőmérséklet 10,2-10,4 °C. A csapadék évi átlaga 540-560 mm között van. A szélirány leggyakrabban ÉNY-i, de jelentős a D-i irány is. Az átlagos szélesebbesség 2,5-3,0 m/s közötti.

3. Infrastruktúra helyzete

3.1. Közút

Felsőlajos közlekedés-földrajzi helyzete kiváló, településünk közigazgatási területét átszeli a Budapest Szegeddel összekötő 50. sz. főút. Az M5-ös autópályára legközelebb a lajosmizsei csomópontoknál lehet feljutni. Az M8-as autópálya tervezett Lajosmizse mellett elhaladó nyomvonalának kiépítése tovább erősítheti községünk kedvező logisztikai adottságait, társadalmi-gazdasági vonzerejét.

Felsőlajos belterületén jelenleg a következő utcák nem rendelkeznek szilárd burkolattal:

- ↖ Málna u.
- ↖ Akácfa u.
- ↖ Jonatán u.
- ↖ Kertész u.
- ↖ Körtefa u.
- ↖ Liget u.
- ↖ Diófa u.

- ↪ Nyírfa u.
- ↪ Hársfa u. egy része
- ↪ Nap u. egy része
- ↪ Fő u. egy része
- ↪ Óvoda u. egy része

A burkolattal rendelkező utak egy része felújításra szorul.

A belterületi utak egy része nincs burkolattal ellátva, ezek burkolása mindenképpen megoldandó feladat. A már burkolattal rendelkező utak bizonyos hányada felújításra szorul. Fontosnak tartjuk a járdaépítés folytatását.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Belterületi földes utcák szilárd burkolattal való ellátása*
- ↪ *Szilárd burkolatú utak felújítása*
- ↪ *Felsőlajosi bekötőút útburkolat felújítása*
- ↪ *Járda építése*
- ↪ *Kerékpárút-hálózat kiépítése a Pest megyei Táborfalva község irányába. A fejlesztéssel megvalósul Bács-Kiskun és Pest megye kerékpárúttal való összekapcsolása, hiszen Lajosmizsétől Dabasig összefüggő kerékpáros közlekedési feltétel is biztosított lenne.*
- ↪ *A már meglévő kerékpárút-hálózat felújítása Lajosmizse irányába.*

A Lajosmizséért Közalapítvány 2012. évben a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Vidékfejlesztési Támogatások Igazgatóságához pályázatot nyújtott be 5 db, külterületi földutak javításához szükséges eszköz beszerzésére. A pályázat támogatásban részesült.

Felsőlajos Község Önkormányzata és Lajosmizse Város Önkormányzata a Lajosmizséért Közalapítvánnyal 2013. február 1. napján üzemeltetési szerződést kötöttek, melyben a tulajdonos közalapítvány az üzemeltetési szerződésben megjelölt 5 db gépet az üzemeltetők használatába adja.

Felsőlajos Község Önkormányzata 2014. március 6. napján megállapodást kötött Lajosmizse Város Önkormányzatával az eszközök bérleti díjának megfizetéséről.

Fenti eszközök lehetőséget biztosítanak a külterületi földutak karbantartására.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Mezőgazdasági úthálózat fejlesztése*

3.2. Villamos energia, gáz, vízellátás

Felsőlajos villamos energia ellátottsága és a közvilágítás megoldott. A tanyák közötti nagy távolságok magas fajlagos költséget eredményeznek.

A belterületi hálózatbővítés az új lakóterület-alakításokkal összefüggésben várható a lakosság igénye és vállalása szerint.

Kiemelt cél, hogy a középületek energiafelhasználásának hatékonyságát növeljük megújuló energiaforrások bevonásával, korszerű berendezések beszerzésével.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Önkormányzati tulajdonú középületek villamos-energetikai korszerűsítése*

Felsőlajos belterületi középnyomású földgázhálózata kiépült, a hálózat karbantartását az GDF Suez végzi.

A belterületi hálózatbővítés az új lakóterület-alakításokkal összefüggésben a lakosság igénye és vállalása szerint.

A település vezetékes ivóvíz ellátottsága a következő utcák kivételével megoldott:

- ↪ Diófa u. egy része
- ↪ Körtefa u.
- ↪ Jonatán u.
- ↪ Kertész u.
- ↪ Nyírfa u.
- ↪ Vasút köz

A vízközmű üzemeltetője a Bácsvíz Zrt.

Az ivóvíz hálózat bővítése a már meglévő hálózat fejlesztésével fog megvalósulni a lakosság igénye és vállalása szerint.

<i>Kapcsolódó fejlesztési elképzelések</i>

↪ <i>Ivóvízhálózat fejlesztése, bővítése</i>

3.3. Csatornázás, szennyvízkezelés

Felsőlajos jelenleg nem rendelkezik kiépített szennyvízcsatorna hálózattal. Az ingatlanokról a települési folyékony hulladék tengelyen kerül elszállításra, 70 %-a zárt tároló berendezésekből, míg 30 %-a nem zárt tárolókból. A települési folyékony hulladék a Lajosmizse Városi Szennyvíztisztító Telepre és a Táborfalvi Szennyvíztisztító Telepre kerül beszállításra.

Felsőlajoson a szennyvízhálózat kiépítése pályázati úton nyert támogatás segítségével lehetséges. Lajosmizse egy kétfordulós KEOP-os pályázaton indult önállóan, melynek mindkét fordulóját megnyerte. A Lajosmizsével való közös pályázat tehát jelenleg nem releváns, így más településsel közösen pályázik a település. E pályázat keretében Felsőlajos és Ladánybene közös tisztítórendszert építené ki a két település között.

<i>Kapcsolódó fejlesztési elképzelések</i>

↪ <i>Felsőlajos község csatornahálózatának kiépítése és szennyvíztisztító telep építése Ladánybenével közösen</i>

3.4. Csapadékvíz elvezetés

A csapadékvíz elvezetése belterületi szikkasztó árokrendszerrel és a Dunavecsei Vízgazdálkodási Társulat 1967-ben kialakított csatorna-rendszerével történik.

4. Hulladékgazdálkodás

2001-ben Felsőlajos Község Önkormányzata 48 településsel közösen a regionális települési szilárd hulladék kezelésének megoldására belépett a Duna-Tisza-közi Nagytérség Konzorciumba. 2002. január 1-től hulladékgazdálkodásról szóló törvény alapján minden településnek kötelező feladata volt a szilárd hulladékszállítási közszolgáltató kiválasztása, valamint a hulladékártalmatlanító telep megnevezése. Mivel a ceglédi központú Konzorcium ekkor még nem tudott szolgáltatni (a ceglédi hulladéklerakó telepet 2010-ben adták át), Felsőlajos 2002. január 1-től csatlakozott Lajosmizse Város Önkormányzatához a szilárd hulladék szállítását és ártalmatlanítását illetően. Felsőlajos Község Önkormányzata mind a hulladék szállítására, mind a hulladék elhelyezésére 10 évre szóló szerződést kötött. 2004.

január 1-től a lajosmizsei hulladéklerakó telep bezárásra került, azóta a hulladék ártalmatlanítása a Kecskeméti Regionális Hulladéklerakón történik.

5. Gazdasági jellemzők

5.1. Jellemző gazdálkodási tevékenység

A településre és környezetére jellemző a homokos talajra épült mezőgazdaság: gabona, szőlő, gyümölcs, szántóföldi zöldségtermesztés, valamint a fóliasátras termesztés.

Az állattartásban a sertés, szarvasmarha, nyúl és baromfi a jellemző.

A településen lakók elsősorban mezőgazdasági tevékenységgel foglalkoznak, vállalkozóként, östermelőként, illetve kiegészítő tevékenységként.

A község fekvése és hagyományai a mezőgazdasági termelésbeli elsődlegességre mutatnak. A mezőgazdaságon belüli kiugró eredményt azonban csak intenzív illetve speciális tevékenységgel lehetett a múltban és lehet a jövőben is elérni.

Az Országos Területfejlesztési Konceptió (OTK) a Duna-Tisza közti Homokhátság teljes területén átfogó célkitűzésként a népesség helyben tartását, a természet degradációs folyamatainak megállítását a helyi adottságokhoz illeszkedő mezőgazdasági termelés biztonságának vízgazdálkodási, -tározási, infrastrukturális intézkedésekkel történő megőrzését, a ritkán lakott agrártérségek, tanyasi gazdaságok fejlesztését tűzte ki, a szükséges agrár-szerkezetváltással, valamint a hátság kedvezőtlen vízgazdálkodásának helyreállításával.

A célkitűzés teljesítéséhez az önkormányzat az infrastruktúra fejlesztése, a természeti erőforrásokkal való gazdálkodás, az alternatív energia hasznosítás mintaprojektjeivel tud hozzájárulni, továbbá a vállalkozások partnerségét, együttműködését elősegítő partnerséggel, koordinációval.

5.2. Ipari tevékenység, kereskedelem, vendéglátás, szolgáltatások

Az ipari tevékenységek körében megtalálhatók a könnyűipari-, élelmiszer- és építőipari cégek. A településen nem található nagy ipari szennyező.

A településen az elmúlt tíz évben az országos trendeknek megfelelően nőtt a kereskedelem, a vendéglátás és a szolgáltatások szerepe.

Az ipari terület nagyságának növelése a Településrendezési Terv módosításával megtörtént. Az ipari területek növelésével lehetővé vált az új vállalkozások betelepülése, amelyek további munkalehetőségeket biztosíthatnak. Ez jelentősen hozzájárulhat a foglalkoztatási szint növekedéséhez.

5.3. Idegenforgalom, turizmus

A termelés mellett jelenleg is meghatározó jelentőségű az idegenforgalom. A turizmus elemei a tanyai vendégfogadás és lovas turizmus. A felsőlajosi idegenforgalmi és turizmus vonzerő leltárában szerepel az Új Tanyacsárda lovas és vendéglátó szolgáltatásaival. Idegenforgalmi látványosság a település központjában található Faluház és a Közpark, valamint a Tájház. 2015. április 4. napján ünnepélyes keretek között nyitotta meg kapuit a Magán Zoo Állat- és Szabadidőpark. Az új attrakcióval Felsőljajosi komplett turisztikai csomagot tud kínálni a településre érkezők számára.

Az önkormányzat feladatának és egyben érdekének tekinti az idegenforgalmi szolgáltatók támogatását különböző projektjeik, pályázataik benyújtása során. Emellett szükségesnek tartja a lovas tanyák elérhetőségének javítását, amelyet lehetőségeihez mérten támogatni kíván.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

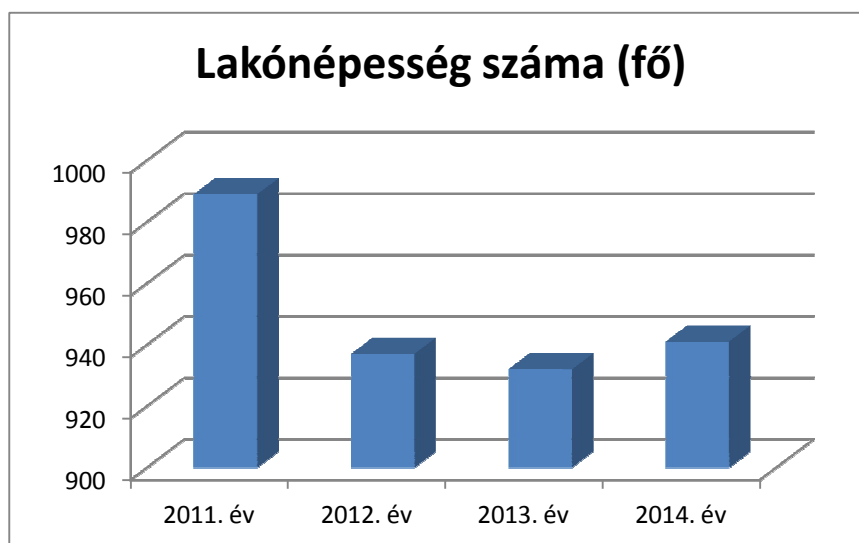
- ↪ Turisztikai attrakciók (Tanyacsárda, Állatkert) és ipari területek megközelíthetőségének javítása az oda vezető utak szilárd burkolattal való ellátásával.
- ↪ Rekreációs övezet kialakítása – közösségi terek fejlesztése és a hozzá kapcsolódó közösségi ház fejlesztése. Játszótér, fitnesspark, sportpálya kialakítása.
- ↪ Olyan programok megvalósítása a közösségi tereken, mely a népességmegtartó hatás mellett erősíti a helyi identitást, a településhez kötődést.

6. A lakosság összetételének elemzése

1. táblázat: Felsőlajos község lakosságának száma 2011-2014. év

2011. év	2012. év	2013. év	2014. év
989	937	932	941

A fenti táblázat alapján a lakosságszám csökkenő tendenciát mutat. A Helyi Vizuál Regiszter lakosság-nyilvántartási 2011. évi adatai alapján 989 fő lakott a településen, 2014. évben már csak 941 fő. A lakosság számának csökkenése a jellemző a településen.

1. ábra: Felsőlajos lakosságszáma 2011-2014. év

2. táblázat: A Helyi Vizuál Regiszter lakosság-nyilvántartási adatai alapján 2015. január 1. napján a korcsoportok és a nemek a következőképpen oszlanak meg:

Korcsoport	Férfi	Nő	Együtt
0-14 éves	57	57	114
15-39 éves	173	146	319
40-59 éves	153	155	308
60-110 éves	89	108	197

Összesen:	472	466	938
------------------	------------	------------	------------

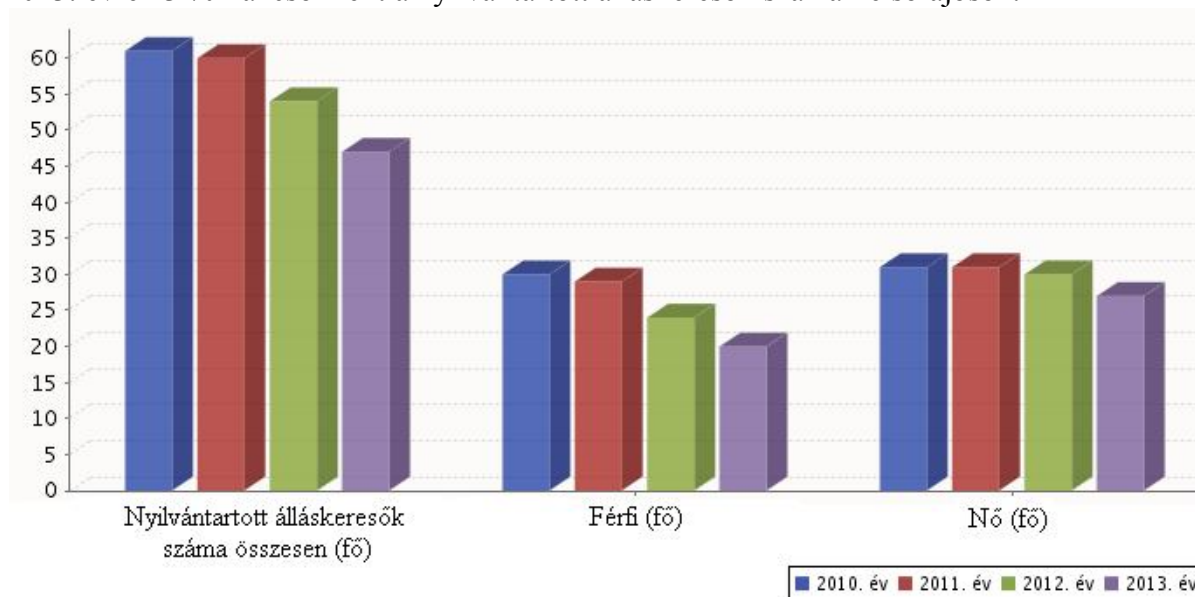
A munkanélküliség főbb adatai

3. táblázat: Nyilvántartott álláskeresők számának alakulása Felsőlajoson 2010-2013. év között

	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	61	60	54	47
Nyilvántartott álláskeresők száma, férfi (fő)	30	29	24	20
Nyilvántartott álláskeresők száma, nő (fő)	31	31	30	27

Forrás: KSH

A fenti táblázat adatai azt mutatják, hogy 2010. és 2013. év között folyamatos csökkenés figyelhető meg a nyilvántartott álláskeresők számában. 2010. évhez viszonyítva 2013. évre 23 %-kal csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma Felsőlajoson.

2. ábra: A 2010-2013. év közötti munkanélküliségi adatok ábrázolása

7. Oktatás, nevelés, egészségügy, szociális ellátás

7.1. Nevelés, oktatás

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete és Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2013. július 1. napjával létrehozta Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulást a köznevelési és egészségügyi feladatok racionálisabb, gazdaságosabb, magasabb színvonalon történő ellátása érdekében. A Társulás két intézményt tart fenn. A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsődét és Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézményét. Az óvoda tagintézményei: Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Szent Lajos utcai Tagintézmény (6050 Lajosmizse Szent Lajos utca 19.),

Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Rákóczi utcai Tagintézmény (6050 Lajosmizse Rákóczi u. 26.) és Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőlajosi Tagintézménye (6055 Felsőlajos, Óvoda utca 2.)
Az óvoda Felsőlajosi Tagintézményébe 50 gyerek jár.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.) értelmében (2012. évi hatálya alapján), 2013. január 1. napjától **az állam gondoskodik** – az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi gyermekkel tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével - a **köznevelési alapfeladatok ellátásáról**. A köznevelési feladatokat **az állam intézmény** alapításával és **fenntartásával**, továbbá egyházi vagy magánintézmény fenntartójával kötött köznevelési szerződés útján látja el. Az óvodai nevelésről a települési önkormányzat intézmény alapítása és fenntartása, vagy köznevelési szerződés révén gondoskodik.

Az Nkt. 74. § (5) bekezdése alapján a **3000 főt meg nem haladó** lakosságszámú települési önkormányzat vállalhatja az illetékességi területén levő összes, saját tulajdonában álló, az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyon működtetéséről való gondoskodást.

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 35/2012. (IX. 24.) számú határozatával döntött arról, hogy az önkormányzat illetékességi területén lévő, saját tulajdonában álló valamennyi, az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyonnak a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 76. §-a szerinti működtetését nem vállalja.

Fentiek értelmében a Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskola Felsőlajosi Tagintézménye működtetője és fenntartója 2013. január 1. napjától a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ

Az iskola Felsőlajosi Tagintézményébe (1-4. osztály) 79 diák jár a 2014-2015-ös tanévben.

Önkormányzatunk kiemelt feladatának tekinti az oktatásban jelenleg biztosított magas színvonal megtartását és fejlesztését. Célunk, hogy bármerre is kerüljenek egykori kisdíákjaink az életben, ne érezzék hátránynak, hogy kiskisfalusi iskolában kezdték meg tanulmányaikat.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↳ Óvoda: fűtési rendszer korszerűsítése, tető cseréje
- ↳ Iskola: szigetelés, nyílászárók cseréje, fűtési rendszer cseréje,
- ↳ Óvoda épületének fejlesztése, bővítése (tornaszoba, orvosi szoba építése) bölcsődei ellátás biztosítása. A bölcsődei ellátás biztosítása érdekében szükséges az óvoda épületének bővítése, fejlesztése, hogy egy épületben történjen a gyermekjóléti alapellátás

7.2. Egészségügyi ellátás

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. Tv. 152. §. (1) bekezdése sorolja fel az egészségügyi alapellátás körébe tartozó feladatokat, amelyek:

- háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás,
- védőnői ellátás,
- iskola-egészségügyi ellátás.

Az egészségügyi, gyermekjóléti és szociális ellátások többségének biztosítása Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás társulási megállapodása alapján Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye útján valósul meg, így a védőnői ellátás, a központi ügyeleti ellátás, valamint számos szakellátás igénybevétele. A háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ellátást egészségügyi ellátási szerződések útján biztosítjuk.

Felsőlajoson gyógyszertár jelenleg nem működik. A legközelebbi gyógyszertár Lajosmizsén található.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ *Fogászati és háziorvosi rendelők infrastrukturális fejlesztése, az épület korszerűsítése. Az ellátáshoz kapcsolódó új, korszerű eszközök beszerzése*

7.3. Szociális ellátás

A családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, gyermekjóléti szolgáltatás, házi segítségnyújtás, étkeztetés és nappali ellátás Lajosmizsén és Felsőlajoson közösen működik. A mikrotérségen belül Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás útján Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye látja el e feladatokat.

A Képviselő-testület 2009. februárban döntött először arról, hogy vállalja a közösségi ellátások (szenvedélybetegek közösségi ellátása, pszichiátriai betegek közösségi ellátása és szenvedélybetegek alacsonyküszöbű közösségi ellátása) biztosítását. 2009. évtől folyamatosan biztosítja ezen ellátások fedezetét költségvetésében és ezzel párhuzamosan a feladat ellátására feladat-ellátási szerződést kötöttünk a Főplébániai Karitás Alapítvány RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálattal.

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2013. december 16. napján a 74/2013. (XII. 16.) határozatával döntött, hogy a Főplébániai Karitás Alapítvánnyal határozatlan időre feladat-ellátási szerződést köt a pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek közösségi ellátására, valamint a szenvedélybetegek alacsonyküszöbű közösségi ellátására vonatkozóan finanszírozási kötelezettség nélkül.

8. Közművelődés, kultúra, sport

8.1. Falunap, rendezvények

Felsőlajos Község Önkormányzat 2003. óta minden évben megszervezi a Falunapot. A kulturális rendezvény az egyetlen jelentősebb rendezvény a község életében, ami nagy népszerűségnek örvend. 2011 áprilisában Felsőlajos Község Önkormányzata elfogadta az önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló rendeletét, melyben rögzítette június 25-ét, mint helyi ünnepnapot, és az ahhoz kapcsolódó „Felsőlajosi Falunapok” rendezvényt.

Ami az állandó rendezvényeinket illeti, évente kerül megrendezésre az idősek napja, ezen kívül ünnepi és iskolai rendezvények, tanulmányi versenyek, bálók és mulatságok.

Fenti rendezvényeket a továbbiakban is színes programokat biztosítva kívánjuk megszervezni.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ *A települési helyi identitást erősítő rendezvények, kulturális örökségek megismerésére és megőrzésére irányuló programok megvalósítása. A rendezvénysorozat fő témája a hagyományőrzés.*

8.2. Helyi civil szervezetek

Felsőlajos Község Önkormányzata támogatja a helyi civil szervezeteket. Támogatást nyújt éves működési költségeikhez, ill. esetenként megvalósítandó projektjeikhez.

8.3. Könyvtár

Felsőlajos könyvtára az általános iskolában található. A mintegy 5.613 kötetből álló könyvtárnak (2011-ben 4.720 kötet volt) jelenleg 192 tagja van, ami az előző évekhez képest növekvő tendenciát mutat (2011-ben 91 tag volt). A mozgókönyvtári feladatok ellátására társulási szerződést kötött a Katona József Megyei Könyvtárral.

8.4. Sport

Amatőr versenyzők évente megszervezik az Amatőr fogathajtó bajnokságot az önkormányzat támogatásával.

Településünkön jelenleg óvodai és iskolai szervezésben az alábbi szakkörök működnek:

- ↪ szivacskezilabda,
- ↪ zumba,
- ↪ ovifoci.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Sportpálya létesítése*

9. Környezetvédelem

2005 áprilisától bevezetésre került Felsőlajoson a szelektív hulladékgyűjtés. Pályázati lehetőség útján 1 db gyűjtőszigetet helyeztünk el a lakosság részére.

2006. június 1-től határozatlan időre megállapodást kötött Felsőlajos Község Önkormányzata a DESIGN Termelő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft-vel térítésmentes szárazelem begyűjtésre és ártalmatlanításra.

Az általános iskola és az óvoda nevelési programjának szerves része a környezetvédelem.

10. Temetkezés

Felsőlajos jelenleg nem rendelkezik temetővel, a hagyományok szerint Lajosmizse városban történik a temetkezés. A 2010-ben jóváhagyott Településrendezési Terv lehetőséget ad a temető helyének kialakítására. (Elvi szinten a terület biztosított, de jogszabályi szinten nincs rögzítve)

11. Térségi összefüggések

Felsőlajos körzetközpontja Lajosmizse, ahol Lajosmizse jegyzője, mint körjegyzői feladatokat ellátó városi jegyző látja el a feladatokat Felsőlajos településen is. A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzői Irodájának Igazgatási Csoportjából 1 fő és az Adó

Csoportból 1 fő látja el feladatait Felsőlajoson a Faluházban. Így az adott ügyek elintézése könnyebb, gyorsabb az itt élők számára. Jelentős Kecskemét szerepe, amely számos területen is (munkahely, kereskedelem, oktatás) megnyilvánul.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ Faluház: szigetelés, nyílászárók cseréje, hőleadó rendszer cseréje

12. Önkormányzati adóbevételek alakulása 2010-2014. években

4. táblázat: A 2010 és 2014 között befolyt adóbevételek (e Ft)

Adónemek	2010.	2011.	2012.	2013.
Idegenforgalmi adó	42	24	55	156
Iparüzési adó	29.108	26.543	27.814	27.457
Gépjárműadó	8.817	9.413	11.397	3.992
Összesen	37.967	35.980	39.226	31.605

Forrás: Saját összeállítás zárszámadási adatok alapján

Fenti táblázat alapján elmondható, hogy az idegenforgalmi adó 2011. évtől jelentős ütemben növekedő tendenciát mutat. Az iparüzési adóbevételek 2011. és 2012. években növekedést mutat, majd 2013. évben némi csökkenés figyelhető meg.

A gépjárműadó bevételek 2010. és 2012. évek között folyamatos növekedést mutatnak. Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény 32. § (1) bekezdése alapján a gépjárműadóról szóló törvény alapján a belföldi gépjárművek után a települési önkormányzat által beszedett adó 40%-a a települési önkormányzatot illeti meg. E rendelkezés értelmében a beszedett gépjárműadó 60 %-át az állami költségvetésbe kell befizetni 2013. január 1 napjától. A fenti táblázatban látható 2012. és 2013. év közötti gépjárműadó bevételének drasztikus csökkenése e jogszabályi változásnak tudható be.

Adópolitika

Az önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételeket, illetve hatással van a településen élő magánszemélyekre és vállalkozások anyagi terheire.

A helyi adók esetében az Önkormányzat Képviselő testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitást, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

Az adóbevételek növelése érdekében az Önkormányzat képviselő testülete:

- minden évben, a költségvetés előkészítése, megalapozása során megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségeket, felülvizsgálja a helyi adó mentességeket, kedvezményeket, a helyi adó mértékét,
- adónemeket összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendelet módosításokról,
- csak olyan adórendeletet fogad el, amelyek mind a lakosság, mind a vállalkozások számára még elviselhető anyagi terhet jelentenek,
- figyelmet fordít, hogy az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében fokozottan figyelemmel kíséri az adóalanyi kör adó bejelentési kötelezettségének teljesítését,

- fokozott figyelmet fordít arra, hogy az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékozódik az adóintézkedések nagyságáról, a beszedésre tett intézkedésekről, illetve a szükséges adóvégrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint a behajtás hatékonyságáról,
- a befizetések ösztönzése céljából gondoskodik az adózók tájékoztatásáról, közvetlen kapcsolattartásra törekszik az adózókkal
- adófelderítés hatékonyságának növelése érdekében ellenőrzéseket végez

Felsőlajos Község Önkormányzatának fejlesztési elképzelései 2015-2020 között

	Projekt címe	Projektgazda	Műszaki tartalom	
1.	Önkormányzati tulajdonú épületek energetikai korszerűsítése Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Óvoda, Iskola és Faluház energetikai fejlesztése (fűtési és világítási rendszerek): <i>Óvoda:</i> fűtési rendszer korszerűsítése, tető cseréje <i>Iskola:</i> szigetelés, nyílászárók cseréje, fűtési rendszer cseréje, <i>Faluház:</i> szigetelés, nyílászárók cseréje, hőleadó rendszer cseréje	50 000
2.	Közlekedésfejlesztés turisztikai és ipari területek feltárásához	Felsőlajos Község Önkormányzata	Turisztikai attrakciók (csárda, állatkert) és ipari területek megközelíthetőségének javítása az oda vezető utak szilárd burkolattal való ellátásával.	100 000
3.	Népességmegtartó fejlesztés Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Rekreációs övezet kialakítása – közösségi terek fejlesztése és a hozzá kapcsolódó közösségi ház fejlesztése. Játsszótér, fitnesspark, sportpálya kialakítása. Olyan programok megvalósítása a közösségi tereken, mely a népességmegtartó hatás mellett erősíti a helyi identitást, a településhez kötődést.	35 000
4.	Kerékpárút-hálózat kiépítése Táborfalva irányába	Felsőlajos Község Önkormányzata	Kerékpárút-hálózat kiépítése a Pest megyei Táborfalva község irányába. E projekt kapcsolódik a Táborfalva fejlesztési elképzeléseivel, hiszen ott is prioritást élvez a kerékpárút-hálózat kiépítése Bács-Kiskun megye irányába. A fejlesztéssel megvalósul Bács-Kiskun és Pest megye kerékpárúttal való összekapcsolása, hiszen Lajosmizsétől Dabásig összefüggő kerékpáros közlekedési feltétel is biztosított lenne. A már meglévő kerékpárút-hálózat felújítása Lajosmizse irányába.	45 000
5.	Gyermekjóléti alapellátás fejlesztése Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Óvoda épületének fejlesztése, bővítése (tornaszoba, orvosi szoba építése) bölcsődei ellátás biztosítása. A bölcsődei ellátás biztosítása érdekében szükséges az óvoda épületének bővítése,	45 000

			fejlesztése, hogy egy épületben történjen a gyermekjóléti alapellátás	
6.	Egészségügyi fejlesztések Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Fogászati és háziiorvosi rendelők infrastrukturális fejlesztése, az épület korszerűsítése. Az ellátáshoz kapcsolódó új, korszerű eszközök beszerzése	20 000
7.	Kulturális innováció Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	A települési helyi identitást erősítő rendezvények, kulturális örökségek megismerésére és megőrzésére irányuló programok megvalósítása. A rendezvénysorozat fő témája a hagyományőrzés.	8 000

ELŐTERJESZTÉS

**Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2015. április 21-i ülésére**

Tárgy: Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

Az előterjesztést készítette:

Horváth Sándor
pályázati referens

Véleményezésre és tárgyalásra megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

dr. Balogh László s.k.
jegyző

Előterjesztés
Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2015. április 21-i ülésére

Tárgy: Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

Ikt. sz.: LMKOHFL/178/2/2015.

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mőtv.) 116. §-a alapján a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Az Mőtv 116. §-ának további rendelkezései alapján:

A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Felsőlajos Község Önkormányzata előző gazdasági programját 2011-2014 évekre állapította meg a Képviselő-testület.

Fenti rendelkezéseknek megfelelően a felülvizsgált gazdasági program az *előterjesztés mellékletét* képi.

Fentiekre tekintettel az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2015. (.....)ÖH
Felsőlajos Község Önkormányzata
Gazdasági Programjának elfogadása

Határozat

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programját a 2015-2020-as időszakra vonatkozóan megtárgyalta és az alábbi kiegészítésekkel elfogadja:

.....
.....
.....

Felelős: Képviselő-testület
Határidő: 2015. április 21.

Lajosmizse, 2015. április 15.

Juhász Gyula s.k.
polgármester

Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

2015-2020.

2015. április 21.

A Gazdasági Program készítés céljainak rövid bemutatása

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 116. §-a tartalmazza az önkormányzat gazdasági programjának elkészítésére vonatkozó kötelezettségét.

A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Felsőlajos Község Önkormányzata az előző ciklus során készített gazdasági programot a 2011-2014 időszakra vonatkozóan, jelen dokumentum ennek felülvizsgált formája.

A gazdasági program időtávját az önkormányzat képviselő-testülete összhangba kívánja hozni a Partnerségi Megállapodás operatív programjainak támogatási lehetőségeivel az EU 2014-2020 tervezési időszakához igazodóan. Ennek fényében a felülvizsgálat a megjelenő pályázati lehetőségek függvényében a kötelezőnél szűkebb időtávon belül is indokolt lehet, hogy a fejlesztések tervezett határidőit a lehetőségekkel összhangba lehessen hozni.

A Gazdasági program szerkezete a program felülvizsgálatnak köszönhetően a korábbi jogszabály (1990. évi LXV. tv a helyi önkormányzatokról) által megadott tartalmi elvárások szerint építkezik, mivel a jelenleg aktuális jogszabály nem határoz meg részletes tartalmi elvárásokat. Jelen gazdasági program a jogszabályi előírásnak megfelelően összhangban van a Bács-Kiskun megyei területfejlesztési elképzelésekkel (a Bács-Kiskun 2020 Bács-Kiskun megye területfejlesztési koncepciójával és Bács-Kiskun Megye Integrált Területi Programjával).

Felhasznált tervezési dokumentumok

- Felsőlajos Településfejlesztési Koncepciója (2004.)
- Felsőlajos Településrendezési terve és helyi építési szabályzata (2005.)
- Felsőlajos projektlistája 2015.
- Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Koncepciója
- Országos Területfejlesztési Koncepció

Célkitűzések

- A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a helyi munkaerő képzettségi szintjének, és munkaerő-piaci alkalmazkodóképességének fokozásával, valamint a vállalkozások helyi infrastrukturális és együttműködési feltételeinek biztosításával/megteremtésével.
- A településfejlesztési politika célja a lakosság életminőségének folyamatos javítása, a külterület és a belterületi lakosok esélyegyenlőségének biztosítása a szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a vállalkozói környezet területén egyaránt.
- Az adópolitika célkitűzése a lehetséges ösztönző kedvezmények biztosítása az uniós normák és kötelezettségek betartása mellett, és az adóbevételek fejlesztési célú hasznosítása.
- A közszolgáltatásokban a magasan kvalifikált helyi szakemberek foglalkoztatása, a szolgáltató közigazgatás megteremtése, a lakossági és az önkormányzati célok szakszerű, diszkriminációmentes szolgálata.
- A befektetés-támogatási politika terén a vállalkozások működési, letelepedési feltételeinek javítása mellett az adóbevételek fejlesztési célú hasznosításának előtérbe helyezése.

Felsőlajos Község Önkormányzatának 2015-2020. évi gazdasági programja

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 4. pontja és a 116. § (1) bekezdése alapján Felsőlajos Község Önkormányzatának képviselő-testülete az alábbi gazdasági programot készíti a 2015-2020. évi időszakra vonatkozóan.

1. A település jellemzői

Felsőlajos Község Bács-Kiskun megye északi csücskében, az 5. sz. főút 62. km-énél elhelyezkedő település. Közigazgatási szempontból a település a Dél-alföldi régióhoz tartozó Bács-Kiskun megyében, a kecskeméti járásban helyezkedik el. A Dél-alföldi régió az Európai Unió besorolása szerint konvergencia-régió.

A község területe 11.441.374 m², ebből 843.070 m² belterület, 10.568.304 m² külterület. Az igazgatási területe a 2003. évi XXVI. törvénnyel elfogadott Országos Területrendezési Terv (OTRT) szerint jellemzően mezőgazdasági terület mozaikosan elhelyezkedő tanyákkal.

2. A környezet állapota

A település a Kiskunsági-löszöshát és Kiskunsági homokhát kistáj nevű területen helyezkedik el. A kistáj szélhordta homokkal fedett hordalékkúp-síkság.

A felszín közeli képződmények döntő többsége futóhomok. Vastagsága körülbelül 6-8 m-re tehető, de ez helyenként több is lehet.

Az ország egyik legnapfényesebb területe, mivel az évi napsütéses órák száma eléri a 2100 órát. A nyári évnegyedben 840 óra napsütés, a téli évnegyedben 200-210 óra körüli várható. Az évi középhőmérséklet 10,2-10,4 °C. A csapadék évi átlaga 540-560 mm között van. A szélirány leggyakrabban ÉNY-i, de jelentős a D-i irány is. Az átlagos szélesebbesség 2,5-3,0 m/s közötti.

3. Infrastruktúra helyzete

3.1. Közút

Felsőlajos közlekedés-földrajzi helyzete kiváló, településünk közigazgatási területét átszeli a Budapest Szegeddel összekötő 50. sz. főút. Az M5-ös autópályára legközelebb a lajosmizsei csomópontoknál lehet feljutni. Az M8-as autópálya tervezett Lajosmizse mellett elhaladó nyomvonalának kiépítése tovább erősítheti községünk kedvező logisztikai adottságait, társadalmi-gazdasági vonzerejét.

Felsőlajos belterületén jelenleg a következő utcák nem rendelkeznek szilárd burkolattal:

- ↖ Málna u.
- ↖ Akácfa u.
- ↖ Jonatán u.
- ↖ Kertész u.
- ↖ Körtefa u.
- ↖ Liget u.
- ↖ Diófa u.

- ↪ Nyírfa u.
- ↪ Hársfa u. egy része
- ↪ Nap u. egy része
- ↪ Fő u. egy része
- ↪ Óvoda u. egy része

A burkolattal rendelkező utak egy része felújításra szorul.

A belterületi utak egy része nincs burkolattal ellátva, ezek burkolása mindenképpen megoldandó feladat. A már burkolattal rendelkező utak bizonyos hányada felújításra szorul. Fontosnak tartjuk a járdaépítés folytatását.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Belterületi földes utcák szilárd burkolattal való ellátása*
- ↪ *Szilárd burkolatú utak felújítása*
- ↪ *Felsőlajosi bekötőút útburkolat felújítása*
- ↪ *Járda építése*
- ↪ *Kerékpárút-hálózat kiépítése a Pest megyei Táborfalva község irányába. A fejlesztéssel megvalósul Bács-Kiskun és Pest megye kerékpárúttal való összekapcsolása, hiszen Lajosmizsétől Dabasig összefüggő kerékpáros közlekedési feltétel is biztosított lenne.*
- ↪ *A már meglévő kerékpárút-hálózat felújítása Lajosmizse irányába.*

A Lajosmizséért Közalapítvány 2012. évben a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Vidékfejlesztési Támogatások Igazgatóságához pályázatot nyújtott be 5 db, külterületi földutak javításához szükséges eszköz beszerzésére. A pályázat támogatásban részesült.

Felsőlajos Község Önkormányzata és Lajosmizse Város Önkormányzata a Lajosmizséért Közalapítvánnyal 2013. február 1. napján üzemeltetési szerződést kötöttek, melyben a tulajdonos közalapítvány az üzemeltetési szerződésben megjelölt 5 db gépet az üzemeltetők használatába adja.

Felsőlajos Község Önkormányzata 2014. március 6. napján megállapodást kötött Lajosmizse Város Önkormányzatával az eszközök bérleti díjának megfizetéséről.

Fenti eszközök lehetőséget biztosítanak a külterületi földutak karbantartására.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Mezőgazdasági úthálózat fejlesztése*

3.2. Villamos energia, gáz, vízellátás

Felsőlajos villamos energia ellátottsága és a közvilágítás megoldott. A tanyák közötti nagy távolságok magas fajlagos költséget eredményeznek.

A belterületi hálózatbővítés az új lakóterület-alakításokkal összefüggésben várható a lakosság igénye és vállalása szerint.

Kiemelt cél, hogy a középületek energiafelhasználásának hatékonyságát növeljük megújuló energiaforrások bevonásával, korszerű berendezések beszerzésével.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Önkormányzati tulajdonú középületek villamos-energetikai korszerűsítése*

Felsőlajos belterületi középnyomású földgázhálózata kiépült, a hálózat karbantartását az GDF Suez végzi.

A belterületi hálózatbővítés az új lakóterület-alakításokkal összefüggésben a lakosság igénye és vállalása szerint.

A település vezetékes ivóvíz ellátottsága a következő utcák kivételével megoldott:

- ↪ Diófa u. egy része
- ↪ Körtefa u.
- ↪ Jonatán u.
- ↪ Kertész u.
- ↪ Nyírfa u.
- ↪ Vasút köz

A vízközmű üzemeltetője a Bácsvíz Zrt.

Az ivóvíz hálózat bővítése a már meglévő hálózat fejlesztésével fog megvalósulni a lakosság igénye és vállalása szerint.

<i>Kapcsolódó fejlesztési elképzelések</i>

↪ <i>Ivóvízhálózat fejlesztése, bővítése</i>

3.3. Csatornázás, szennyvízkezelés

Felsőlajos jelenleg nem rendelkezik kiépített szennyvízcsatorna hálózattal. Az ingatlanokról a települési folyékony hulladék tengelyen kerül elszállításra, 70 %-a zárt tároló berendezésekből, míg 30 %-a nem zárt tárolókból. A települési folyékony hulladék a Lajosmizse Városi Szennyvíztisztító Telepre és a Táborfalvi Szennyvíztisztító Telepre kerül beszállításra.

Felsőlajoson a szennyvízhálózat kiépítése pályázati úton nyert támogatás segítségével lehetséges. Lajosmizse egy kétfordulós KEOP-os pályázaton indult önállóan, melynek mindkét fordulóját megnyerte. A Lajosmizsével való közös pályázat tehát jelenleg nem releváns, így más településsel közösen pályázik a település. E pályázat keretében Felsőlajos és Ladánybene közös tisztítórendszert építené ki a két település között.

<i>Kapcsolódó fejlesztési elképzelések</i>

↪ <i>Felsőlajos község csatornahálózatának kiépítése és szennyvíztisztító telep építése Ladánybenével közösen</i>

3.4. Csapadékvíz elvezetés

A csapadékvíz elvezetése belterületi szikkasztó árokrendszerrel és a Dunavecsei Vízgazdálkodási Társulat 1967-ben kialakított csatorna-rendszerével történik.

4. Hulladékgazdálkodás

2001-ben Felsőlajos Község Önkormányzata 48 településsel közösen a regionális települési szilárd hulladék kezelésének megoldására belépett a Duna-Tisza-közi Nagytársaság Konzorciumba. 2002. január 1-től hulladékgazdálkodásról szóló törvény alapján minden településnek kötelező feladata volt a szilárd hulladékszállítási közszolgáltató kiválasztása, valamint a hulladékártalmatlanító telep megnevezése. Mivel a ceglédi központú Konzorcium ekkor még nem tudott szolgáltatni (a ceglédi hulladéklerakó telepet 2010-ben adták át), Felsőlajos 2002. január 1-től csatlakozott Lajosmizse Város Önkormányzatához a szilárd hulladék szállítását és ártalmatlanítását illetően. Felsőlajos Község Önkormányzata mind a hulladék szállítására, mind a hulladék elhelyezésére 10 évre szóló szerződést kötött. 2004.

január 1-től a lajosmizsei hulladéklerakó telep bezárásra került, azóta a hulladék ártalmatlanítása a Kecskeméti Regionális Hulladéklerakón történik.

5. Gazdasági jellemzők

5.1. Jellemző gazdálkodási tevékenység

A településre és környezetére jellemző a homokos talajra épült mezőgazdaság: gabona, szőlő, gyümölcs, szántóföldi zöldségtermesztés, valamint a fóliasátras termesztés.

Az állattartásban a sertés, szarvasmarha, nyúl és baromfi a jellemző.

A településen lakók elsősorban mezőgazdasági tevékenységgel foglalkoznak, vállalkozóként, östermelőként, illetve kiegészítő tevékenységként.

A község fekvése és hagyományai a mezőgazdasági termelésbeli elsődlegességre mutatnak. A mezőgazdaságon belüli kiugró eredményt azonban csak intenzív illetve speciális tevékenységgel lehetett a múltban és lehet a jövőben is elérni.

Az Országos Területfejlesztési Konceptió (OTK) a Duna-Tisza közti Homokhátság teljes területén átfogó célkitűzésként a népesség helyben tartását, a természet degradációs folyamatainak megállítását a helyi adottságokhoz illeszkedő mezőgazdasági termelés biztonságának vízgazdálkodási, -tározási, infrastrukturális intézkedésekkel történő megőrzését, a ritkán lakott agrártérségek, tanyasi gazdaságok fejlesztését tűzte ki, a szükséges agrár-szerkezetváltással, valamint a hátság kedvezőtlen vízgazdálkodásának helyreállításával.

A célkitűzés teljesítéséhez az önkormányzat az infrastruktúra fejlesztése, a természeti erőforrásokkal való gazdálkodás, az alternatív energia hasznosítás mintaprojektjeivel tud hozzájárulni, továbbá a vállalkozások partnerségét, együttműködését elősegítő partnerséggel, koordinációval.

5.2. Ipari tevékenység, kereskedelem, vendéglátás, szolgáltatások

Az ipari tevékenységek körében megtalálhatók a könnyűipari-, élelmiszer- és építőipari cégek. A településen nem található nagy ipari szennyező.

A településen az elmúlt tíz évben az országos trendeknek megfelelően nőtt a kereskedelem, a vendéglátás és a szolgáltatások szerepe.

Az ipari terület nagyságának növelése a Településrendezési Terv módosításával megtörtént. Az ipari területek növelésével lehetővé vált az új vállalkozások betelepülése, amelyek további munkalehetőségeket biztosíthatnak. Ez jelentősen hozzájárulhat a foglalkoztatási szint növekedéséhez.

5.3. Idegenforgalom, turizmus

A termelés mellett jelenleg is meghatározó jelentőségű az idegenforgalom. A turizmus elemei a tanyai vendégfogadás és lovas turizmus. A felsőlajosi idegenforgalmi és turizmus vonzerő leltárában szerepel az Új Tanyacsárda lovas és vendéglátó szolgáltatásaival. Idegenforgalmi látványosság a település központjában található Faluház és a Közpark, valamint a Tájház. 2015. április 4. napján ünnepélyes keretek között nyitotta meg kapuit a Magán Zoo Állat- és Szabadidőpark. Az új attrakcióval Felsőljajosi komplett turisztikai csomagot tud kínálni a településre érkezők számára.

Az önkormányzat feladatának és egyben érdekének tekinti az idegenforgalmi szolgáltatók támogatását különböző projektjeik, pályázataik benyújtása során. Emellett szükségesnek tartja a lovas tanyák elérhetőségének javítását, amelyet lehetőségeihez mérten támogatni kíván.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

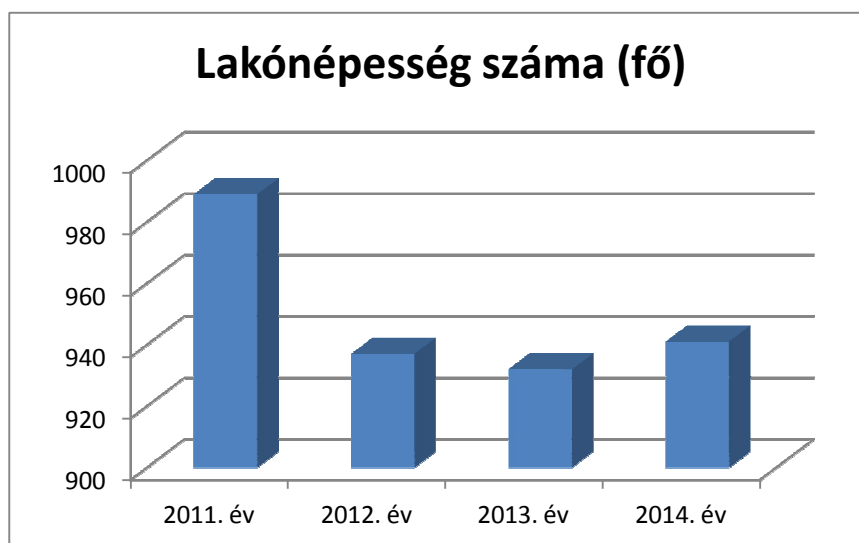
- ↳ Turisztikai attrakciók (Tanyacsárda, Állatkert) és ipari területek megközelíthetőségének javítása az oda vezető utak szilárd burkolattal való ellátásával.
- ↳ Rekreációs övezet kialakítása – közösségi terek fejlesztése és a hozzá kapcsolódó közösségi ház fejlesztése. Játszótér, fitnesspark, sportpálya kialakítása.
- ↳ Olyan programok megvalósítása a közösségi tereken, mely a népességmegtartó hatás mellett erősíti a helyi identitást, a településhez kötődést.

6. A lakosság összetételének elemzése

1. táblázat: Felsőlajos község lakosságának száma 2011-2014. év

2011. év	2012. év	2013. év	2014. év
989	937	932	941

A fenti táblázat alapján a lakosságszám csökkenő tendenciát mutat. A Helyi Vizuál Regiszter lakosság-nyilvántartási 2011. évi adatai alapján 989 fő lakott a településen, 2014. évben már csak 941 fő. A lakosság számának csökkenése a jellemző a településen.

1. ábra: Felsőlajos lakosságszáma 2011-2014. év

2. táblázat: A Helyi Vizuál Regiszter lakosság-nyilvántartási adatai alapján 2015. január 1. napján a korcsoportok és a nemek a következőképpen oszlanak meg:

Korcsoport	Férfi	Nő	Együtt
0-14 éves	57	57	114
15-39 éves	173	146	319
40-59 éves	153	155	308
60-110 éves	89	108	197

Összesen:	472	466	938
------------------	------------	------------	------------

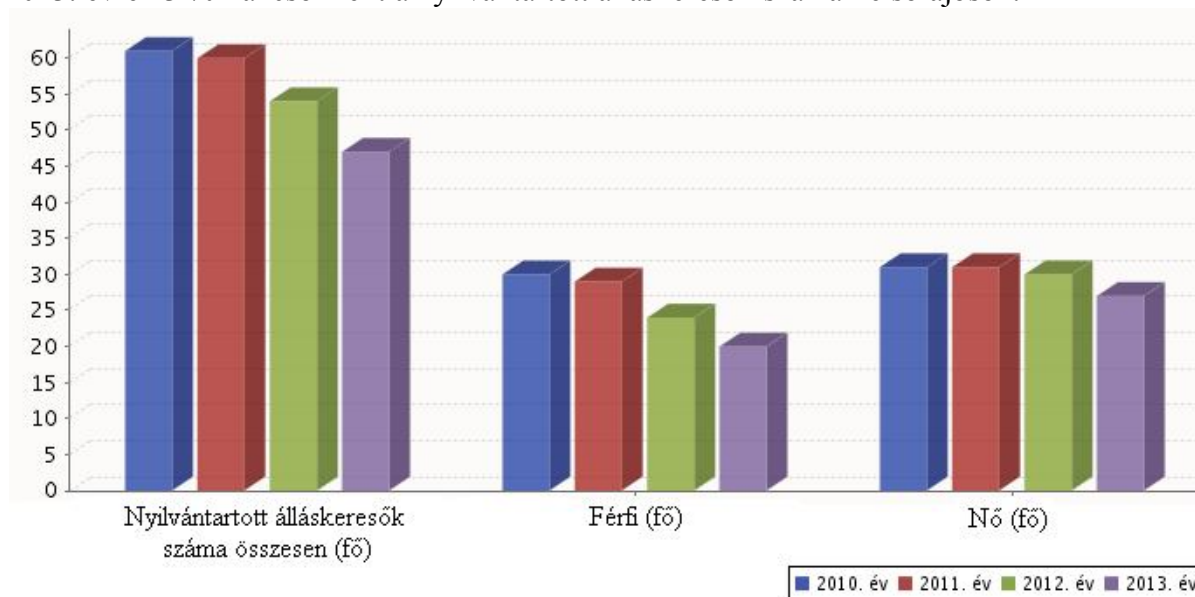
A munkanélküliség főbb adatai

3. táblázat: Nyilvántartott álláskeresők számának alakulása Felsőlajoson 2010-2013. év között

	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	61	60	54	47
Nyilvántartott álláskeresők száma, férfi (fő)	30	29	24	20
Nyilvántartott álláskeresők száma, nő (fő)	31	31	30	27

Forrás: KSH

A fenti táblázat adatai azt mutatják, hogy 2010. és 2013. év között folyamatos csökkenés figyelhető meg a nyilvántartott álláskeresők számában. 2010. évhez viszonyítva 2013. évre 23 %-kal csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma Felsőlajoson.

2. ábra: A 2010-2013. év közötti munkanélküliségi adatok ábrázolása

7. Oktatás, nevelés, egészségügy, szociális ellátás

7.1. Nevelés, oktatás

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete és Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2013. július 1. napjával létrehozta Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulást a köznevelési és egészségügyi feladatok racionálisabb, gazdaságosabb, magasabb színvonalon történő ellátása érdekében. A Társulás két intézményt tart fenn. A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsődét és Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézményét. Az óvoda tagintézményei: Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Szent Lajos utcai Tagintézmény (6050 Lajosmizse Szent Lajos utca 19.),

Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Rákóczi utcai Tagintézmény (6050 Lajosmizse Rákóczi u. 26.) és Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőlajosi Tagintézménye (6055 Felsőlajos, Óvoda utca 2.)
Az óvoda Felsőlajosi Tagintézményébe 50 gyerek jár.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.) értelmében (2012. évi hatálya alapján), 2013. január 1. napjától **az állam gondoskodik** – az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi gyermekkel tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével - a **köznevelési alapfeladatok ellátásáról**. A köznevelési feladatokat **az állam intézmény** alapításával és **fenntartásával**, továbbá egyházi vagy magánintézmény fenntartójával kötött köznevelési szerződés útján látja el. Az óvodai nevelésről a települési önkormányzat intézmény alapítása és fenntartása, vagy köznevelési szerződés révén gondoskodik.

Az Nkt. 74. § (5) bekezdése alapján a **3000 főt meg nem haladó** lakosságszámú települési önkormányzat vállalhatja az illetékességi területén levő összes, saját tulajdonában álló, az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyon működtetéséről való gondoskodást.

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 35/2012. (IX. 24.) számú határozatával döntött arról, hogy az önkormányzat illetékességi területén lévő, saját tulajdonában álló valamennyi, az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyonnak a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 76. §-a szerinti működtetését nem vállalja.

Fentiek értelmében a Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskola Felsőlajosi Tagintézménye működtetője és fenntartója 2013. január 1. napjától a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ

Az iskola Felsőlajosi Tagintézményébe (1-4. osztály) 79 diák jár a 2014-2015-ös tanévben.

Önkormányzatunk kiemelt feladatának tekinti az oktatásban jelenleg biztosított magas színvonal megtartását és fejlesztését. Célunk, hogy bármerre is kerüljenek egykori kisdíákjaink az életben, ne érezzék hátránynak, hogy kislelki iskolában kezdték meg tanulmányaikat.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↳ Óvoda: fűtési rendszer korszerűsítése, tető cseréje
- ↳ Iskola: szigetelés, nyílászárók cseréje, fűtési rendszer cseréje,
- ↳ Óvoda épületének fejlesztése, bővítése (tornaszoba, orvosi szoba építése) bölcsődei ellátás biztosítása. A bölcsődei ellátás biztosítása érdekében szükséges az óvoda épületének bővítése, fejlesztése, hogy egy épületben történjen a gyermekjóléti alapellátás

7.2. Egészségügyi ellátás

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. Tv. 152. §. (1) bekezdése sorolja fel az egészségügyi alapellátás körébe tartozó feladatokat, amelyek:

- háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás,
- védőnői ellátás,
- iskola-egészségügyi ellátás.

Az egészségügyi, gyermekjóléti és szociális ellátások többségének biztosítása Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás társulási megállapodása alapján Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye útján valósul meg, így a védőnői ellátás, a központi ügyeleti ellátás, valamint számos szakellátás igénybevétele. A háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ellátást egészségügyi ellátási szerződések útján biztosítjuk.

Felsőlajoson gyógyszertár jelenleg nem működik. A legközelebbi gyógyszertár Lajosmizsén található.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ *Fogászati és háziorvosi rendelők infrastrukturális fejlesztése, az épület korszerűsítése. Az ellátáshoz kapcsolódó új, korszerű eszközök beszerzése*

7.3. Szociális ellátás

A családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, gyermekjóléti szolgáltatás, házi segítségnyújtás, étkeztetés és nappali ellátás Lajosmizsén és Felsőlajoson közösen működik. A mikrotérsegen belül Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás útján Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye látja el e feladatokat.

A Képviselő-testület 2009. februárban döntött először arról, hogy vállalja a közösségi ellátások (szenvedélybetegek közösségi ellátása, pszichiátriai betegek közösségi ellátása és szenvedélybetegek alacsonyküszöbű közösségi ellátása) biztosítását. 2009. évtől folyamatosan biztosítja ezen ellátások fedezetét költségvetésében és ezzel párhuzamosan a feladat ellátására feladat-ellátási szerződést kötöttünk a Főplébániai Karitás Alapítvány RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálattal.

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2013. december 16. napján a 74/2013. (XII. 16.) határozatával döntött, hogy a Főplébániai Karitás Alapítvánnyal határozatlan időre feladat-ellátási szerződést köt a pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek közösségi ellátására, valamint a szenvedélybetegek alacsonyküszöbű közösségi ellátására vonatkozóan finanszírozási kötelezettség nélkül.

8. Közművelődés, kultúra, sport

8.1. Falunap, rendezvények

Felsőlajos Község Önkormányzat 2003. óta minden évben megszervezi a Falunapot. A kulturális rendezvény az egyetlen jelentősebb rendezvény a község életében, ami nagy népszerűségnek örvend. 2011 áprilisában Felsőlajos Község Önkormányzata elfogadta az önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló rendeletét, melyben rögzítette június 25-ét, mint helyi ünnepnapot, és az ahhoz kapcsolódó „Felsőlajosi Falunapok” rendezvényt.

Ami az állandó rendezvényeinket illeti, évente kerül megrendezésre az idősek napja, ezen kívül ünnepi és iskolai rendezvények, tanulmányi versenyek, bálók és mulatságok.

Fenti rendezvényeket a továbbiakban is színes programokat biztosítva kívánjuk megszervezni.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ *A települési helyi identitást erősítő rendezvények, kulturális örökségek megismerésére és megőrzésére irányuló programok megvalósítása. A rendezvénysorozat fő témája a hagyományőrzés.*

8.2. Helyi civil szervezetek

Felsőlajos Község Önkormányzata támogatja a helyi civil szervezeteket. Támogatást nyújt éves működési költségeikhez, ill. esetenként megvalósítandó projektjeikhez.

8.3. Könyvtár

Felsőlajos könyvtára az általános iskolában található. A mintegy 5.613 kötetből álló könyvtárnak (2011-ben 4.720 kötet volt) jelenleg 192 tagja van, ami az előző évekhez képest növekvő tendenciát mutat (2011-ben 91 tag volt). A mozgókönyvtári feladatok ellátására társulási szerződést kötött a Katona József Megyei Könyvtárral.

8.4. Sport

Amatőr versenyzők évente megszervezik az Amatőr fogathajtó bajnokságot az önkormányzat támogatásával.

Településünkön jelenleg óvodai és iskolai szervezésben az alábbi szakkörök működnek:

- ↪ szivacskezilabda,
- ↪ zumba,
- ↪ ovifoci.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Sportpálya létesítése*

9. Környezetvédelem

2005 áprilisától bevezetésre került Felsőlajoson a szelektív hulladékgyűjtés. Pályázati lehetőség útján 1 db gyűjtőszigetet helyeztünk el a lakosság részére.

2006. június 1-től határozatlan időre megállapodást kötött Felsőlajos Község Önkormányzata a DESIGN Termelő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft-vel térítésmentes szárazelem begyűjtésre és ártalmatlanításra.

Az általános iskola és az óvoda nevelési programjának szerves része a környezetvédelem.

10. Temetkezés

Felsőlajos jelenleg nem rendelkezik temetővel, a hagyományok szerint Lajosmizse városban történik a temetkezés. A 2010-ben jóváhagyott Településrendezési Terv lehetőséget ad a temető helyének kialakítására. (Elvi szinten a terület biztosított, de jogszabályi szinten nincs rögzítve)

11. Térségi összefüggések

Felsőlajos körzetközpontja Lajosmizse, ahol Lajosmizse jegyzője, mint körjegyzői feladatokat ellátó városi jegyző látja el a feladatokat Felsőlajos településen is. A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzői Irodájának Igazgatási Csoportjából 1 fő és az Adó

Csoportból 1 fő látja el feladatait Felsőlajoson a Faluházban. Így az adott ügyek elintézése könnyebb, gyorsabb az itt élők számára. Jelentős Kecskemét szerepe, amely számos területen is (munkahely, kereskedelem, oktatás) megnyilvánul.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ Faluház: szigetelés, nyílászárók cseréje, hőleadó rendszer cseréje

12. Önkormányzati adóbevételek alakulása 2010-2014. években

4. táblázat: A 2010 és 2014 között befolyt adóbevételek (e Ft)

Adónemek	2010.	2011.	2012.	2013.
Idegenforgalmi adó	42	24	55	156
Iparüzési adó	29.108	26.543	27.814	27.457
Gépjárműadó	8.817	9.413	11.397	3.992
Összesen	37.967	35.980	39.226	31.605

Forrás: Saját összeállítás zárszámadási adatok alapján

Fenti táblázat alapján elmondható, hogy az idegenforgalmi adó 2011. évtől jelentős ütemben növekedő tendenciát mutat. Az iparüzési adóbevételek 2011. és 2012. években növekedést mutat, majd 2013. évben némi csökkenés figyelhető meg.

A gépjárműadó bevételek 2010. és 2012. évek között folyamatos növekedést mutatnak. Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény 32. § (1) bekezdése alapján a gépjárműadóról szóló törvény alapján a belföldi gépjárművek után a települési önkormányzat által beszedett adó 40%-a a települési önkormányzatot illeti meg. E rendelkezés értelmében a beszedett gépjárműadó 60 %-át az állami költségvetésbe kell befizetni 2013. január 1 napjától. A fenti táblázatban látható 2012. és 2013. év közötti gépjárműadó bevételének drasztikus csökkenése e jogszabályi változásnak tudható be.

Adópolitika

Az önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételeket, illetve hatással van a településen élő magánszemélyekre és vállalkozások anyagi terheire.

A helyi adók esetében az Önkormányzat Képviselő testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitást, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

Az adóbevételek növelése érdekében az Önkormányzat képviselő testülete:

- minden évben, a költségvetés előkészítése, megalapozása során megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségeket, felülvizsgálja a helyi adó mentességeket, kedvezményeket, a helyi adó mértékét,
- adónemeket összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendelet módosításokról,
- csak olyan adórendeletet fogad el, amelyek mind a lakosság, mind a vállalkozások számára még elviselhető anyagi terhet jelentenek,
- figyelmet fordít, hogy az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében fokozottan figyelemmel kíséri az adóalanyi kör adó bejelentési kötelezettségének teljesítését,

- fokozott figyelmet fordít arra, hogy az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékozódik az adóintézmények nagyságáról, a beszedésre tett intézkedésekről, illetve a szükséges adóvégrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint a behajtás hatékonyságáról,
- a befizetések ösztönzése céljából gondoskodik az adózók tájékoztatásáról, közvetlen kapcsolattartásra törekszik az adózókkal
- adófelderítés hatékonyságának növelése érdekében ellenőrzéseket végez

Felsőlajos Község Önkormányzatának fejlesztési elképzelései 2015-2020 között

	Projekt címe	Projektgazda	Műszaki tartalom	
1.	Önkormányzati tulajdonú épületek energetikai korszerűsítése Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Óvoda, Iskola és Faluház energetikai fejlesztése (fűtési és világítási rendszerek): <i>Óvoda:</i> fűtési rendszer korszerűsítése, tető cseréje <i>Iskola:</i> szigetelés, nyílászárók cseréje, fűtési rendszer cseréje, <i>Faluház:</i> szigetelés, nyílászárók cseréje, hőleadó rendszer cseréje	50 000
2.	Közlekedésfejlesztés turisztikai és ipari területek feltárásához	Felsőlajos Község Önkormányzata	Turisztikai attrakciók (csárda, állatkert) és ipari területek megközelíthetőségének javítása az oda vezető utak szilárd burkolattal való ellátásával.	100 000
3.	Népességmegtartó fejlesztés Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Rekreációs övezet kialakítása – közösségi terek fejlesztése és a hozzá kapcsolódó közösségi ház fejlesztése. Játsszótér, fitnesspark, sportpálya kialakítása. Olyan programok megvalósítása a közösségi tereken, mely a népességmegtartó hatás mellett erősíti a helyi identitást, a településhez kötődést.	35 000
4.	Kerékpárút-hálózat kiépítése Táborfalva irányába	Felsőlajos Község Önkormányzata	Kerékpárút-hálózat kiépítése a Pest megyei Táborfalva község irányába. E projekt kapcsolódik a Táborfalva fejlesztési elképzeléseivel, hiszen ott is prioritást élvez a kerékpárút-hálózat kiépítése Bács-Kiskun megye irányába. A fejlesztéssel megvalósul Bács-Kiskun és Pest megye kerékpárúttal való összekapcsolása, hiszen Lajosmizsétől Dabásig összefüggő kerékpáros közlekedési feltétel is biztosított lenne. A már meglévő kerékpárút-hálózat felújítása Lajosmizse irányába.	45 000
5.	Gyermekjóléti alapellátás fejlesztése Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Óvoda épületének fejlesztése, bővítése (tornaszoba, orvosi szoba építése) bölcsődei ellátás biztosítása. A bölcsődei ellátás biztosítása érdekében szükséges az óvoda épületének bővítése,	45 000

			fejlesztése, hogy egy épületben történjen a gyermekjóléti alapellátás	
6.	Egészségügyi fejlesztések Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Fogászati és háziiorvosi rendelők infrastrukturális fejlesztése, az épület korszerűsítése. Az ellátáshoz kapcsolódó új, korszerű eszközök beszerzése	20 000
7.	Kulturális innováció Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	A települési helyi identitást erősítő rendezvények, kulturális örökségek megismerésére és megőrzésére irányuló programok megvalósítása. A rendezvénysorozat fő témája a hagyományőrzés.	8 000

ELŐTERJESZTÉS

**Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2015. április 21-i ülésére**

Tárgy: Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

Az előterjesztést készítette:

Horváth Sándor
pályázati referens

Véleményezésre és tárgyalásra megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

dr. Balogh László s.k.
jegyző

Előterjesztés
Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2015. április 21-i ülésére

Tárgy: Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

Ikt. sz.: LMKOHFL/178/2/2015.

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mőtv.) 116. §-a alapján a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Az Mőtv 116. §-ának további rendelkezései alapján:

A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Felsőlajos Község Önkormányzata előző gazdasági programját 2011-2014 évekre állapította meg a Képviselő-testület.

Fenti rendelkezéseknek megfelelően a felülvizsgált gazdasági program az *előterjesztés mellékletét* képi.

Fentiekre tekintettel az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2015. (.....)ÖH
Felsőlajos Község Önkormányzata
Gazdasági Programjának elfogadása

Határozat

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programját a 2015-2020-as időszakra vonatkozóan megtárgyalta és az alábbi kiegészítésekkel elfogadja:

.....
.....
.....

Felelős: Képviselő-testület
Határidő: 2015. április 21.

Lajosmizse, 2015. április 15.

Juhász Gyula s.k.
polgármester

Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

2015-2020.

2015. április 21.

A Gazdasági Program készítés céljainak rövid bemutatása

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 116. §-a tartalmazza az önkormányzat gazdasági programjának elkészítésére vonatkozó kötelezettségét.

A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Felsőlajos Község Önkormányzata az előző ciklus során készített gazdasági programot a 2011-2014 időszakra vonatkozóan, jelen dokumentum ennek felülvizsgált formája.

A gazdasági program időtávját az önkormányzat képviselő-testülete összhangba kívánja hozni a Partnerségi Megállapodás operatív programjainak támogatási lehetőségeivel az EU 2014-2020 tervezési időszakához igazodóan. Ennek fényében a felülvizsgálat a megjelenő pályázati lehetőségek függvényében a kötelezőnél szűkebb időtávon belül is indokolt lehet, hogy a fejlesztések tervezett határidőit a lehetőségekkel összhangba lehessen hozni.

A Gazdasági program szerkezete a program felülvizsgálatnak köszönhetően a korábbi jogszabály (1990. évi LXV. tv a helyi önkormányzatokról) által megadott tartalmi elvárások szerint építkezik, mivel a jelenleg aktuális jogszabály nem határoz meg részletes tartalmi elvárásokat. Jelen gazdasági program a jogszabályi előírásnak megfelelően összhangban van a Bács-Kiskun megyei területfejlesztési elképzelésekkel (a Bács-Kiskun 2020 Bács-Kiskun megye területfejlesztési koncepciójával és Bács-Kiskun Megye Integrált Területi Programjával).

Felhasznált tervezési dokumentumok

- Felsőlajos Településfejlesztési Koncepciója (2004.)
- Felsőlajos Településrendezési terve és helyi építési szabályzata (2005.)
- Felsőlajos projektlistája 2015.
- Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Koncepciója
- Országos Területfejlesztési Koncepció

Célkitűzések

- A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a helyi munkaerő képzettségi szintjének, és munkaerő-piaci alkalmazkodóképességének fokozásával, valamint a vállalkozások helyi infrastrukturális és együttműködési feltételeinek biztosításával/megteremtésével.
- A településfejlesztési politika célja a lakosság életminőségének folyamatos javítása, a külterület és a belterületi lakosok esélyegyenlőségének biztosítása a szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a vállalkozói környezet területén egyaránt.
- Az adópolitika célkitűzése a lehetséges ösztönző kedvezmények biztosítása az uniós normák és kötelezettségek betartása mellett, és az adóbevételek fejlesztési célú hasznosítása.
- A közszolgáltatásokban a magasan kvalifikált helyi szakemberek foglalkoztatása, a szolgáltató közigazgatás megteremtése, a lakossági és az önkormányzati célok szakszerű, diszkriminációmentes szolgálata.
- A befektetés-támogatási politika terén a vállalkozások működési, letelepedési feltételeinek javítása mellett az adóbevételek fejlesztési célú hasznosításának előtérbe helyezése.

Felsőlajos Község Önkormányzatának 2015-2020. évi gazdasági programja

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 4. pontja és a 116. § (1) bekezdése alapján Felsőlajos Község Önkormányzatának képviselő-testülete az alábbi gazdasági programot készíti a 2015-2020. évi időszakra vonatkozóan.

1. A település jellemzői

Felsőlajos Község Bács-Kiskun megye északi csücskében, az 5. sz. főút 62. km-énél elhelyezkedő település. Közigazgatási szempontból a település a Dél-alföldi régióhoz tartozó Bács-Kiskun megyében, a kecskeméti járásban helyezkedik el. A Dél-alföldi régió az Európai Unió besorolása szerint konvergencia-régió.

A község területe 11.441.374 m², ebből 843.070 m² belterület, 10.568.304 m² külterület. Az igazgatási területe a 2003. évi XXVI. törvénnyel elfogadott Országos Területrendezési Terv (OTRT) szerint jellemzően mezőgazdasági terület mozaikosan elhelyezkedő tanyákkal.

2. A környezet állapota

A település a Kiskunsági-löszöshát és Kiskunsági homokhát kistáj nevű területen helyezkedik el. A kistáj szélhordta homokkal fedett hordalékkúp-síkság.

A felszín közeli képződmények döntő többsége futóhomok. Vastagsága körülbelül 6-8 m-re tehető, de ez helyenként több is lehet.

Az ország egyik legnapfényesebb területe, mivel az évi napsütéses órák száma eléri a 2100 órát. A nyári évnegyedben 840 óra napsütés, a téli évnegyedben 200-210 óra körüli várható. Az évi középhőmérséklet 10,2-10,4 °C. A csapadék évi átlaga 540-560 mm között van. A szélirány leggyakrabban ÉNY-i, de jelentős a D-i irány is. Az átlagos szélesebbesség 2,5-3,0 m/s közötti.

3. Infrastruktúra helyzete

3.1. Közút

Felsőlajos közlekedés-földrajzi helyzete kiváló, településünk közigazgatási területét átszeli a Budapest Szegeddel összekötő 50. sz. főút. Az M5-ös autópályára legközelebb a lajosmizsei csomópontoknál lehet feljutni. Az M8-as autópálya tervezett Lajosmizse mellett elhaladó nyomvonalának kiépítése tovább erősítheti községünk kedvező logisztikai adottságait, társadalmi-gazdasági vonzerejét.

Felsőlajos belterületén jelenleg a következő utcák nem rendelkeznek szilárd burkolattal:

- ↖ Málna u.
- ↖ Akácfa u.
- ↖ Jonatán u.
- ↖ Kertész u.
- ↖ Körtefa u.
- ↖ Liget u.
- ↖ Diófa u.

- ↪ Nyírfa u.
- ↪ Hársfa u. egy része
- ↪ Nap u. egy része
- ↪ Fő u. egy része
- ↪ Óvoda u. egy része

A burkolattal rendelkező utak egy része felújításra szorul.

A belterületi utak egy része nincs burkolattal ellátva, ezek burkolása mindenképpen megoldandó feladat. A már burkolattal rendelkező utak bizonyos hányada felújításra szorul. Fontosnak tartjuk a járdaépítés folytatását.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Belterületi földes utcák szilárd burkolattal való ellátása*
- ↪ *Szilárd burkolatú utak felújítása*
- ↪ *Felsőlajosi bekötőút útburkolat felújítása*
- ↪ *Járda építése*
- ↪ *Kerékpárút-hálózat kiépítése a Pest megyei Táborfalva község irányába. A fejlesztéssel megvalósul Bács-Kiskun és Pest megye kerékpárúttal való összekapcsolása, hiszen Lajosmizsétől Dabasig összefüggő kerékpáros közlekedési feltétel is biztosított lenne.*
- ↪ *A már meglévő kerékpárút-hálózat felújítása Lajosmizse irányába.*

A Lajosmizséért Közalapítvány 2012. évben a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Vidékfejlesztési Támogatások Igazgatóságához pályázatot nyújtott be 5 db, külterületi földutak javításához szükséges eszköz beszerzésére. A pályázat támogatásban részesült.

Felsőlajos Község Önkormányzata és Lajosmizse Város Önkormányzata a Lajosmizséért Közalapítvánnyal 2013. február 1. napján üzemeltetési szerződést kötöttek, melyben a tulajdonos közalapítvány az üzemeltetési szerződésben megjelölt 5 db gépet az üzemeltetők használatába adja.

Felsőlajos Község Önkormányzata 2014. március 6. napján megállapodást kötött Lajosmizse Város Önkormányzatával az eszközök bérleti díjának megfizetéséről.

Fenti eszközök lehetőséget biztosítanak a külterületi földutak karbantartására.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Mezőgazdasági úthálózat fejlesztése*

3.2. Villamos energia, gáz, vízellátás

Felsőlajos villamos energia ellátottsága és a közvilágítás megoldott. A tanyák közötti nagy távolságok magas fajlagos költséget eredményeznek.

A belterületi hálózatbővítés az új lakóterület-alakításokkal összefüggésben várható a lakosság igénye és vállalása szerint.

Kiemelt cél, hogy a középületek energiafelhasználásának hatékonyságát növeljük megújuló energiaforrások bevonásával, korszerű berendezések beszerzésével.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Önkormányzati tulajdonú középületek villamos-energetikai korszerűsítése*

Felsőlajos belterületi középnyomású földgázhálózata kiépült, a hálózat karbantartását az GDF Suez végzi.

A belterületi hálózatbővítés az új lakóterület-alakításokkal összefüggésben a lakosság igénye és vállalása szerint.

A település vezetékes ivóvíz ellátottsága a következő utcák kivételével megoldott:

- ↪ Diófa u. egy része
- ↪ Körtefa u.
- ↪ Jonatán u.
- ↪ Kertész u.
- ↪ Nyírfa u.
- ↪ Vasút köz

A vízközmű üzemeltetője a Bácsvíz Zrt.

Az ivóvíz hálózat bővítése a már meglévő hálózat fejlesztésével fog megvalósulni a lakosság igénye és vállalása szerint.

<i>Kapcsolódó fejlesztési elképzelések</i>

↪ <i>Ivóvízhálózat fejlesztése, bővítése</i>

3.3. Csatornázás, szennyvízkezelés

Felsőlajos jelenleg nem rendelkezik kiépített szennyvízcsatorna hálózattal. Az ingatlanokról a települési folyékony hulladék tengelyen kerül elszállításra, 70 %-a zárt tároló berendezésekből, míg 30 %-a nem zárt tárolókból. A települési folyékony hulladék a Lajosmizse Városi Szennyvíztisztító Telepre és a Táborfalvi Szennyvíztisztító Telepre kerül beszállításra.

Felsőlajoson a szennyvízhálózat kiépítése pályázati úton nyert támogatás segítségével lehetséges. Lajosmizse egy kétfordulós KEOP-os pályázaton indult önállóan, melynek mindkét fordulóját megnyerte. A Lajosmizsével való közös pályázat tehát jelenleg nem releváns, így más településsel közösen pályázik a település. E pályázat keretében Felsőlajos és Ladánybene közös tisztítórendszert építené ki a két település között.

<i>Kapcsolódó fejlesztési elképzelések</i>

↪ <i>Felsőlajos község csatornahálózatának kiépítése és szennyvíztisztító telep építése Ladánybenével közösen</i>

3.4. Csapadékvíz elvezetés

A csapadékvíz elvezetése belterületi szikkasztó árokrendszerrel és a Dunavecsei Vízgazdálkodási Társulat 1967-ben kialakított csatorna-rendszerével történik.

4. Hulladékgazdálkodás

2001-ben Felsőlajos Község Önkormányzata 48 településsel közösen a regionális települési szilárd hulladék kezelésének megoldására belépett a Duna-Tisza-közi Nagytérség Konzorciumba. 2002. január 1-től hulladékgazdálkodásról szóló törvény alapján minden településnek kötelező feladata volt a szilárd hulladékszállítási közszolgáltató kiválasztása, valamint a hulladékártalmatlanító telep megnevezése. Mivel a ceglédi központú Konzorcium ekkor még nem tudott szolgáltatni (a ceglédi hulladéklerakó telepet 2010-ben adták át), Felsőlajos 2002. január 1-től csatlakozott Lajosmizse Város Önkormányzatához a szilárd hulladék szállítását és ártalmatlanítását illetően. Felsőlajos Község Önkormányzata mind a hulladék szállítására, mind a hulladék elhelyezésére 10 évre szóló szerződést kötött. 2004.

január 1-től a lajosmizsei hulladéklerakó telep bezárásra került, azóta a hulladék ártalmatlanítása a Kecskeméti Regionális Hulladéklerakón történik.

5. Gazdasági jellemzők

5.1. Jellemző gazdálkodási tevékenység

A településre és környezetére jellemző a homokos talajra épült mezőgazdaság: gabona, szőlő, gyümölcs, szántóföldi zöldségtermesztés, valamint a fóliasátras termesztés.

Az állattartásban a sertés, szarvasmarha, nyúl és baromfi a jellemző.

A településen lakók elsősorban mezőgazdasági tevékenységgel foglalkoznak, vállalkozóként, östermelőként, illetve kiegészítő tevékenységként.

A község fekvése és hagyományai a mezőgazdasági termelésbeli elsődlegességre mutatnak. A mezőgazdaságon belüli kiugró eredményt azonban csak intenzív illetve speciális tevékenységgel lehetett a múltban és lehet a jövőben is elérni.

Az Országos Területfejlesztési Konceptió (OTK) a Duna-Tisza közti Homokhátság teljes területén átfogó célkitűzésként a népesség helyben tartását, a természet degradációs folyamatainak megállítását a helyi adottságokhoz illeszkedő mezőgazdasági termelés biztonságának vízgazdálkodási, -tározási, infrastrukturális intézkedésekkel történő megőrzését, a ritkán lakott agrártérségek, tanyasi gazdaságok fejlesztését tűzte ki, a szükséges agrár-szerkezetváltással, valamint a hátság kedvezőtlen vízgazdálkodásának helyreállításával.

A célkitűzés teljesítéséhez az önkormányzat az infrastruktúra fejlesztése, a természeti erőforrásokkal való gazdálkodás, az alternatív energia hasznosítás mintaprojektjeivel tud hozzájárulni, továbbá a vállalkozások partnerségét, együttműködését elősegítő partnerséggel, koordinációval.

5.2. Ipari tevékenység, kereskedelem, vendéglátás, szolgáltatások

Az ipari tevékenységek körében megtalálhatók a könnyűipari-, élelmiszer- és építőipari cégek. A településen nem található nagy ipari szennyező.

A településen az elmúlt tíz évben az országos trendeknek megfelelően nőtt a kereskedelem, a vendéglátás és a szolgáltatások szerepe.

Az ipari terület nagyságának növelése a Településrendezési Terv módosításával megtörtént. Az ipari területek növelésével lehetővé vált az új vállalkozások betelepülése, amelyek további munkalehetőségeket biztosíthatnak. Ez jelentősen hozzájárulhat a foglalkoztatási szint növekedéséhez.

5.3. Idegenforgalom, turizmus

A termelés mellett jelenleg is meghatározó jelentőségű az idegenforgalom. A turizmus elemei a tanyai vendégfogadás és lovas turizmus. A felsőlajosi idegenforgalmi és turizmus vonzerő leltárában szerepel az Új Tanyacsárda lovas és vendéglátó szolgáltatásaival. Idegenforgalmi látványosság a település központjában található Faluház és a Közpark, valamint a Tájház. 2015. április 4. napján ünnepélyes keretek között nyitotta meg kapuit a Magán Zoo Állat- és Szabadidőpark. Az új attrakcióval Felsőlajos komplett turisztikai csomagot tud kínálni a településre érkezők számára.

Az önkormányzat feladatának és egyben érdekének tekinti az idegenforgalmi szolgáltatók támogatását különböző projektjeik, pályázataik benyújtása során. Emellett szükségesnek tartja a lovas tanyák elérhetőségének javítását, amelyet lehetőségeihez mérten támogatni kíván.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

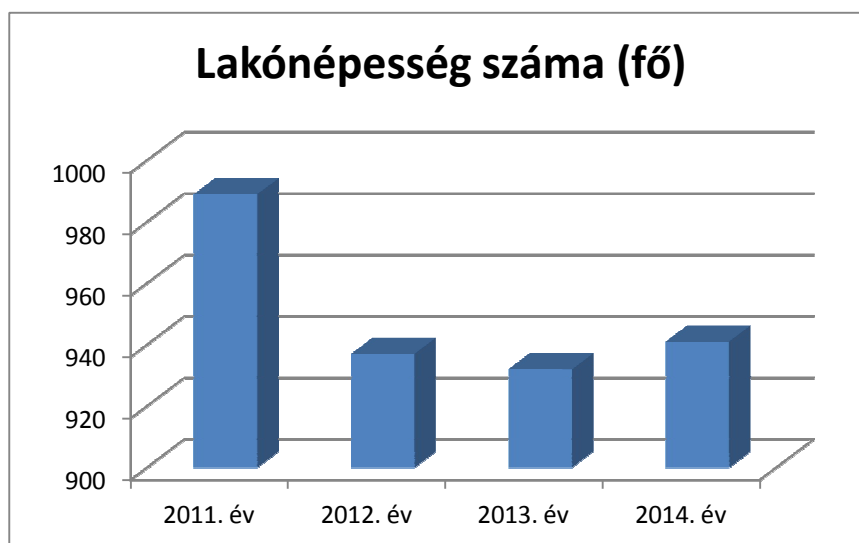
- ↳ Turisztikai attrakciók (Tanyacsárda, Állatkert) és ipari területek megközelíthetőségének javítása az oda vezető utak szilárd burkolattal való ellátásával.
- ↳ Rekreációs övezet kialakítása – közösségi terek fejlesztése és a hozzá kapcsolódó közösségi ház fejlesztése. Játszótér, fitnesspark, sportpálya kialakítása.
- ↳ Olyan programok megvalósítása a közösségi tereken, mely a népességmegtartó hatás mellett erősíti a helyi identitást, a településhez kötődést.

6. A lakosság összetételének elemzése

1. táblázat: Felsőlajos község lakosságának száma 2011-2014. év

2011. év	2012. év	2013. év	2014. év
989	937	932	941

A fenti táblázat alapján a lakosságszám csökkenő tendenciát mutat. A Helyi Vizuál Regiszter lakosság-nyilvántartási 2011. évi adatai alapján 989 fő lakott a településen, 2014. évben már csak 941 fő. A lakosság számának csökkenése a jellemző a településen.

1. ábra: Felsőlajos lakosságszáma 2011-2014. év

2. táblázat: A Helyi Vizuál Regiszter lakosság-nyilvántartási adatai alapján 2015. január 1. napján a korcsoportok és a nemek a következőképpen oszlanak meg:

Korcsoport	Férfi	Nő	Együtt
0-14 éves	57	57	114
15-39 éves	173	146	319
40-59 éves	153	155	308
60-110 éves	89	108	197

Összesen:	472	466	938
------------------	------------	------------	------------

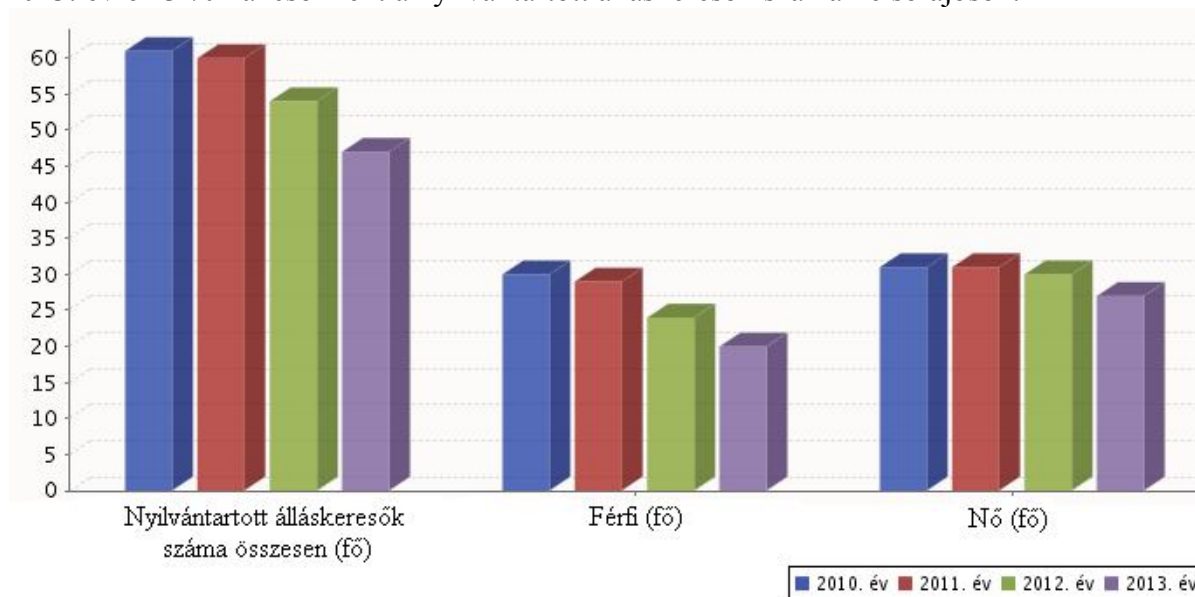
A munkanélküliség főbb adatai

3. táblázat: Nyilvántartott álláskeresők számának alakulása Felsőlajoson 2010-2013. év között

	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	61	60	54	47
Nyilvántartott álláskeresők száma, férfi (fő)	30	29	24	20
Nyilvántartott álláskeresők száma, nő (fő)	31	31	30	27

Forrás: KSH

A fenti táblázat adatai azt mutatják, hogy 2010. és 2013. év között folyamatos csökkenés figyelhető meg a nyilvántartott álláskeresők számában. 2010. évhez viszonyítva 2013. évre 23 %-kal csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma Felsőlajoson.

2. ábra: A 2010-2013. év közötti munkanélküliségi adatok ábrázolása

7. Oktatás, nevelés, egészségügy, szociális ellátás

7.1. Nevelés, oktatás

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete és Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2013. július 1. napjával létrehozta Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulást a köznevelési és egészségügyi feladatok racionálisabb, gazdaságosabb, magasabb színvonalon történő ellátása érdekében. A Társulás két intézményt tart fenn. A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsődét és Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézményét. Az óvoda tagintézményei: Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Szent Lajos utcai Tagintézmény (6050 Lajosmizse Szent Lajos utca 19.),

Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Rákóczi utcai Tagintézmény (6050 Lajosmizse Rákóczi u. 26.) és Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőlajosi Tagintézménye (6055 Felsőlajos, Óvoda utca 2.)
Az óvoda Felsőlajosi Tagintézményébe 50 gyerek jár.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.) értelmében (2012. évi hatálya alapján), 2013. január 1. napjától **az állam gondoskodik** – az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi gyermekkel tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével - a **köznevelési alapfeladatok ellátásáról**. A köznevelési feladatokat **az állam intézmény** alapításával és **fenntartásával**, továbbá egyházi vagy magánintézmény fenntartójával kötött köznevelési szerződés útján látja el. Az óvodai nevelésről a települési önkormányzat intézmény alapítása és fenntartása, vagy köznevelési szerződés révén gondoskodik.

Az Nkt. 74. § (5) bekezdése alapján a **3000 főt meg nem haladó** lakosságszámú települési önkormányzat vállalhatja az illetékességi területén levő összes, saját tulajdonában álló, az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyon működtetéséről való gondoskodást.

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 35/2012. (IX. 24.) számú határozatával döntött arról, hogy az önkormányzat illetékességi területén lévő, saját tulajdonában álló valamennyi, az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyonnak a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 76. §-a szerinti működtetését nem vállalja.

Fentiek értelmében a Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskola Felsőlajosi Tagintézménye működtetője és fenntartója 2013. január 1. napjától a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ

Az iskola Felsőlajosi Tagintézményébe (1-4. osztály) 79 diák jár a 2014-2015-ös tanévben.

Önkormányzatunk kiemelt feladatának tekinti az oktatásban jelenleg biztosított magas színvonal megtartását és fejlesztését. Célunk, hogy bármerre is kerüljenek egykori kisdíákjaink az életben, ne érezzék hátránynak, hogy kislelki iskolában kezdték meg tanulmányaikat.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ Óvoda: fűtési rendszer korszerűsítése, tető cseréje
- ↪ Iskola: szigetelés, nyílászárók cseréje, fűtési rendszer cseréje,
- ↪ Óvoda épületének fejlesztése, bővítése (tornaszoba, orvosi szoba építése) bölcsődei ellátás biztosítása. A bölcsődei ellátás biztosítása érdekében szükséges az óvoda épületének bővítése, fejlesztése, hogy egy épületben történjen a gyermekjóléti alapellátás

7.2. Egészségügyi ellátás

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. Tv. 152. §. (1) bekezdése sorolja fel az egészségügyi alapellátás körébe tartozó feladatokat, amelyek:

- háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás,
- védőnői ellátás,
- iskola-egészségügyi ellátás.

Az egészségügyi, gyermekjóléti és szociális ellátások többségének biztosítása Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás társulási megállapodása alapján Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye útján valósul meg, így a védőnői ellátás, a központi ügyeleti ellátás, valamint számos szakellátás igénybevétele. A háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ellátást egészségügyi ellátási szerződések útján biztosítjuk.

Felsőlajoson gyógyszertár jelenleg nem működik. A legközelebbi gyógyszertár Lajosmizsén található.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ *Fogászati és háziorvosi rendelők infrastrukturális fejlesztése, az épület korszerűsítése. Az ellátáshoz kapcsolódó új, korszerű eszközök beszerzése*

7.3. Szociális ellátás

A családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, gyermekjóléti szolgáltatás, házi segítségnyújtás, étkeztetés és nappali ellátás Lajosmizsén és Felsőlajoson közösen működik. A mikrotérségen belül Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás útján Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye látja el e feladatokat.

A Képviselő-testület 2009. februárban döntött először arról, hogy vállalja a közösségi ellátások (szenvedélybetegek közösségi ellátása, pszichiátriai betegek közösségi ellátása és szenvedélybetegek alacsonyküszöbű közösségi ellátása) biztosítását. 2009. évtől folyamatosan biztosítja ezen ellátások fedezetét költségvetésében és ezzel párhuzamosan a feladat ellátására feladat-ellátási szerződést kötöttünk a Főplébániai Karitás Alapítvány RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálattal.

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2013. december 16. napján a 74/2013. (XII. 16.) határozatával döntött, hogy a Főplébániai Karitás Alapítvánnyal határozatlan időre feladat-ellátási szerződést köt a pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek közösségi ellátására, valamint a szenvedélybetegek alacsonyküszöbű közösségi ellátására vonatkozóan finanszírozási kötelezettség nélkül.

8. Közművelődés, kultúra, sport

8.1. Falunap, rendezvények

Felsőlajos Község Önkormányzat 2003. óta minden évben megszervezi a Falunapot. A kulturális rendezvény az egyetlen jelentősebb rendezvény a község életében, ami nagy népszerűségnek örvend. 2011 áprilisában Felsőlajos Község Önkormányzata elfogadta az önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló rendeletét, melyben rögzítette június 25-ét, mint helyi ünnepnapot, és az ahhoz kapcsolódó „Felsőlajosi Falunapok” rendezvényt.

Ami az állandó rendezvényeinket illeti, évente kerül megrendezésre az idősek napja, ezen kívül ünnepi és iskolai rendezvények, tanulmányi versenyek, bálók és mulatságok.

Fenti rendezvényeket a továbbiakban is színes programokat biztosítva kívánjuk megszervezni.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ *A települési helyi identitást erősítő rendezvények, kulturális örökségek megismerésére és megőrzésére irányuló programok megvalósítása. A rendezvénysorozat fő témája a hagyományőrzés.*

8.2. Helyi civil szervezetek

Felsőlajos Község Önkormányzata támogatja a helyi civil szervezeteket. Támogatást nyújt éves működési költségeikhez, ill. esetenként megvalósítandó projektjeikhez.

8.3. Könyvtár

Felsőlajos könyvtára az általános iskolában található. A mintegy 5.613 kötetből álló könyvtárnak (2011-ben 4.720 kötet volt) jelenleg 192 tagja van, ami az előző évekhez képest növekvő tendenciát mutat (2011-ben 91 tag volt). A mozgókönyvtári feladatok ellátására társulási szerződést kötött a Katona József Megyei Könyvtárral.

8.4. Sport

Amatőr versenyzők évente megszervezik az Amatőr fogathajtó bajnokságot az önkormányzat támogatásával.

Településünkön jelenleg óvodai és iskolai szervezésben az alábbi szakkörök működnek:

- ↪ szivacskezilabda,
- ↪ zumba,
- ↪ ovifoci.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Sportpálya létesítése*

9. Környezetvédelem

2005 áprilisától bevezetésre került Felsőlajoson a szelektív hulladékgyűjtés. Pályázati lehetőség útján 1 db gyűjtőszigetet helyeztünk el a lakosság részére.

2006. június 1-től határozatlan időre megállapodást kötött Felsőlajos Község Önkormányzata a DESIGN Termelő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft-vel térítésmentes szárazelem begyűjtésre és ártalmatlanításra.

Az általános iskola és az óvoda nevelési programjának szerves része a környezetvédelem.

10. Temetkezés

Felsőlajos jelenleg nem rendelkezik temetővel, a hagyományok szerint Lajosmizse városban történik a temetkezés. A 2010-ben jóváhagyott Településrendezési Terv lehetőséget ad a temető helyének kialakítására. (Elvi szinten a terület biztosított, de jogszabályi szinten nincs rögzítve)

11. Térségi összefüggések

Felsőlajos körzetközpontja Lajosmizse, ahol Lajosmizse jegyzője, mint körjegyzői feladatokat ellátó városi jegyző látja el a feladatokat Felsőlajos településen is. A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzői Irodájának Igazgatási Csoportjából 1 fő és az Adó

Csoportból 1 fő látja el feladatait Felsőlajoson a Faluházban. Így az adott ügyek elintézése könnyebb, gyorsabb az itt élők számára. Jelentős Kecskemét szerepe, amely számos területen is (munkahely, kereskedelem, oktatás) megnyilvánul.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ Faluház: szigetelés, nyílászárók cseréje, hőleadó rendszer cseréje

12. Önkormányzati adóbevételek alakulása 2010-2014. években

4. táblázat: A 2010 és 2014 között befolyt adóbevételek (e Ft)

Adónemek	2010.	2011.	2012.	2013.
Idegenforgalmi adó	42	24	55	156
Iparüzési adó	29.108	26.543	27.814	27.457
Gépjárműadó	8.817	9.413	11.397	3.992
Összesen	37.967	35.980	39.226	31.605

Forrás: Saját összeállítás zárszámadási adatok alapján

Fenti táblázat alapján elmondható, hogy az idegenforgalmi adó 2011. évtől jelentős ütemben növekedő tendenciát mutat. Az iparüzési adóbevételek 2011. és 2012. években növekedést mutat, majd 2013. évben némi csökkenés figyelhető meg.

A gépjárműadó bevételek 2010. és 2012. évek között folyamatos növekedést mutatnak. Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény 32. § (1) bekezdése alapján a gépjárműadóról szóló törvény alapján a belföldi gépjárművek után a települési önkormányzat által beszedett adó 40%-a a települési önkormányzatot illeti meg. E rendelkezés értelmében a beszedett gépjárműadó 60 %-át az állami költségvetésbe kell befizetni 2013. január 1 napjától. A fenti táblázatban látható 2012. és 2013. év közötti gépjárműadó bevételének drasztikus csökkenése e jogszabályi változásnak tudható be.

Adópolitika

Az önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételeket, illetve hatással van a településen élő magánszemélyekre és vállalkozások anyagi terheire.

A helyi adók esetében az Önkormányzat Képviselő testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitást, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

Az adóbevételek növelése érdekében az Önkormányzat képviselő testülete:

- minden évben, a költségvetés előkészítése, megalapozása során megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségeket, felülvizsgálja a helyi adó mentességeket, kedvezményeket, a helyi adó mértékét,
- adónemeket összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendelet módosításokról,
- csak olyan adórendeletet fogad el, amelyek mind a lakosság, mind a vállalkozások számára még elviselhető anyagi terhet jelentenek,
- figyelmet fordít, hogy az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében fokozottan figyelemmel kíséri az adóalanyi kör adó bejelentési kötelezettségének teljesítését,

- fokozott figyelmet fordít arra, hogy az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékozódik az adóintézkedések nagyságáról, a beszedésre tett intézkedésekről, illetve a szükséges adóvégrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint a behajtás hatékonyságáról,
- a befizetések ösztönzése céljából gondoskodik az adózók tájékoztatásáról, közvetlen kapcsolattartásra törekszik az adózókkal
- adófelderítés hatékonyságának növelése érdekében ellenőrzéseket végez

Felsőlajos Község Önkormányzatának fejlesztési elképzelései 2015-2020 között

	Projekt címe	Projektgazda	Műszaki tartalom	
1.	Önkormányzati tulajdonú épületek energetikai korszerűsítése Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Óvoda, Iskola és Faluház energetikai fejlesztése (fűtési és világítási rendszerek): <i>Óvoda:</i> fűtési rendszer korszerűsítése, tető cseréje <i>Iskola:</i> szigetelés, nyílászárók cseréje, fűtési rendszer cseréje, <i>Faluház:</i> szigetelés, nyílászárók cseréje, hőleadó rendszer cseréje	50 000
2.	Közlekedésfejlesztés turisztikai és ipari területek feltáráshoz	Felsőlajos Község Önkormányzata	Turisztikai attrakciók (csárda, állatkert) és ipari területek megközelíthetőségének javítása az oda vezető utak szilárd burkolattal való ellátásával.	100 000
3.	Népességmegtartó fejlesztés Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Rekreációs övezet kialakítása – közösségi terek fejlesztése és a hozzá kapcsolódó közösségi ház fejlesztése. Játsszótér, fitnesspark, sportpálya kialakítása. Olyan programok megvalósítása a közösségi tereken, mely a népességmegtartó hatás mellett erősíti a helyi identitást, a településhez kötődést.	35 000
4.	Kerékpárút-hálózat kiépítése Táborfalva irányába	Felsőlajos Község Önkormányzata	Kerékpárút-hálózat kiépítése a Pest megyei Táborfalva község irányába. E projekt kapcsolódik a Táborfalva fejlesztési elképzeléseivel, hiszen ott is prioritást élvez a kerékpárút-hálózat kiépítése Bács-Kiskun megye irányába. A fejlesztéssel megvalósul Bács-Kiskun és Pest megye kerékpárúttal való összekapcsolása, hiszen Lajosmizsétől Dabásig összefüggő kerékpáros közlekedési feltétel is biztosított lenne. A már meglévő kerékpárút-hálózat felújítása Lajosmizse irányába.	45 000
5.	Gyermekjóléti alapellátás fejlesztése Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Óvoda épületének fejlesztése, bővítése (tornaszoba, orvosi szoba építése) bölcsődei ellátás biztosítása. A bölcsődei ellátás biztosítása érdekében szükséges az óvoda épületének bővítése,	45 000

			fejlesztése, hogy egy épületben történjen a gyermekjóléti alapellátás	
6.	Egészségügyi fejlesztések Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Fogászati és háziiorvosi rendelők infrastrukturális fejlesztése, az épület korszerűsítése. Az ellátáshoz kapcsolódó új, korszerű eszközök beszerzése	20 000
7.	Kulturális innováció Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	A települési helyi identitást erősítő rendezvények, kulturális örökségek megismerésére és megőrzésére irányuló programok megvalósítása. A rendezvénysorozat fő témája a hagyományőrzés.	8 000

ELŐTERJESZTÉS

**Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2015. április 21-i ülésére**

Tárgy: Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

Az előterjesztést készítette:

Horváth Sándor
pályázati referens

Véleményezésre és tárgyalásra megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

dr. Balogh László s.k.
jegyző

Előterjesztés
Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2015. április 21-i ülésére

Tárgy: Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

Ikt. sz.: LMKOHFL/178/2/2015.

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 116. §-a alapján a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Az Mötv 116. §-ának további rendelkezései alapján:

A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Felsőlajos Község Önkormányzata előző gazdasági programját 2011-2014 évekre állapította meg a Képviselő-testület.

Fenti rendelkezéseknek megfelelően a felülvizsgált gazdasági program az *előterjesztés mellékletét* képi.

Fentiekre tekintettel az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2015. (.....)ÖH
Felsőlajos Község Önkormányzata
Gazdasági Programjának elfogadása

Határozat

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programját a 2015-2020-as időszakra vonatkozóan megtárgyalta és az alábbi kiegészítésekkel elfogadja:

.....
.....
.....

Felelős: Képviselő-testület
Határidő: 2015. április 21.

Lajosmizse, 2015. április 15.

Juhász Gyula s.k.
polgármester

Felsőlajos Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

2015-2020.

2015. április 21.

A Gazdasági Program készítés céljainak rövid bemutatása

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 116. §-a tartalmazza az önkormányzat gazdasági programjának elkészítésére vonatkozó kötelezettségét.

A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Felsőlajos Község Önkormányzata az előző ciklus során készített gazdasági programot a 2011-2014 időszakra vonatkozóan, jelen dokumentum ennek felülvizsgált formája.

A gazdasági program időtávját az önkormányzat képviselő-testülete összhangba kívánja hozni a Partnerségi Megállapodás operatív programjainak támogatási lehetőségeivel az EU 2014-2020 tervezési időszakához igazodóan. Ennek fényében a felülvizsgálat a megjelenő pályázati lehetőségek függvényében a kötelezőnél szűkebb időtávon belül is indokolt lehet, hogy a fejlesztések tervezett határidőit a lehetőségekkel összhangba lehessen hozni.

A Gazdasági program szerkezete a program felülvizsgálatnak köszönhetően a korábbi jogszabály (1990. évi LXV. tv a helyi önkormányzatokról) által megadott tartalmi elvárások szerint építkezik, mivel a jelenleg aktuális jogszabály nem határoz meg részletes tartalmi elvárásokat. Jelen gazdasági program a jogszabályi előírásnak megfelelően összhangban van a Bács-Kiskun megyei területfejlesztési elképzelésekkel (a Bács-Kiskun 2020 Bács-Kiskun megye területfejlesztési koncepciójával és Bács-Kiskun Megye Integrált Területi Programjával).

Felhasznált tervezési dokumentumok

- Felsőlajos Településfejlesztési Koncepciója (2004.)
- Felsőlajos Településrendezési terve és helyi építési szabályzata (2005.)
- Felsőlajos projektlistája 2015.
- Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Koncepciója
- Országos Területfejlesztési Koncepció

Célkitűzések

- A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a helyi munkaerő képzettségi szintjének, és munkaerő-piaci alkalmazkodóképességének fokozásával, valamint a vállalkozások helyi infrastrukturális és együttműködési feltételeinek biztosításával/megteremtésével.
- A településfejlesztési politika célja a lakosság életminőségének folyamatos javítása, a külterület és a belterületi lakosok esélyegyenlőségének biztosítása a szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a vállalkozói környezet területén egyaránt.
- Az adópolitika célkitűzése a lehetséges ösztönző kedvezmények biztosítása az uniós normák és kötelezettségek betartása mellett, és az adóbevételek fejlesztési célú hasznosítása.
- A közszolgáltatásokban a magasan kvalifikált helyi szakemberek foglalkoztatása, a szolgáltató közigazgatás megteremtése, a lakossági és az önkormányzati célok szakszerű, diszkriminációmentes szolgálata.
- A befektetés-támogatási politika terén a vállalkozások működési, letelepedési feltételeinek javítása mellett az adóbevételek fejlesztési célú hasznosításának előtérbe helyezése.

Felsőlajos Község Önkormányzatának 2015-2020. évi gazdasági programja

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 4. pontja és a 116. § (1) bekezdése alapján Felsőlajos Község Önkormányzatának képviselő-testülete az alábbi gazdasági programot készíti a 2015-2020. évi időszakra vonatkozóan.

1. A település jellemzői

Felsőlajos Község Bács-Kiskun megye északi csücskében, az 5. sz. főút 62. km-énél elhelyezkedő település. Közigazgatási szempontból a település a Dél-alföldi régióhoz tartozó Bács-Kiskun megyében, a kecskeméti járásban helyezkedik el. A Dél-alföldi régió az Európai Unió besorolása szerint konvergencia-régió.

A község területe 11.441.374 m², ebből 843.070 m² belterület, 10.568.304 m² külterület. Az igazgatási területe a 2003. évi XXVI. törvénnyel elfogadott Országos Területrendezési Terv (OTRT) szerint jellemzően mezőgazdasági terület mozaikosan elhelyezkedő tanyákkal.

2. A környezet állapota

A település a Kiskunsági-löszöshát és Kiskunsági homokhát kistáj nevű területen helyezkedik el. A kistáj szélhordta homokkal fedett hordalékkúp-síkság.

A felszín közeli képződmények döntő többsége futóhomok. Vastagsága körülbelül 6-8 m-re tehető, de ez helyenként több is lehet.

Az ország egyik legnapfényesebb területe, mivel az évi napsütéses órák száma eléri a 2100 órát. A nyári évnegyedben 840 óra napsütés, a téli évnegyedben 200-210 óra körüli várható. Az évi középhőmérséklet 10,2-10,4 °C. A csapadék évi átlaga 540-560 mm között van. A szélirány leggyakrabban ÉNY-i, de jelentős a D-i irány is. Az átlagos szélesebbesség 2,5-3,0 m/s közötti.

3. Infrastruktúra helyzete

3.1. Közút

Felsőlajos közlekedés-földrajzi helyzete kiváló, településünk közigazgatási területét átszeli a Budapest Szegeddel összekötő 50. sz. főút. Az M5-ös autópályára legközelebb a lajosmizsei csomópontoknál lehet feljutni. Az M8-as autópálya tervezett Lajosmizse mellett elhaladó nyomvonalának kiépítése tovább erősítheti községünk kedvező logisztikai adottságait, társadalmi-gazdasági vonzerejét.

Felsőlajos belterületén jelenleg a következő utcák nem rendelkeznek szilárd burkolattal:

- ↖ Málna u.
- ↖ Akácfa u.
- ↖ Jonatán u.
- ↖ Kertész u.
- ↖ Körtefa u.
- ↖ Liget u.
- ↖ Diófa u.

- ↪ Nyírfa u.
- ↪ Hársfa u. egy része
- ↪ Nap u. egy része
- ↪ Fő u. egy része
- ↪ Óvoda u. egy része

A burkolattal rendelkező utak egy része felújításra szorul.

A belterületi utak egy része nincs burkolattal ellátva, ezek burkolása mindenképpen megoldandó feladat. A már burkolattal rendelkező utak bizonyos hányada felújításra szorul. Fontosnak tartjuk a járdaépítés folytatását.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Belterületi földes utcák szilárd burkolattal való ellátása*
- ↪ *Szilárd burkolatú utak felújítása*
- ↪ *Felsőlajosi bekötőút útburkolat felújítása*
- ↪ *Járda építése*
- ↪ *Kerékpárút-hálózat kiépítése a Pest megyei Táborfalva község irányába. A fejlesztéssel megvalósul Bács-Kiskun és Pest megye kerékpárúttal való összekapcsolása, hiszen Lajosmizsétől Dabasig összefüggő kerékpáros közlekedési feltétel is biztosított lenne.*
- ↪ *A már meglévő kerékpárút-hálózat felújítása Lajosmizse irányába.*

A Lajosmizséért Közalapítvány 2012. évben a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Vidékfejlesztési Támogatások Igazgatóságához pályázatot nyújtott be 5 db, külterületi földutak javításához szükséges eszköz beszerzésére. A pályázat támogatásban részesült.

Felsőlajos Község Önkormányzata és Lajosmizse Város Önkormányzata a Lajosmizséért Közalapítvánnyal 2013. február 1. napján üzemeltetési szerződést kötöttek, melyben a tulajdonos közalapítvány az üzemeltetési szerződésben megjelölt 5 db gépet az üzemeltetők használatába adja.

Felsőlajos Község Önkormányzata 2014. március 6. napján megállapodást kötött Lajosmizse Város Önkormányzatával az eszközök bérleti díjának megfizetéséről.

Fenti eszközök lehetőséget biztosítanak a külterületi földutak karbantartására.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Mezőgazdasági úthálózat fejlesztése*

3.2. Villamos energia, gáz, vízellátás

Felsőlajos villamos energia ellátottsága és a közvilágítás megoldott. A tanyák közötti nagy távolságok magas fajlagos költséget eredményeznek.

A belterületi hálózatbővítés az új lakóterület-alakításokkal összefüggésben várható a lakosság igénye és vállalása szerint.

Kiemelt cél, hogy a középületek energiafelhasználásának hatékonyságát növeljük megújuló energiaforrások bevonásával, korszerű berendezések beszerzésével.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Önkormányzati tulajdonú középületek villamos-energetikai korszerűsítése*

Felsőlajos belterületi középnyomású földgázhálózata kiépült, a hálózat karbantartását az GDF Suez végzi.

A belterületi hálózatbővítés az új lakóterület-alakításokkal összefüggésben a lakosság igénye és vállalása szerint.

A település vezetékes ivóvíz ellátottsága a következő utcák kivételével megoldott:

- ↪ Diófa u. egy része
- ↪ Körtefa u.
- ↪ Jonatán u.
- ↪ Kertész u.
- ↪ Nyírfa u.
- ↪ Vasút köz

A vízközmű üzemeltetője a Bácsvíz Zrt.

Az ivóvíz hálózat bővítése a már meglévő hálózat fejlesztésével fog megvalósulni a lakosság igénye és vállalása szerint.

<i>Kapcsolódó fejlesztési elképzelések</i>

↪ <i>Ivóvízhálózat fejlesztése, bővítése</i>

3.3. Csatornázás, szennyvízkezelés

Felsőlajos jelenleg nem rendelkezik kiépített szennyvízcsatorna hálózattal. Az ingatlanokról a települési folyékony hulladék tengelyen kerül elszállításra, 70 %-a zárt tároló berendezésekből, míg 30 %-a nem zárt tárolókból. A települési folyékony hulladék a Lajosmizse Városi Szennyvíztisztító Telepre és a Táborfalvi Szennyvíztisztító Telepre kerül beszállításra.

Felsőlajoson a szennyvízhálózat kiépítése pályázati úton nyert támogatás segítségével lehetséges. Lajosmizse egy kétfordulós KEOP-os pályázaton indult önállóan, melynek mindkét fordulóját megnyerte. A Lajosmizsével való közös pályázat tehát jelenleg nem releváns, így más településsel közösen pályázik a település. E pályázat keretében Felsőlajos és Ladánybene közös tisztítórendszert építené ki a két település között.

<i>Kapcsolódó fejlesztési elképzelések</i>

↪ <i>Felsőlajos község csatornahálózatának kiépítése és szennyvíztisztító telep építése Ladánybenével közösen</i>

3.4. Csapadékvíz elvezetés

A csapadékvíz elvezetése belterületi szikkasztó árokrendszerrel és a Dunavecsei Vízgazdálkodási Társulat 1967-ben kialakított csatorna-rendszerével történik.

4. Hulladékgazdálkodás

2001-ben Felsőlajos Község Önkormányzata 48 településsel közösen a regionális települési szilárd hulladék kezelésének megoldására belépett a Duna-Tisza-közi Nagytérség Konzorciumba. 2002. január 1-től hulladékgazdálkodásról szóló törvény alapján minden településnek kötelező feladata volt a szilárd hulladékszállítási közszolgáltató kiválasztása, valamint a hulladékártalmatlanító telep megnevezése. Mivel a ceglédi központú Konzorcium ekkor még nem tudott szolgáltatni (a ceglédi hulladéklerakó telepet 2010-ben adták át), Felsőlajos 2002. január 1-től csatlakozott Lajosmizse Város Önkormányzatához a szilárd hulladék szállítását és ártalmatlanítását illetően. Felsőlajos Község Önkormányzata mind a hulladék szállítására, mind a hulladék elhelyezésére 10 évre szóló szerződést kötött. 2004.

január 1-től a lajosmizsei hulladéklerakó telep bezárásra került, azóta a hulladék ártalmatlanítása a Kecskeméti Regionális Hulladéklerakón történik.

5. Gazdasági jellemzők

5.1. Jellemző gazdálkodási tevékenység

A településre és környezetére jellemző a homokos talajra épült mezőgazdaság: gabona, szőlő, gyümölcs, szántóföldi zöldségtermesztés, valamint a fóliasátras termesztés.

Az állattartásban a sertés, szarvasmarha, nyúl és baromfi a jellemző.

A településen lakók elsősorban mezőgazdasági tevékenységgel foglalkoznak, vállalkozóként, östermelőként, illetve kiegészítő tevékenységként.

A község fekvése és hagyományai a mezőgazdasági termelésbeli elsődlegességre mutatnak. A mezőgazdaságon belüli kiugró eredményt azonban csak intenzív illetve speciális tevékenységgel lehetett a múltban és lehet a jövőben is elérni.

Az Országos Területfejlesztési Konceptió (OTK) a Duna-Tisza közti Homokhátság teljes területén átfogó célkitűzésként a népesség helyben tartását, a természet degradációs folyamatainak megállítását a helyi adottságokhoz illeszkedő mezőgazdasági termelés biztonságának vízgazdálkodási, -tározási, infrastrukturális intézkedésekkel történő megőrzését, a ritkán lakott agrártérségek, tanyasi gazdaságok fejlesztését tűzte ki, a szükséges agrár-szerkezetváltással, valamint a hátság kedvezőtlen vízgazdálkodásának helyreállításával.

A célkitűzés teljesítéséhez az önkormányzat az infrastruktúra fejlesztése, a természeti erőforrásokkal való gazdálkodás, az alternatív energia hasznosítás mintaprojektjeivel tud hozzájárulni, továbbá a vállalkozások partnerségét, együttműködését elősegítő partnerséggel, koordinációval.

5.2. Ipari tevékenység, kereskedelem, vendéglátás, szolgáltatások

Az ipari tevékenységek körében megtalálhatók a könnyűipari-, élelmiszer- és építőipari cégek. A településen nem található nagy ipari szennyező.

A településen az elmúlt tíz évben az országos trendeknek megfelelően nőtt a kereskedelem, a vendéglátás és a szolgáltatások szerepe.

Az ipari terület nagyságának növelése a Településrendezési Terv módosításával megtörtént. Az ipari területek növelésével lehetővé vált az új vállalkozások betelepülése, amelyek további munkalehetőségeket biztosíthatnak. Ez jelentősen hozzájárulhat a foglalkoztatási szint növekedéséhez.

5.3. Idegenforgalom, turizmus

A termelés mellett jelenleg is meghatározó jelentőségű az idegenforgalom. A turizmus elemei a tanyai vendégfogadás és lovas turizmus. A felsőlajosi idegenforgalmi és turizmus vonzerő leltárában szerepel az Új Tanyacsárda lovas és vendéglátó szolgáltatásaival. Idegenforgalmi látványosság a település központjában található Faluház és a Közpark, valamint a Tájház. 2015. április 4. napján ünnepélyes keretek között nyitotta meg kapuit a Magán Zoo Állat- és Szabadidőpark. Az új attrakcióval Felsőlajos komplett turisztikai csomagot tud kínálni a településre érkezők számára.

Az önkormányzat feladatának és egyben érdekének tekinti az idegenforgalmi szolgáltatók támogatását különböző projektjeik, pályázataik benyújtása során. Emellett szükségesnek tartja a lovas tanyák elérhetőségének javítását, amelyet lehetőségeihez mérten támogatni kíván.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

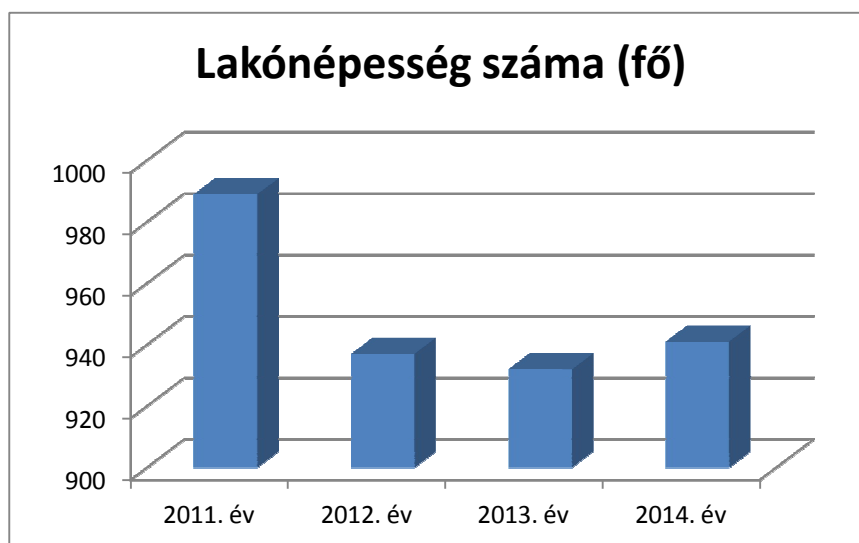
- ↪ Turisztikai attrakciók (Tanyacsárda, Állatkert) és ipari területek megközelíthetőségének javítása az oda vezető utak szilárd burkolattal való ellátásával.
- ↪ Rekreációs övezet kialakítása – közösségi terek fejlesztése és a hozzá kapcsolódó közösségi ház fejlesztése. Játszótér, fitnesspark, sportpálya kialakítása.
- ↪ Olyan programok megvalósítása a közösségi tereken, mely a népességmegtartó hatás mellett erősíti a helyi identitást, a településhez kötődést.

6. A lakosság összetételének elemzése

1. táblázat: Felsőlajos község lakosságának száma 2011-2014. év

2011. év	2012. év	2013. év	2014. év
989	937	932	941

A fenti táblázat alapján a lakosságszám csökkenő tendenciát mutat. A Helyi Vizuál Regiszter lakosság-nyilvántartási 2011. évi adatai alapján 989 fő lakott a településen, 2014. évben már csak 941 fő. A lakosság számának csökkenése a jellemző a településen.

1. ábra: Felsőlajos lakosságszáma 2011-2014. év

2. táblázat: A Helyi Vizuál Regiszter lakosság-nyilvántartási adatai alapján 2015. január 1. napján a korcsoportok és a nemek a következőképpen oszlanak meg:

Korcsoport	Férfi	Nő	Együtt
0-14 éves	57	57	114
15-39 éves	173	146	319
40-59 éves	153	155	308
60-110 éves	89	108	197

Összesen:	472	466	938
------------------	------------	------------	------------

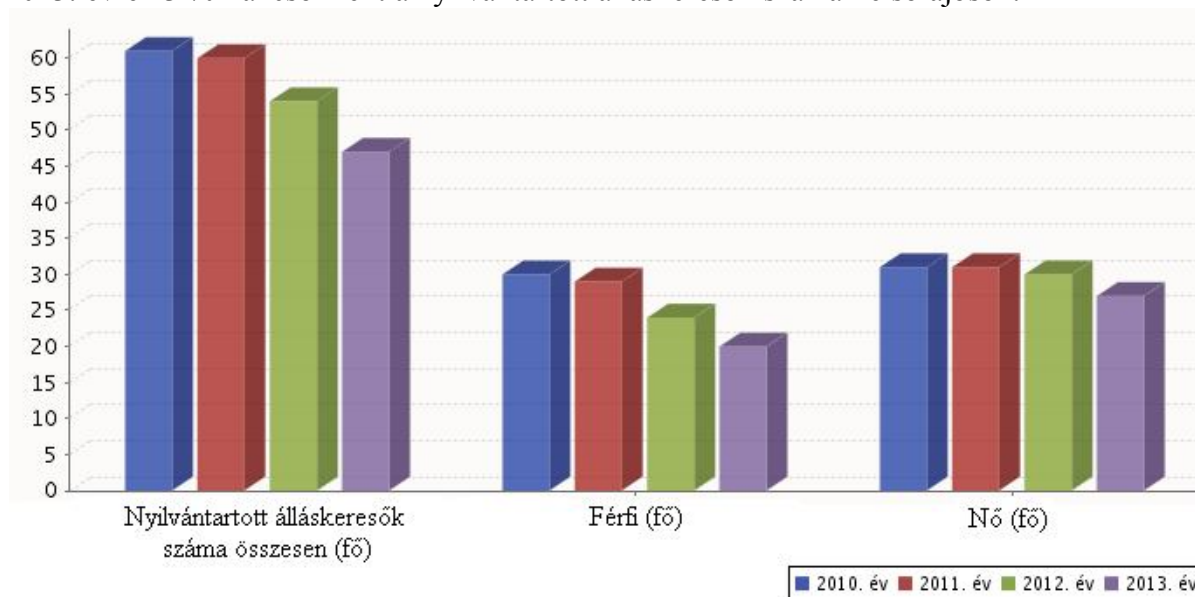
A munkanélküliség főbb adatai

3. táblázat: Nyilvántartott álláskeresők számának alakulása Felsőlajoson 2010-2013. év között

	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	61	60	54	47
Nyilvántartott álláskeresők száma, férfi (fő)	30	29	24	20
Nyilvántartott álláskeresők száma, nő (fő)	31	31	30	27

Forrás: KSH

A fenti táblázat adatai azt mutatják, hogy 2010. és 2013. év között folyamatos csökkenés figyelhető meg a nyilvántartott álláskeresők számában. 2010. évhez viszonyítva 2013. évre 23 %-kal csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma Felsőlajoson.

2. ábra: A 2010-2013. év közötti munkanélküliségi adatok ábrázolása

7. Oktatás, nevelés, egészségügy, szociális ellátás

7.1. Nevelés, oktatás

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete és Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2013. július 1. napjával létrehozta Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulást a köznevelési és egészségügyi feladatok racionálisabb, gazdaságosabb, magasabb színvonalon történő ellátása érdekében. A Társulás két intézményt tart fenn. A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsődét és Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézményét. Az óvoda tagintézményei: Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Szent Lajos utcai Tagintézmény (6050 Lajosmizse Szent Lajos utca 19.),

Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Rákóczi utcai Tagintézmény (6050 Lajosmizse Rákóczi u. 26.) és Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőlajosi Tagintézménye (6055 Felsőlajos, Óvoda utca 2.)
Az óvoda Felsőlajosi Tagintézményébe 50 gyerek jár.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.) értelmében (2012. évi hatálya alapján), 2013. január 1. napjától **az állam gondoskodik** – az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi gyermekkel tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével - a **köznevelési alapfeladatok ellátásáról**. A köznevelési feladatokat **az állam intézmény** alapításával és **fenntartásával**, továbbá egyházi vagy magánintézmény fenntartójával kötött köznevelési szerződés útján látja el. Az óvodai nevelésről a települési önkormányzat intézmény alapítása és fenntartása, vagy köznevelési szerződés révén gondoskodik.

Az Nkt. 74. § (5) bekezdése alapján a **3000 főt meg nem haladó** lakosságszámú települési önkormányzat vállalhatja az illetékességi területén levő összes, saját tulajdonában álló, az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyon működtetéséről való gondoskodást.

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 35/2012. (IX. 24.) számú határozatával döntött arról, hogy az önkormányzat illetékességi területén lévő, saját tulajdonában álló valamennyi, az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyonnak a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 76. §-a szerinti működtetését nem vállalja.

Fentiek értelmében a Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskola Felsőlajosi Tagintézménye működtetője és fenntartója 2013. január 1. napjától a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ

Az iskola Felsőlajosi Tagintézményébe (1-4. osztály) 79 diák jár a 2014-2015-ös tanévben.

Önkormányzatunk kiemelt feladatának tekinti az oktatásban jelenleg biztosított magas színvonal megtartását és fejlesztését. Célunk, hogy bármerre is kerüljenek egykori kisdíákjaink az életben, ne érezzék hátránynak, hogy kislelki iskolában kezdték meg tanulmányaikat.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↳ Óvoda: fűtési rendszer korszerűsítése, tető cseréje
- ↳ Iskola: szigetelés, nyílászárók cseréje, fűtési rendszer cseréje,
- ↳ Óvoda épületének fejlesztése, bővítése (tornaszoba, orvosi szoba építése) bölcsődei ellátás biztosítása. A bölcsődei ellátás biztosítása érdekében szükséges az óvoda épületének bővítése, fejlesztése, hogy egy épületben történjen a gyermekjóléti alapellátás

7.2. Egészségügyi ellátás

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. Tv. 152. §. (1) bekezdése sorolja fel az egészségügyi alapellátás körébe tartozó feladatokat, amelyek:

- háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás,
- védőnői ellátás,
- iskola-egészségügyi ellátás.

Az egészségügyi, gyermekjóléti és szociális ellátások többségének biztosítása Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás társulási megállapodása alapján Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye útján valósul meg, így a védőnői ellátás, a központi ügyeleti ellátás, valamint számos szakellátás igénybevétele. A háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ellátást egészségügyi ellátási szerződések útján biztosítjuk.

Felsőlajoson gyógyszertár jelenleg nem működik. A legközelebbi gyógyszertár Lajosmizsén található.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ *Fogászati és háziorvosi rendelők infrastrukturális fejlesztése, az épület korszerűsítése. Az ellátáshoz kapcsolódó új, korszerű eszközök beszerzése*

7.3. Szociális ellátás

A családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, gyermekjóléti szolgáltatás, házi segítségnyújtás, étkeztetés és nappali ellátás Lajosmizsén és Felsőlajoson közösen működik. A mikrotérségen belül Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás útján Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye látja el e feladatokat.

A Képviselő-testület 2009. februárban döntött először arról, hogy vállalja a közösségi ellátások (szenvedélybetegek közösségi ellátása, pszichiátriai betegek közösségi ellátása és szenvedélybetegek alacsonyküszöbű közösségi ellátása) biztosítását. 2009. évtől folyamatosan biztosítja ezen ellátások fedezetét költségvetésében és ezzel párhuzamosan a feladat ellátására feladat-ellátási szerződést kötöttünk a Főplébániai Karitás Alapítvány RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálattal.

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2013. december 16. napján a 74/2013. (XII. 16.) határozatával döntött, hogy a Főplébániai Karitás Alapítvánnyal határozatlan időre feladat-ellátási szerződést köt a pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek közösségi ellátására, valamint a szenvedélybetegek alacsonyküszöbű közösségi ellátására vonatkozóan finanszírozási kötelezettség nélkül.

8. Közművelődés, kultúra, sport

8.1. Falunap, rendezvények

Felsőlajos Község Önkormányzat 2003. óta minden évben megszervezi a Falunapot. A kulturális rendezvény az egyetlen jelentősebb rendezvény a község életében, ami nagy népszerűségnek örvend. 2011 áprilisában Felsőlajos Község Önkormányzata elfogadta az önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló rendeletét, melyben rögzítette június 25-ét, mint helyi ünnepnapot, és az ahhoz kapcsolódó „Felsőlajosi Falunapok” rendezvényt.

Ami az állandó rendezvényeinket illeti, évente kerül megrendezésre az idősek napja, ezen kívül ünnepi és iskolai rendezvények, tanulmányi versenyek, bálók és mulatságok.

Fenti rendezvényeket a továbbiakban is színes programokat biztosítva kívánjuk megszervezni.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ *A települési helyi identitást erősítő rendezvények, kulturális örökségek megismerésére és megőrzésére irányuló programok megvalósítása. A rendezvénysorozat fő témája a hagyományőrzés.*

8.2. Helyi civil szervezetek

Felsőlajos Község Önkormányzata támogatja a helyi civil szervezeteket. Támogatást nyújt éves működési költségeikhez, ill. esetenként megvalósítandó projektjeikhez.

8.3. Könyvtár

Felsőlajos könyvtára az általános iskolában található. A mintegy 5.613 kötetből álló könyvtárnak (2011-ben 4.720 kötet volt) jelenleg 192 tagja van, ami az előző évekhez képest növekvő tendenciát mutat (2011-ben 91 tag volt). A mozgókönyvtári feladatok ellátására társulási szerződést kötött a Katona József Megyei Könyvtárral.

8.4. Sport

Amatőr versenyzők évente megszervezik az Amatőr fogathajtó bajnokságot az önkormányzat támogatásával.

Településünkön jelenleg óvodai és iskolai szervezésben az alábbi szakkörök működnek:

- ↪ szivacskezilabda,
- ↪ zumba,
- ↪ ovifoci.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

- ↪ *Sportpálya létesítése*

9. Környezetvédelem

2005 áprilisától bevezetésre került Felsőlajoson a szelektív hulladékgyűjtés. Pályázati lehetőség útján 1 db gyűjtőszigetet helyeztünk el a lakosság részére.

2006. június 1-től határozatlan időre megállapodást kötött Felsőlajos Község Önkormányzata a DESIGN Termelő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft-vel térítésmentes szárazelem begyűjtésre és ártalmatlanításra.

Az általános iskola és az óvoda nevelési programjának szerves része a környezetvédelem.

10. Temetkezés

Felsőlajos jelenleg nem rendelkezik temetővel, a hagyományok szerint Lajosmizse városban történik a temetkezés. A 2010-ben jóváhagyott Településrendezési Terv lehetőséget ad a temető helyének kialakítására. (Elvi szinten a terület biztosított, de jogszabályi szinten nincs rögzítve)

11. Térségi összefüggések

Felsőlajos körzetközpontja Lajosmizse, ahol Lajosmizse jegyzője, mint körjegyzői feladatokat ellátó városi jegyző látja el a feladatokat Felsőlajos településen is. A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzői Irodájának Igazgatási Csoportjából 1 fő és az Adó

Csoportból 1 fő látja el feladatait Felsőlajoson a Faluházban. Így az adott ügyek elintézése könnyebb, gyorsabb az itt élők számára. Jelentős Kecskemét szerepe, amely számos területen is (munkahely, kereskedelem, oktatás) megnyilvánul.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések

↳ Faluház: szigetelés, nyílászárók cseréje, hőleadó rendszer cseréje

12. Önkormányzati adóbevételek alakulása 2010-2014. években

4. táblázat: A 2010 és 2014 között befolyt adóbevételek (e Ft)

Adónemek	2010.	2011.	2012.	2013.
Idegenforgalmi adó	42	24	55	156
Iparüzési adó	29.108	26.543	27.814	27.457
Gépjárműadó	8.817	9.413	11.397	3.992
Összesen	37.967	35.980	39.226	31.605

Forrás: Saját összeállítás zárszámadási adatok alapján

Fenti táblázat alapján elmondható, hogy az idegenforgalmi adó 2011. évtől jelentős ütemben növekedő tendenciát mutat. Az iparüzési adóbevételek 2011. és 2012. években növekedést mutat, majd 2013. évben némi csökkenés figyelhető meg.

A gépjárműadó bevételek 2010. és 2012. évek között folyamatos növekedést mutatnak. Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény 32. § (1) bekezdése alapján a gépjárműadóról szóló törvény alapján a belföldi gépjárművek után a települési önkormányzat által beszedett adó 40%-a a települési önkormányzatot illeti meg. E rendelkezés értelmében a beszedett gépjárműadó 60 %-át az állami költségvetésbe kell befizetni 2013. január 1 napjától. A fenti táblázatban látható 2012. és 2013. év közötti gépjárműadó bevételének drasztikus csökkenése e jogszabályi változásnak tudható be.

Adópolitika

Az önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételeket, illetve hatással van a településen élő magánszemélyekre és vállalkozások anyagi terheire.

A helyi adók esetében az Önkormányzat Képviselő testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitást, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

Az adóbevételek növelése érdekében az Önkormányzat képviselő testülete:

- minden évben, a költségvetés előkészítése, megalapozása során megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségeket, felülvizsgálja a helyi adó mentességeket, kedvezményeket, a helyi adó mértékét,
- adónemeket összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendelet módosításokról,
- csak olyan adórendeletet fogad el, amelyek mind a lakosság, mind a vállalkozások számára még elviselhető anyagi terhet jelentenek,
- figyelmet fordít, hogy az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében fokozottan figyelemmel kíséri az adóalanyi kör adó bejelentési kötelezettségének teljesítését,

- fokozott figyelmet fordít arra, hogy az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékozódik az adóintézkedések nagyságáról, a beszedésre tett intézkedésekről, illetve a szükséges adóvégrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint a behajtás hatékonyságáról,
- a befizetések ösztönzése céljából gondoskodik az adózók tájékoztatásáról, közvetlen kapcsolattartásra törekszik az adózókkal
- adófelderítés hatékonyságának növelése érdekében ellenőrzéseket végez

Felsőlajos Község Önkormányzatának fejlesztési elképzelései 2015-2020 között

	Projekt címe	Projektgazda	Műszaki tartalom	
1.	Önkormányzati tulajdonú épületek energetikai korszerűsítése Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Óvoda, Iskola és Faluház energetikai fejlesztése (fűtési és világítási rendszerek): <i>Óvoda:</i> fűtési rendszer korszerűsítése, tető cseréje <i>Iskola:</i> szigetelés, nyílászárók cseréje, fűtési rendszer cseréje, <i>Faluház:</i> szigetelés, nyílászárók cseréje, hőleadó rendszer cseréje	50 000
2.	Közlekedésfejlesztés turisztikai és ipari területek feltárásához	Felsőlajos Község Önkormányzata	Turisztikai attrakciók (csárda, állatkert) és ipari területek megközelíthetőségének javítása az oda vezető utak szilárd burkolattal való ellátásával.	100 000
3.	Népességmegtartó fejlesztés Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Rekreációs övezet kialakítása – közösségi terek fejlesztése és a hozzá kapcsolódó közösségi ház fejlesztése. Játsszótér, fitnesspark, sportpálya kialakítása. Olyan programok megvalósítása a közösségi tereken, mely a népességmegtartó hatás mellett erősíti a helyi identitást, a településhez kötődést.	35 000
4.	Kerékpárút-hálózat kiépítése Táborfalva irányába	Felsőlajos Község Önkormányzata	Kerékpárút-hálózat kiépítése a Pest megyei Táborfalva község irányába. E projekt kapcsolódik a Táborfalva fejlesztési elképzeléseivel, hiszen ott is prioritást élvez a kerékpárút-hálózat kiépítése Bács-Kiskun megye irányába. A fejlesztéssel megvalósul Bács-Kiskun és Pest megye kerékpárúttal való összekapcsolása, hiszen Lajosmizsétől Dabásig összefüggő kerékpáros közlekedési feltétel is biztosított lenne. A már meglévő kerékpárút-hálózat felújítása Lajosmizse irányába.	45 000
5.	Gyermekjóléti alapellátás fejlesztése Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Óvoda épületének fejlesztése, bővítése (tornaszoba, orvosi szoba építése) bölcsődei ellátás biztosítása. A bölcsődei ellátás biztosítása érdekében szükséges az óvoda épületének bővítése,	45 000

			fejlesztése, hogy egy épületben történjen a gyermekjóléti alapellátás	
6.	Egészségügyi fejlesztések Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	Fogászati és háziiorvosi rendelők infrastrukturális fejlesztése, az épület korszerűsítése. Az ellátáshoz kapcsolódó új, korszerű eszközök beszerzése	20 000
7.	Kulturális innováció Felsőlajoson	Felsőlajos Község Önkormányzata	A települési helyi identitást erősítő rendezvények, kulturális örökségek megismerésére és megőrzésére irányuló programok megvalósítása. A rendezvénysorozat fő témája a hagyományőrzés.	8 000